

ကျောင်း သုံး စာအုပ်

အထက်တန်း

ပြည်သူ့နိတိ

ပဌမပိုင်း

ကျောင်းနှင့်ချိတောင်းဆောင်ဖွဲ့

၁၉၅၆-ခုနှစ်

နိုင်ငံတော်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ကျောင်းသုံးစာအုပ်

အထက်တန်း

ပြည်သူ့နိတိ

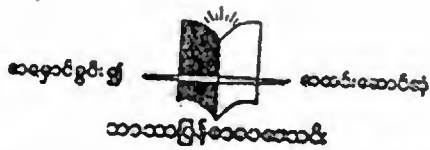
ခင်မောင်စိုး
၆
၁၉၅၇
၇၀၂၇
မောင်ကျော်စိုး

CIVICS
For High Schools

ရေးသူ

ဦးဘဗေ တီ - အေ၊ တီ - အက် (၅)

နိုင်ငံတော် ဆရာအတတ်သင် သိပ္ပံကျောင်းအုပ်ကြီး

BURMA TRANSLATION SOCIETY
RANGOON.

ပဌမနှိပ်ခြင်း (၁၉၅၃ ခု - ဇူလိုင်လ) အုပ်စု ၅,၀၀၀

စာပေဗိမာန် ပုံနှိပ်တိုက်၊

ဥက္ကဋ္ဌ - ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဒုတိယနှိပ်ခြင်း ၁၉၅၆ - ခု စက်တင်ဘာလ အုပ်စု ၇၀,၀၀၀

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ပုံနှိပ်သည်

www.maukka.org

မာဝတိကာ

အခန်း	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁	အဓိပ္ပါယ်နှင့်အခြေခံသဘော	၁
၂	ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုနှင့် လူ့အစည်းအရုံး...	၁၄
၃	နိုင်ငံသားနှင့် လူ၏အရည်အချင်းများ	၂၂
၄	နိုင်ငံသားနှင့် ဆန္ဒကျင့်သောသဘောတရားများ	၃၀
၅	နိုင်ငံသား၏တာဝန် ဝတ္တရားများ	၃၉
၆	နိုင်ငံသား၏ အခွင့်အရေးများ	၅၄
၇	နိုင်ငံတော်နှင့်အစိုးရ	၆၇
၈	နိုင်ငံအစိုးရတို့ တာဝန်များ	၇၅
၉	နိုင်ငံတော်၏အခြေခံမူများ	၈၈
၁၀	နိုင်ငံတော်ပွဲစည်းပုံ	၁၀၀
၁၁	နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်ပါလီမန်	၁၁၃
၁၂	ပြည်ထောင်စုအစိုးရ	၁၂၃
၁၃	လွတ်လပ်ရေးကျေညာစာတမ်း	၁၃၇

လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုပြန်မခိုင်ခံ့ ဖြစ်မြောက်ရန်
အသက်နှင့်လဲကာ စွန့်စားသော ဓာဇာနည်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

နိဓါနိး

မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန် စာပေအသင်းကြီး၏ ၁၉၅၁ ခု စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ ကျင်းပသော ကျောင်းသုံး စာအုပ် စီမံကိန်း အဖွဲ့က “အထက်တန်း ပြည်သူ့နီတိ” ပဌမနှင့် ဒုတိယ အုပ်များကို ပြုစုရေးသားရန် ကျွန်တော့်အား တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ပဌမအုပ်ကို စတင်ပြုစုရေးသားခဲ့ရာ ၁၉၅၂-ခု ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ရေးသားပြီးစီး၍ စာမူကြမ်းကို ဘာသာပြန်စာပေအသင်းကြီးသို့ ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ စာအုပ်ကို ပုံနှိပ်ပြီးစီးသည့် တိုင်အောင် ၁ နှစ်နှင့် ၁၀ လ နီးပါးမျှ ကုန်လွန်ခဲ့ပြီးနောက် ယခုအခါ ဒုတိယအုပ်ကို ဆက်လက် ရေးသားလျက်ရှိရာ မကြာမီ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနိုင်သော အခြေသို့ ရောက်ရှိလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ဗြိတိသျှ အစိုးရတို့ အုပ်ချုပ်မှု လက်အောက်တွင် ကျရောက်စဉ်က အစိုးရကျောင်းများ၌ ပြည်သူ့နီတိကို ကျောင်းသင် ဘာသာတရပ် အနေဖြင့် သင်ကြားခွင့် မပြုခဲ့ပေ။ ၁၉၂၀-ခုနှစ်သို့ ဆိုက်ရောက်သော အခါ တက္ကသိုလ် အက်ဥပဒေနှင့် ပညာရေးစံနှစ်ကို တော်လှန်သည့် ကျောင်းသားသပိတ် အရေးတော်ပုံကြီးပေါ်

နိဒါန်း

ပေါက်ခဲ့၏။ ထိုအရေးတော်ပုံကို အကြောင်းပြု၍ မြန်မာ နိုင်ငံ
တော်အတွင်း အမျိုးသား ပညာရေးကောင်စီ အဖွဲ့မှ အုပ်ချုပ်၍
အမျိုးသား ကျောင်းသားများတွင် ဦးစွာပဌမ ပြည်သူ့ နီတိ
Civics ကို ကျောင်းသင် ဘာသာရပ်အဖြစ် တိုက်ရိုက်သင်
ကြားပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့၏။ သို့ကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် မတိုင်မီ
က အမျိုးသား ကျောင်းများ သာလျှင် ပြည်သူ့ နီတိဘာသာ
ရပ်နှင့် အကျမ်းတဝင် ရှိခဲ့၍ အစိုးရ ကျောင်းများ၌ မူကား
ထိုဘာသာရပ်သည် အစိမ်းအရိုင်း ဖြစ်ခဲ့၏။ စစ်ကြီးပြီးဆုံးသည့်
အချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရပညာရေးဌာနမှ ပညာရေး
စံနှစ်သစ်အရ ကျောင်းများတွင် သင်ကြားရမည့် ဘာသာရပ်များ
အနက် ပြည်သူ့ နီတိကိုပါ ထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်းခဲ့လေသည်။

ပြည်သူ့ နီတိကို ကျောင်းသင်ဘာသာတရပ် အနေဖြင့် သတ်
မှတ်ခဲ့သည့် အချိန်မှစ၍ ထိုဘာသာရပ်ကို လက်တွေ့ သင်ကြား
ရာတွင် အခက်အခဲပေါင်း များစွာ နှင့် တွေ့ကြုံခဲ့လေသည်။ ပဌမ
တွင် ပြည်သူ့ နီတိသည် ဆရာများနှင့် တပည့်များအဘို့ အသစ်
အဆန်း ဖြစ်၍ မည်သည့် အကြောင်းအရာ များသည် ပြည်သူ့
နီတိနယ်အတွင်း ကျရောက်၍ မည်သို့ သင်ကြားရမည်ကို မသိသော
ကြောင့် ဖြစ်၏။ အချို့သော ကျောင်းများတွင် ပြည်သူ့ နီတိသည်
ကျန်းမာခြင်း ဘာသာရပ်နှင့်ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်သည်ဟုယူဆလျက်၊
ရောဂါဖြစ်ပွား စေတတ်သောပိုးမွှားများအကြောင်း၊ အစားအစာ
အကြောင်း များကိုသာလျှင် အဓိကထား၍ သင်ကြားကြလေ
သည်။ အချို့တွင်မူကား ပြည်သူ့ နီတိကိုနိုင်ငံသမိုင်းနှင့် မခွဲခြားဘဲ
နိုင်ငံသမိုင်း၏ တစ်စိတ်တဒေသ ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု သဘောပေါက်
လျက် သမိုင်းပုံပြင်ဝတ္ထုများကိုသာ သင်ကြားပေးခဲ့လေသည်။

နိဒါန်း

လွန်ခဲ့သောနှစ်များအတွင်းမူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းများအတွက် ဆီလျော်သည့် ပြည်သူ့နီတိ ကျောင်းသုံး စာအုပ်များ ပေါ်ထွက် လာခဲ့ခြင်းကြောင့် အဆင်မပြေသော အခြေအနေကို ကျော်လွန်လျက် ပြည်သူ့နီတိ သင်ပြမှုကို လမ်းမှန်သို့ ရောက်ရှိအောင် သယ်ယူပို့ဆောင်ခဲ့ရာတွင် အတော်အတန်ခရီးရောက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

သို့ရာတွင် တန်းမြင်ကျောင်းများ၌ ပြည်သူ့နီတိ ဘာသာကို ထိရောက်စွာ သင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် မြန်မာလိုသက်သက် ရေးထားသော ကျောင်းသုံးစာအုပ်များကား အထူး ရှားပါးလျက်ရှိချေသည်။ အမှန် စင်စစ် ပြည်သူ့နီတိကဲ့သို့သော ဘာသာရပ်များကို ကျောင်းသုံးစာအုပ်ဖြစ်အောင် ပြုစုရေးသားရန်မှာမလွယ်ကူလှပေ။ ခဲရာခဲဆစ် ပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့ကို အောင်မြင်ကျော်လွန်ရန် ရှိချေသည်။

ဤစာအုပ်ကို ပြုစုရေးသားရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် ဆီလျော်သော အကြောင်းအရာများကို ရွေးချယ်စိစစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ပြည်သူ့ပြည်သားကြီး အဖြစ်ကို ခံယူကြမည့် လူငယ်လူရွယ်များနှင့် တိုက်ရိုက် သက်ဆိုင်သည့် ပြည်သူ့နီတိ အကြောင်းအချက်များကိုသာ အလေးဂရုပြု၍ ရေးသားခဲ့ပါသည်။ “အထက်တန်း ပြည်သူ့နီတိ” ပဌမအုပ်နှင့် ဒုတိယ အုပ်တွင် တအုပ်လျှင် ၁၂ ခန်းကျစီ ပိုင်းခြားထားရာ ပဌမအုပ်ကို အထက်တန်းကျောင်းများတွင် အဋ္ဌမတန်း၌ သင်ကြား၍ ဒုတိယ အုပ်ကို နဝမတန်း၌ သင်ကြားရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ တန်းမြင်ကျောင်းထွက် လက်မှတ်စာမေးပွဲအတွက် ပညာရေးဌာနမှ ပြဌာန်းထားသော ပြည်သူ့နီတိ သင်ရိုးသင်တန်းအရ ပဌမနှင့် ဒုတိယအုပ်များကို အထက်ဖော်ပြပါ

နိဂါန်း

အတန်းများ၌ သင်ကြားသွားခြင်းဖြင့် လိုအပ်သောပညာမဟုတ်သော
အထောက်အပံ့ကို ရရှိလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည် ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ပြုစုရာတွင် အစမှ အဆုံးတိုင်အောင် ဘတ်ဂျူ
အကြံပြုချက် ပေးခြင်းဖြင့် ကူညီခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံတာဝန်ပြန်
အသင်းကြီး၊ ကျောင်းသုံး စာအုပ်ဌာန လက်ထောက် စာတည်း
ဦးတိုးမြိုင်အား အထူး ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း။

နိုင်ငံတော် ဆရာ့အတတ်သင် သိပ္ပံကျောင်း
ကံဘွဲ့၊ ရန်ကုန်မြို့
နေ့စွဲ-၁၆.၇.၅၃

ဘဇေ
ကျောင်းအုပ်ကြီး

ဘဇိပျံ့ယံနှင့်အခြေခံသဘော

ကျောင်းသင် ပညာရပ်များ အနက် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး
 နှင့် ပတ်သက်သော ပညာရပ်များမှာ (၁) ပထဝီ (၂) နိုင်ငံ
 သမိုင်း (၃) ပြည်သူ့ နိတိတို့ဖြစ်၏။ ထိုပညာရပ်များအားလုံးပင်
 လူတို့၏ စည်းရုံးမှု၊ စုပေါင်းနေထိုင်မှု၊ အသက်မွေးမှု၊ ထွန်းကား
 တိုးတက်မှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှု စသည်တို့ကို တနည်းတဖွဲ ဖော်ပြ ကြ၏။
 ပထဝီ ပညာရပ်သည် လူ၏ အကြောင်းအရာ လူ၏ တိုးတက်ထွန်း
 ကားလာမှုတို့ကို နေရာဒေသ အားလျော်စွာ ထုတ်ဖော်ပြဆိုအပ်
 သော ပညာဖြစ်၏။ နိုင်ငံသမိုင်း ပညာရပ်သည် လူ၏ အကြောင်း
 အရာ လူ၏ တိုးတက်ထွန်းကားလာမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆရာတို့ကို
 အချိန်ကာလ အားလျော်စွာ ထုတ်ဖော်ပြဆိုအပ်သော ပညာဖြစ်
 ၏။ ထိုပညာရပ် ၂ မျိုးလုံးပင် လူ့ အကြောင်းအရာ လူ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ
 တို့နှင့် စပ်ဆိုင်၍ လူတို့ မည်သို့ စုရုံးနေထိုင်ပြီး မည်သို့ အသက်
 မွေးမြူခဲ့သည်၊ မည်သို့ ယဉ်ကျေးမှု ရရှိခဲ့သည်၊ မည်သို့ ပေါင်း
 သင်း ဆက်ဆံခဲ့သည် စသော အကြောင်း အရာများကို ကာလ
 ဒေသ အားဖြင့် ဖော်ပြသောကြောင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး
 ပညာရပ်များတွင် ပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး
 သော လူမှု ကိစ္စ အဝဝတို့တွင် ပထဝီနှင့် နိုင်ငံသမိုင်း ပညာရပ်
 များသည် လူအချင်းချင်း မည်သို့ ဆက်ဆံပေါင်းသင်း သင့်သည်၊
 မည်သို့ စုရုံးသင့်သည်၊ မည်သို့ သွားလာနေထိုင်သင့်သည်၊ အများ
 နှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စမျိုးတို့တွင် မည်သို့သော စည်းကမ်းဥပဒေ
 များကို လိုက်နာသင့်သည် စသော နည်းလမ်းညွှန်ပြမှုတို့ကို တိုက်

ရွက်သင်ပြခြင်း မပြုဘဲ သွယ်ဝိုက်သောနည်းဖြင့်သာလျှင် သင်ပြပေးနိုင်၏။ သို့ကြောင့် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော လူမှုကိစ္စ လူ့အကြောင်းအရာတို့ကို တိုက်ရိုက် သင်ပြပေးနိုင်စိမ့်သောငှါ ပြည်သူ့နိတိပညာရပ်ကို ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး ပညာရပ်များတွင် ပါဝင်ဖြည့်စွက်ရပေသည်။

အင်္ဂလိပ် ဘာသာအားဖြင့် (Civics) ဟူသော စကားကို အနည်းငယ် ကျယ်ပြန့်စွာ အနက်ပြန်ဆိုပါမူ နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူခွင့်ရအောင် သင်ကြား ပေးအပ်သောပညာ ဟူသော သဘောအဓိပ္ပါယ်ရပေသည်။ ဤသဘောကို တိုးခဲ့၍ ဆန်းစစ်ကြည့်ပြန်သော် ပြည်သူ့အများနှင့် နေထိုင်မှု ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုတို့တွင် ပြေပြစ်မှုနှင့် လိုက်လျောမှုတို့ ရရှိစေရန် သင်ကြားပို့ချအပ်သော ပညာ ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင် ထင်ရှားလာပြန်သည်။ သို့ကြောင့် လူ့အချင်းချင်း တဦးနှင့် တဦး စုရုံးပေါင်းသင်းနေထိုင် ဆက်ဆံရာတွင် သိသင့် သိထိုက်သည့် ကိစ္စ အကြောင်းအရာ ပြုသင့်ပြုထိုက်သည့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို လေ့လာသင်ကြား လိုက်နာခြင်းဖြင့် လူ၏ဘဝ လူ့ လောက အဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ခြင်းငှါ သင်ကြားပေးသော ပညာရပ်သည် ပြည်သူ့နိတိ ပညာရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ပြည်သူ့နိတိ၏ သဘောတရားကို စဉ်းစား၍ ကြည့်လျှင် မည်သည့် အကြောင်းအရာ မည်သည့်ကိစ္စသည် ပြည်သူ့နိတိပညာရပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ကိစ္စဟူ၍ ခွဲခြားပြီး တထစ်ချ မှတ်သားထားရန် ခဲယဉ်းပေသည်။ လူ့အချင်းချင်း ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမှု၊ အတူတကွနေထိုင်မှု စသော လူ့ ကိစ္စ လူ့အကြောင်းအရာတို့ကား များပြား ကျယ်ဝန်းလှပေရာ လူ့အချင်းချင်း ပေါင်းသင်းနေထိုင် ဆက်ဆံမှုတို့တွင် လေ့ကျင့်သင့် လေ့ကျင့်

အပ၊ လိုက်နာသင့် လိုက်နာအပ်သော အကြောင်းကိစ္စ ဟူသမျှ တို့သည် ပြည်သူ့ နှိတ် ပညာရပ်၏ နယ်ပယ်အတွင်း ကျရောက် လျက် ရှိပေသည်။

သင့်သည် ရန်ကုန်မြို့ ကဲ့သို့သော မြို့ကြီး တမြို့၏ လမ်းမကြီး ငယ်များပေါ် သို့ လျှောက်သွားမည် ဆိုပါက လူအများပင် အမြိုက် သရိုက် အညစ်အကြေး များ လမ်းဘေးတွင် စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ပစ်ထား သည်ကို မုချတွေ့ရပေလိမ့်မည်။ လမ်းဘေးရှိ လူအများ သုံးစွဲရန် တပ်ဆင်ထားသော ရေပိုက်များကိုလည်း အသုံးမလိုဘဲ ဖွင့်ထား ခြင်းဖြင့် ရေများ အလဟဿ ဖြန်းတီးနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရပေ လိမ့်မည်။ မြို့ကြီး ပြကြီးများတွင်သာမဟုတ်၊ ကာလဝမ်း ရောဂါ ဖြစ်ပွားနေသော တောရွာ တရွာသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုမည် ဆို လျှင်လည်း ကာလဝမ်းရောဂါ ဖြစ်ပွားနေသော လူမမာ တဦး၏ အဝတ်အထည်များကို ထိုရွာသူ ရွာသားများ နေ့စဉ် သောက်ချိုး နေသော မြစ်ရေဖြင့် လျော်ဖွပ် နေသည်ကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ ဤနည်းဖြင့် ရွာသူ ရွာသား လူအများသုံးစွဲသော ရေကို ညစ်ညမ်း စေ၍ ထိုရေကို သောက်သုံးသူများအား ကာလဝမ်းရောဂါကူးစက် ပြန့်နှံ့ စေ၏။ ဤသို့ မနှစ်မြို့ဘွယ်ရာများ ဖြစ်လာခြင်း၏ အ ကြောင်းရင်းကို ရှာဖွေစိစစ်သော် လူများသည် “ပြည်သူ့ တာဝန် သိမှု” ကင်းမဲ့၍ပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ “ပြည်သူ့ တာဝန် သိမှု” ဟူသည်ကား အဘယ်နည်း။ ပြည်သူ့ တာဝန်သိမှု ဆိုသည် မှာ လူတိုင်း လူတိုင်းသည် မိမိကိုယ်တိုင် တဦးတယောက်အနေဖြင့် ပါဝင်လျက် ရှိသော အသင်းအဖွဲ့ သို့မဟုတ် လူများစု၏ အကျိုး ငှါ မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ဆောင်ရမည့် တာဝန် ဝတ္တရားများကို သိနား လည်မှုကို ဆိုလိုသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်များနှင့် လမ်းများကို သန့်

ရှင်းစွာထားရန် တာဝန်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ တာဝန်ဖြစ်၏။ ထို့အတူ သောက်ရေ သုံးရေတို့ကို သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ သုံးစွဲရန်နှင့် မဖြုန်းတီးရန် တာဝန်တို့သည်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ တာဝန်ပင် ဖြစ်၏။ ဤဝတ္တရားများသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ အပေါင်းအသင်းစုများနှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အိမ်နီးပါးချင်းများအဘို့ ကျွန်ုပ်တို့က ဆောင်ရွက်အပ်သော ဝတ္တရားများ ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် ပြည်သူ့နီတိ ဘာသာရပ်သည် ဤသို့သော ဝတ္တရားများကို လေ့လာ သင်ကြားရသော ဘာသာ ဖြစ်၏။ လူတိုင်း လူတိုင်းတွင် အများနှင့် ပတ်သက်သော တာဝန် ဝတ္တရားများရှိ၏။ ထိုတာဝန် ဝတ္တရားများနှင့် ၎င်းတို့ကို လိုက်နာခြင်းဖြင့် ရရှိအပ်သော အခွင့်အရေးများကို လေ့လာ သင်ကြားခြင်းသည် ပြည်သူ့နီတိ ကို သင်ကြားသည် မည်ပေ၏။

လူသည် သဘာဝအားဖြင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံတတ်သော သတ္တဝါတမျိုးဖြစ်၏။ ဇာတိအားဖြင့် အစုအသင်း၏အတွင်း၌မွေးဖွားလာခဲ့၍ မွေးစကပင် မိမိ၏ အသက်ရှင်သန် ကြီးပွားရန်အတွက် အခြား သူများအား မှီခိုအားထားရ၏။ လူတိုင်း တယောက်၏ အလေ့အကျင့်များ၊ စိတ်ကူး စိတ်သန်းများ၊ တွေးတော ကြံဆချက်များနှင့် သဘော အယူ အဆများသည် ထိုလူ၏ ကြီးပြင်းရာ ဖြစ်သော အပေါင်းအသင်း အစုအရုံးများ၏ ပြုပြင်မှု၊ မွမ်းမံမှု တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရ၏။ သို့ကြောင့် လူသတ္တဝါတို့တွင် အပေါင်းအသင်းနှင့် မိတ်ဆွေကို လိုလားနှစ်သက်သော အာရုံသည် ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၌ ကိန်းအောင်းလျက် ရှိ၏။ ဤအာရုံသည် လူသတ္တဝါဘို့အား အပေါင်းအသင်း၌ ဓမ္မလျော်စေသော၊ သဘောရှိ၍ သားမယား၊ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်သော အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်စေတော့၏။

အပေါင်းအသင်း အစုအရုံးနှင့်နေထိုင်ရာတွင် တဦးတယောက်
ချင်း အနေအစားမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ အများနှင့် လိုက်လျော
အောင် အဆင်ပြေအောင် ထိန်းသိမ်းတတ်ရန် လို၏။ မိသားစု
တွင် ပါဝင်သူ တဦးတယောက်သည် သူ၏ ပြုမူ ဆောင်ရွက်ချက်
များနှင့် စိတ်သဘောကို အခြားသော အိမ်သူ အိမ်သားများနှင့်
လိုက်လျောအောင် ပြုမူခြင်း ပြင်ဆင်ခြင်း များပြုလုပ်ရ၏။ မိမိ၏
စိတ်သဘောနှင့် မတိုက်ဆိုင်သော ကိစ္စများတွင် အိမ်သူအိမ်သား
များ၏ စိတ်ဆန္ဒအတိုက် ငဲ့ကွက်၍ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ အလျှော့
ပေးရ၏။ လူတဦးတယောက်သည် အသင်းအဖွဲ့ဝင် တဦး တ
ယောက်အနေဖြင့် အခွင့်အရေး အကျိုး အပြစ်တို့ကို ရရှိသည်
မှန်သော်လည်း ထိုအသင်း အဖွဲ့ အတွက်၎င်း၊ အခြားသော အသင်း
ဝင်များအတွက်၎င်း မိမိလုပ်ဆောင်ရမည့် တာဝန် ဝတ္တရားများ
လည်း ရှိသေးကြောင်းကို သတိပြုရာသည်။ အသင်းအဖွဲ့ တွင်
မိမိထင်ရာ မပြု လုပ်နိုင်၊ မိမိ၏ ပြုမူလုပ်ကိုင်ချက်များသည် အ
သင်း အဖွဲ့ ၏ ဥပဒေ စည်းကမ်းများအရသာလျှင် ဖြစ်ရပေမည်။
မိမိနှင့် တသင်းတည်းဖြစ်သော အခြား အသင်းဝင်များအား ငဲ့
ကွက်ရပေဦးမည်။

မိသားစုအတွင်း ပါဝင်သူ တဦးတယောက် ကဲ့သို့ပင် မြို့တမြို့
တွင်၎င်း၊ ရွာတရွာတွင်၎င်း၊ နေထိုင်သူ တဦးတယောက်၌ မြို့နှင့်
ပတ်သက်သော တာဝန်၊ ရွာနှင့် ပတ်သက်သော တာဝန်၊ အပေါင်း
အသင်း အစုအရုံး နှင့်ပတ်သက်သော တာဝန်များရှိ၏။ ဤသို့လျှင်
များပြားလှသော တာဝန်များရှိရာ ထိုတာဝန်တို့ကို လူတဦး တ
ယောက်အနေဖြင့် မည်သို့ ထမ်းဆောင်ရမည်။ မည်သို့ လိုက်နာရ
ကျင့်သုံးရမည် စသည်တို့ကို လေ့လာသင်ကြားခြင်းသည် ပြည်သူ့

နီတိ ပညာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူ့နီတိသည် လူ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များကိုအပေါင်းအသင်း အစည်းအရုံးဝင် တဦးအနေဖြင့် လေ့လာ သင်ကြားသော ပညာရပ် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် လူ၏ များမြောက်လှသော ကိစ္စ အဝဝတို့ကို လေ့လာသော ပညာကား မဟုတ်ပေ။ အခြားပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး ပညာရပ်များကဲ့သို့ ပြည်သူ့နီတိသည် လူ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များအနက် တမျိုးတည်းသော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်၌သာ အာရုံစိုက်လျက် ရှိ၏။ ၎င်းမှာ “ပြည်သူ့ပြည်သား” နှင့် သက်ဆိုင်သော ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များ ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် ပြည်သူ့နီတိသည် ပြည်သူ့ပြည်သား၏ အခွင့်အရေးများနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများအပြင် လူတဦး တယောက်နှင့် အသင်းအဖွဲ့ မည်သို့ ဆက်ဆံပုံကို လေ့လာ သင်ကြားသော ပညာဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓိယ အလိုအားဖြင့် ပြည်သူ့နီတိသည် ပြည်သူ့ပြည်သား တဦးအဖြစ်ဖြင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး နှင့် ပတ်သက်သော အစည်းအရုံးများ (ဥပမာ ဒေသန္တရ အဖွဲ့ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်၊ သို့မဟုတ် ကမ္ဘာနှင့်ပတ်သက်သော အသင်းအဖွဲ့) ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရသော ပညာဖြစ်၏။ တတိယအားဖြင့် မည်သည့် နိုင်ငံမဆို တနိုင်ငံတည်း မတည်တံ့နိုင်။ အခြားနိုင်ငံများနှင့် အတူတကွ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ၍သာ တည်တံ့နိုင်၏။ ဤသို့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရာတွင် ပြည်သူ့ပြည်သားများ၏ နေရေး ထိုင်ရေး၊ အသက်မွေးမြူရေးတို့ကို ထိခိုက်လာတတ်သော သဘော ရှိ၏။ သို့ကြောင့် ကမ္ဘာနှင့်ဆက်သွယ်လျက်ရှိသော အစည်းအရုံးများ၏ အကြောင်းအရာများကို လေ့လာ သင်ကြား ရပေမည်။ သို့ သင်ကြားခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့ပြည်သားတို့ လုပ်ဆောင်ရန် ဝတ္တရားများတွင် ပိုမိုကျွမ်းကျင် လိမ္မာလာစရာ အကြောင်းရှိ၏။

ပြည်သူ့နီတိ သည်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး ပညာရပ်ဖြစ်၏။ ။
 ၎င်းသည် လူတိုင်းအနေဖြင့် သူ၏ အစည်းအရုံးနှင့် ရင်ဆိုင်ရသော
 ပြဿနာရပ်များကို ဖော်ထုတ် ပြဆိုအပ်သော ပညာဖြစ်၏။ သို့
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြည်သူ့နီတိပညာရပ်သည် အခြားသော ပညာ
 ရပ်များ အားလုံးနှင့် တွေ့ထိရန် အချက်ပေါင်းများစွာ ပါဝင်၏။
 ပြည်သူ့နီတိနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊
 သမိုင်း၊ ပထဝီ စသော ပညာရပ်တို့သည် အလွန်နီးစပ်လျက်ရှိ၏။
 (Sociology) ခေါ် မိတ္တဗေဒ ပညာရပ်သည် လူ့အစည်းအရုံး
 စတင်ပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် ကြီးပွားလာပုံတို့ကို ပြဆိုသော ပညာ
 ဖြစ်၏။ ၎င်း၏ နယ်ပယ်မှာ များစွာကျယ်ဝန်းရကား တိုင်းပြည်
 အားလုံးတို့တွင် ခေတ်အပိုင်း အခြား အလျောက် ပေါ်ပေါက်
 ထွန်းကား ကြီးပွားခဲ့သော လူ့အစည်းအရုံးကြီးများ၏ အ
 ကြောင်း အရာများကို ခွဲထုတ် ပြဆိုသော ပညာ ဖြစ်သည်။
 ပြည်သူ့နီတိသည် မိတ္တဗေဒပညာမှ ခွဲထုတ်ထားသော ပညာရပ်
 ဖြစ်၍ နယ်နိမိတ်အားဖြင့် အပိုင်းအခြား ရှိ၏။ ၎င်းမှာ လူ၏ ပြုမူ
 နေဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြည်သူ့ ပြည်သား အနေဖြင့် ကြည့်ရှု
 မှတ်သား လေ့လာခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ပြည်သူ့နီတိနှင့် နိုင်ငံရေးတို့သည် အလွန်နီးစပ်ကြ၏။ ပညာ
 နှစ်ရပ်လုံးပင် လူသည် နိုင်ငံရေးအားဖြင့် စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းထား
 သော အမျိုးသားစုအတွင်း နေထိုင်ကြောင်းကို မူတည်ပြီး ရေး
 သားထား၏။ ပညာ နှစ်ရပ်လုံးမှာပင် ပြည်သူ့ ပြည်သားများ၏
 အခွင့်အရေး ပြည်သူ့ပြည်သားများ၏ တာဝန် ဝတ္တရားများ နိုင်ငံ
 တော်နှင့် နိုင်ငံတော်၏ အစည်းအရုံးများစသော အကြောင်းအရာ
 များပါဝင်၏။ ပြည်သူ့နီတိနှင့် နိုင်ငံရေး ပညာရေးတို့တွင် ကွဲပြား

သော အချက်များအတော်အတန်ရှိ၏။ ပြည်သူ့ နိတိသည် ပြည်သူ့ ပြည်သား၏ ပြဿနာများနှင့်သာ သက်ဆိုင်၍ နိုင်ငံရေး၏ နယ် ပယ်မှာ ထို့ထက်များစွာ ကျယ်ဝန်း၏။ နိုင်ငံရေးမှာ အမျိုးသားနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာများ ကမ္ဘာနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာ များပါဝင်၏။ မြို့ရေး ပြုရေးနှင့်သာ သက်ဆိုင်သော ပြဿနာများ ကား နိုင်ငံရေး၏ နယ်အတွင်း မရှိတော့ပေ။ သို့ရာတွင် ကျဉ်း မြောင်းသော ပြည်သူ့ နိတိ၏ နယ်နိမိတ်အတွင်းမှာပင် နိုင်ငံရေး ထက်များပြားသော အကြောင်း အရာများ ပါဝင်လျက် ရှိ၏။ ထိုမှ တပါး ပြည်သူ့ နိတိအကြောင်း အရာများသည် နေ့စဉ်နှင့် အမျှ နေ့ထိုင် လုပ်ကိုင်သွားလာမှုစသော ဆောင်ရွက်ချက်များ တွင် နိုင်ငံရေး အကြောင်းအရာများထက် ပို၍ ကိုယ်ထိ လက်ရောက် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရသော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်၏။ ၎င်း၏ လုပ်ငန်းမှာ ပြည်သူ့ ပြည်သားကောင်းများ ဖြစ်လာအောင် လေ့ ကျင့်ပေးခြင်း ဖြစ်၍ အကောင်းဆုံးသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်မှုဖြစ် လာအောင် ကြံဆောင်ခြင်း မဟုတ်ပေ။

ပြည်သူ့ နိတိသည် ပြည်သူ့ပြည်သား တို့၏ အကြောင်း အရာ ကို လေ့လာသင်ကြားရသော ပညာရပ်ဖြစ်ရာ ပြည်သူ့ ပြည်သား တို့၏ စီးပွားရေးနှင့်လည်း တစိတ်တစေသ အားဖြင့် အကျုံးဝင် လျက်ရှိ၏။ ဘောဂဗေဒ အကြောင်းအရာများသည် ပြည်သူ့ နိတိ တွင် အကျွမ်းတဝင်ရှိရန် လိုအပ်ပေသည်။ စီးပွားရေး၏ အခြေခံ အကြောင်းများကို မကျွမ်းကျင်ဘဲ မည်သူမျှ ပြည်သူ့ ပြည်သား ကောင်း မဖြစ်လာနိုင်။ သို့ကြောင့် စီးပွားရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဗဟုသုတ ပညာဖြင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် အလုပ် လက်မဲ့ ပြဿနာ၊ စီးပွားရေး ပြဿနာ၊ လူထု ကောင်းစားရေး ပြဿနာ စသော

ပြည်သူ့ တာဝန်ဝတ္တရားများကို အကျိုးထိရောက်စွာ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ပြည်သူ့ နှိတ်သည် ဘောဂဇေဒ ပညာထက် ကျယ်ဝန်း၍ ပြည်သူ့ပြည်သား၏ စီးပွားရေးတခု တည်းသာ မဟုတ်ဘဲ အခြားကိစ္စအဝဝတို့လည်း ပါဝင်လေသည်။

မိတ္တဗေဒသည် လူ့ အစည်းအရုံး၏ အထွေထွေ ပညာရပ် ကြီးပြစ်သကဲ့သို့ သမိုင်းပညာရပ်သည် လူ၏ ထိုးတက်ထွန်းကား ယဉ်ကျေးလာမှုအစုစုကို မှတ်တမ်းတင်သော လူ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကြီး ပင်ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် ပြည်သူ့ နှိတ်သည် ထိုသမိုင်း ပညာရပ်နှင့် အသွေးနီးစပ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ သမိုင်းအဖြစ်အပျက် တို့သည် အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ် ကာလအားဖြင့် တဆက်တည်း တည်လျက် ရှိ၏။ ပစ္စုပ္ပန်ကာလတွင် ဖြစ်ပျက်နေသော အကြောင်း အရာတို့သည် အတိတ်ကာလ၏ နောက်ခံကားကို အမှီပြု၍ အတိတ် ကာလ၏ အကြောင်းခံကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာကြ၏။ ထို့အတူ အနာဂတ်ကာလတွင် ဖြစ်ပျက်မည့် အကြောင်းအရာတို့သည်လည်း ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို မှီ၍ ဖြစ်ပေါ်လာရမည်ပင်။ သို့ကြောင့် ပြည်သူ့ နှိတ်နှင့် သမိုင်းပညာရပ်တို့သည် အလွန်နီးစပ်လျက် ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ပြည်သူ့ နှိတ်နှင့် သမိုင်းပညာရပ်များကို ခွဲခြား၍ သိအပ် ၏။ သမိုင်းပညာရပ်တွင် လူ၏ယဉ်ကျေးမှု ကြီးထွားရင့်သန်လာပုံ ကို တိုင်းပြည်တပြည်စီ ခွဲခြား၍ ခြေရာကောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ပြည် သူ့ နှိတ် ပညာရပ်တွင်မူ ထိုသို့ခြေရာ မကောက်ဘဲ ယဉ်ကျေးမှု ကြီးထွားရင့်သန်လာပုံကို အလုံးအလျောက် လက်ခံထားပြီး ဖြစ်၏။

သင်ကြားနည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူ့ နှိတ်ပညာရပ်ကို အခြားသော ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး ပညာရပ်များကဲ့သို့ နှစ်မျိုး နှစ်စား ခွဲခြား၍ သင်ကြားနိုင်၏။ ရူပဗေဒ သိပ္ပံပညာရပ် ဖြစ်သော

(ခေတ်ပေဒနှင့် ရူပဗေဒညာရပ်များတွင်) ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ မှန်မမှန် စစ်ဆေးရန် သင့်လျော်သော လက်တွေ့ လုပ်ကိုင်စမ်းသပ်ချက်များ ပြုလုပ်နိုင်၏။ သို့ရာတွင် ပြည်သူ့နီတိပညာရပ်တွင် အလားတူ စမ်းသပ်ချက်များ မပြုလုပ် နိုင်ပေ။ စင်စစ်သော် ပြည်သူ့နီတိ၌ ကိုယ်ထိ လက်ရောက် လုပ်ကိုင်ရသော လုပ်ငန်းများနှင့် ပြည့်နှက်လျက် ရှိရာ ၎င်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ထိုလုပ်ငန်းများဖြင့် တိုင်းသူပြည်သား ကောင်းများဖြစ်လာအောင်ဖန်တီးပေးခြင်းဖြစ်ချေသည်။ သို့ကြောင့် ပြည်သူ့နီတိသည် ပေါင်းသင်းစုရုံးမှုနှင့် သက်ဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြောင်းအရာဗဟုသုတရစေရန် စာတွေ့သဘောမျှသာ မဟုတ်ကြောင်းကို သတိပြုရမည်။

ပြည်သူ့နီတိကို လေ့လာ သင်ကြားသော ကျောင်းသားတိုင်းသည် ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ခြင်း ကိုယ်တိုင်ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခြင်းတို့တွင် ပိုမိုအားထားလျက်ရှိ၏။ သူ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး အခြေအနေများကို အကွက်ချ၍ လေ့လာ၏။ လူသာမန်တို့ မည်သို့နေထိုင်လုပ်ကိုင်သည်၊ ၎င်းတို့၏ ပြုမူလုပ်ကိုင်ပုံများသည် မည်သို့သော စိတ်ကူး မည်သို့သော အကြံဉာဏ်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသည်၊ မည်သို့သော ဓလေ့ထုံးစံ မည်သို့သော မျိုးရိုးအစဉ်အလာစသည်တို့ကြောင့် ဤသို့ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသည် စသည်များကို စိတ်ရှည်ရှည်နှင့် လေ့လာ သင်ကြားလင့်၏။ ပြည်သူ့နီတိကို လေ့လာသူသည် စိတ်ကူးယဉ်ရမည်။ ထိုးထွင်း သိမြင်တတ်ရမည်။ သူ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူအများ၏ အကြောင်း အရာများတွင် သနားကြင်နာ တတ်သော သဘောရှိရမည်။ သနားကြင်နာတတ်သော သဘော သကာယ ချီမှသာ

လျှင် ထိုသူများ၏ နိမ့်ကျသော အခြေအနေနှင့် ကျရောက်လျက် ရှိသော ဒုက္ခများ၏ အကြောင်းခြင်းရာတို့ကို လေ့လာစုံစမ်းလို သောစိတ်ဖြစ်ပေါ်လာပေမည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဒုက္ခတွင်းသို့ကျရောက် ရသောအကြောင်းများကို ပယ်ရှားတုန်းလွန် ကြိုးစားပေမည်။ ဤသို့ဖြင့် လူတိုင်း လူတိုင်း ယောက်ျား မိန်းမမဟူအရည်အချင်း ပြည့်ဝသော ပြည်သူပြည်သားကောင်းများဖြစ်လာပေမည်။

ပြည်သူ့နိတိ၏ အရေးကြီးပုံမှာ ထင်ရှား၏။ ဒီမိုကရေစီ လုပ်ငန်း၏ အောင်မြင်မှုသည် ပြည်သူ့ ပြည်သားများ အပေါ်တွင် တည်လျက်ရှိ၏။ တိုင်းပြည်တပြည်အတွင်းရှိ ပြည်သူ့ပြည်သားများ သည် စံနှစ်တကျလေ့ကျင့်ထားသူများ ဖြစ်၍ ဥာဏ်ပညာ အမြော် အမြင်နှင့် ပြည့်စုံပြီး ပြည်သူ့ တာဝန် သိမှုတွင် ထိပ်တန်းသို့ ရောက် ရှိနေသူများဖြစ်လျှင် ထိုတိုင်းပြည်တွင် ဒီမိုကရေစီ သဘောတရား ၏အကောင်းဆုံးသော အကျိုးအာနိသင်ကို အများဆုံး ခံစားရ မည်သာပင်။ ပြည်သူ့နိတိသည် ပြည်သူ့ပြည်သားကောင်းများ ဖြစ်လာရန် ရည်သန်ရင်းရှိခဲ့သည့် အတိုင်း ၎င်းပညာရပ်ကို သင် ကြားခြင်းဖြင့် ရရှိအပ်သော အသုံးဝင်မှုတို့ကား ငြင်းဆိုတွယ်ရာ မရှိပေ။

ပြည်သူ့ ပြည်သား တယောက်သည် အများ၏ ကောင်းရာ ကောင်းကြောင်းကို သူ၏ စွမ်းပကားရှိသမျှ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် လိုငြားအံ့။ ရှေးဦးပဌမတွင် မိမိကိုယ်ကို မိမိ လေ့ကျင့်ရပေဦးမည်။ သူ့ကိုယ်တိုင် အသိတရားရှိ၍ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး အခြေအ နေများကို ကောင်းစွာ လေ့လာရာသည်။ ပြည်သူ့ နေထိုင်မှုနှင့် အသက်မွေးမှုတို့တွင် အခြေအနေ အမျိုးမျိုးမှ တွေ့မြင်ရသော အမြင်မှန် အမျိုးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ နားလည်ထားရမည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် လွတ်လပ်သော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သက်ဝင်ယုံကြည်သော ဒီမိုကရေစီ၏ လုံးဝ အောင်မြင်မှု အတွက် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ယနေ့ လူငယ်များအား ပြည်သူ့ပြည်သားကောင်းတို့၏ ဝတ္တရားများကို လေ့ကျင့်ပေးရန်ဖြစ်၏။ သို့မှသာလျှင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ သားကောင်း သမီးကောင်းများ အဖြစ်ဖြင့် ဝတ္တရား ကျေပြန်နိုင်ကြပေမည်။ ပြည်သူ့နီတိပညာနှင့် သက်ဆိုင်သော ဗဟုသုတ များဖြင့် ပြည့်ဝစုံလင်ပါမူ အနာဂတ် ပြည်သူ့ပြည်သားများတွင် ပြည်သူ့ တာဝန်သိမှု အလို့အလျောက် ရရှိလာပေလိမ့်မည်။ ဤသို့အားဖြင့် လူငယ်တို့သည် မိမိတို့လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သော တိုင်းပြည်၏ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးနှင့် နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းများကို သိရှိလာကြပေလိမ့်မည်။ သို့ကြောင့် လူတိုင်း၏ ပညာသင်ကြားမှုတွင် ပြည်သူ့နီတိသည် အရေးပါအရာထောက်သော အစိတ်အပိုင်းတခုအဖြစ် တည်လျက်ရှိကြောင်း ကောင်းစွာ သဘောပေါက်သင့်၏။

လေ့ကျင့်ရန် အမေးပုစ္ဆာများ

- ၁။ လူသည် အဘယ်ကြောင့် အစည်းအရုံးနှင့် နေတတ်ကြသနည်း။ မည်သို့သော အတားအဆီးများကြောင့် လူသည် တဦးတည်းနေရန် မဖြစ်နိုင်ဘဲ ရှိသနည်း။
- ၂။ လူ့အစည်းအရုံးတွင် တဆင့်ပြီး တဆင့် မည်သို့ တိုးတက်လာခဲ့သနည်း။
- ၃။ (Civics) ဟူသော စကား၏ မူလအဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းလင်းပြပါ။ ၎င်းဘာသာရပ်ကို အဘယ်ကြောင့် ကျောင်းများတွင် သင်ကြားထိုက်ကြောင်း အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

- ၄။ “ပြည်သူ့ တာဝန် သိမှု” ဟူသော စကားကို အနည်းငယ် ချဲ့ထွင်ရေးသားပြပါ။
- ၅။ ပြည်သူ့ နိတိနှင့် နိုင်ငံရေးပညာတို့သည် မည်သို့ နီးစပ်ကြသနည်း။
- ၆။ စီးပွားရေး၏ အခြေခံ အကြောင်းရင်းများကို မကျမ်းကျင့်ဘဲ ပြည်သူ့ ပြည်သားကောင်း မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ရှင်းပြပါ။
- ၇။ ဒီမိုကရေစီ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အကျဉ်းရှင်းပြပါ။
- ၈။ “ဒီမိုကရေစီ၏ လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုသည် ပြည်သူ့ ပြည်သားများ၏ အသိတရားနှင့် အလုပ်တရားများ အပေါ် တွင် တည်ရှိ၏” ဆိုသော စကား၏ အမှားအမှန်ကို ဝေဖန်ပြပါ။
- ၉။ သူတပါး၏ ကောင်းရာကောင်းကြောင်းကို လုပ်ကိုင်လိုသော ဆန္ဒရှိသူတွင် မိမိကိုယ်တိုင် ရှေးဦးပဌမ လိုအပ်သော အချက်များကို ဖော်ပြပါ။

များ ဖြစ်လာကြပေသည်။ ထိုအခါ ရှေးကကဲ့သို့ သွေးနီးစပ်သူ
 ချည်း မဟုတ်ကြတော့ဘဲ သွေးဝေးသူများလည်း ရောယှက်၍
 လာ၏။ သို့ရာတွင် ဘာသာစကားချင်း ခေလထိုးစံချင်း တူညီ
 ကြသည် ဖြစ်သောကြောင့် တဦးနှင့် တဦး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ
 ရန် မခဲယဉ်းစေကာမူ အစုအရုံး ကျယ်ပြန့်လာသည့် အားလျော်
 စွာ အခွင့်အရေး တာဝန် ဝတ္တရားများ ပို၍လာ၏။ အုပ်ချုပ်ရေး၊
 စီမံခန့်ခွဲရေးတို့၌လည်း အခက်အခဲရှိလာကြ၏။ ထိုလူမျိုးစုကလေး
 မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် တဦးကို တဦး မသိကြဘဲ နှစ်ပေါင်းများစွာ
 အနှံ့အပြား နေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။ ၎င်းတို့သည် အစာရေစာ
 ရှားပါး၍ ဘေးအန္တရာယ် ရောက်သည့်အခါ နေရပ်ဒေသမှ ထွက်
 ခွါလျက် ရေကြည်ရာ မြက်နုရာဆိုသလို လှည့်လည် ရွှေ့ပြောင်း
 နေထိုင်ခဲ့ကြ၏။ တခါတရံ မသင့်မတင့်ဖြစ်ခါ အခြားလူမျိုးစုများ
 နှင့် တိုက်ကြခိုက်ကြ၏။ တခါတရံလည်း သင့်တင့်ညီညွတ်သွား
 ကြ၏။ လူမျိုးစုတို့မှာ ယဉ်ကျေးမှုများ နည်းပါးကြသေးသော
 ကြောင့် အမျိုးသားစုကြီးများဖြစ်အောင် မစည်းရုံးတတ်ကြသေး၊
 တိုင်းကြီး ပြည်ကြီးများဖြစ်အောင်လည်း မတည်ထောင် နိုင်ကြ
 သေး။ ဤကဲ့သို့သော အခြေအနေဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကုန်လွန်
 ခဲ့လေသော် ယဉ်ကျေးမှုများ တိုးပွားလာသဖြင့် အမျိုးသားစုကြီး
 များဖြစ်အောင် ဖွဲ့စည်းလာတတ်ကြပေသည်။ ဤနေရာတွင် အမျိုး
 သားစု ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းပြဦးအံ့။ အီတလီ
 ပြည်၌ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သော မက်ဇီးနီးစ် အမည်ရှိ မျိုးချစ်
 ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တဦးက အမျိုးသားစုဆိုသည်မှာ အတိတ် ရာဇဝင်
 ချင်း တူညီပြီး တမျိုးတည်းသော ဥပဒေဖြင့် အအုပ်အချုပ်

၁ Tribes

၂ Nation.

၃ Mazzini.

ခံရသည့် လူတစ်စု ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ စပင်းကလား^၁ အမည်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကမူ ဘာသာစကားချင်း မတူစေကာမူ အုပ်ချုပ်ပုံ တမျိုးတစားတည်း မဟုတ်စေကာမူ စိတ်ဓာတ်ချင်းတူသော လူတစ်စုဖြစ်က အမျိုးသားစု ဖြစ်သည်ဟု ရှင်းပြခဲ့၏။ ဥပမာပ သမိုင်းတွင် အလယ်ခေတ် ကုန်ခါနီးလောက်က အစပြု၍ မျိုးချစ် စိတ်ဓာတ်များ လှုံ့ဆော်မှုကြောင့် အမျိုးသားနိုင်ငံများ ထွန်းကားလာပေသည်။ ပြင်သစ်အရေးတော်ကြီး ပြီးသည့်အခါ၌ကား အမျိုးသားစုများ၊ အမျိုးသားနိုင်ငံများ သိသိသာသာကြီး လွှမ်းမိုး၍ လာ၏။ အမျိုးသားစုများ ဖြစ်အောင် စည်းရုံးလာတတ်ကြသည့်အခါ ပို၍ ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် ဆက်ဆံကြရသည် ဖြစ်သောကြောင့် တာဝန် ဝတ္တရားလည်း ပို၍ များပြားလာကြ၏။ ဘာသာရေး၊ စီးပွားရေး၊ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဆိုင်သော ပြဿနာများလည်း များမြောက် ရှုပ်ထွေး၍လာ၏။ ထိုသို့ ပေါ်ပေါက်လာသည့် ပြဿနာ အရပ်ရပ်တို့ကို လိမ္မာရေးခြားစွာ ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းခဲ့ကြလေသည်။ သို့ကြောင့် အမျိုးသားစုများ တိုးတက်ကြီးပွားတည်တံ့ခိုင်မြဲလျက် ရှိခဲ့ကြပေသည်။

၁၉ ရာစု နှစ်များအတွင်း လောကဓာတ် ပညာသစ် များ တိုးတက်ထွန်းကားလျက် လေယာဉ်ပျံဖြင့် လေကြောင်းခရီး သွားလာခြင်း၊ အသံဖမ်းစက်ဖြင့် တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ အလွယ်တကူ ကြားသိနိုင်ခြင်း ဖြစ်လာကြသည့် အခါ ရှေးကထက် အဆပေါင်း များစွာ နီးကပ်ရင်းနှီးလျက် လူတမျိုးနှင့် တမျိုး တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ အလွယ်တကူ ဝင်ထွက်သွားလာကြပေ၏။ တကမ္ဘာကို တရွာထင်ရမည့် အခြေသို့ ရောက်လာသည့်အတွက် လူမှုဆက်ဆံရေး

၁ Spengler.

ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး စသည်တို့မှာ သိသိသာသာ တိုးတက်များပြားလာ၏။ ခက်ခဲ နက်နဲသော ပြဿနာများလည်း တခုပြီးတခု ပေါ်ထွက်လာ၏။ ပြဿနာ အရပ်ရပ်တို့ကို တနိုင်တည်း လူတမျိုးတည်း မဖြေရှင်းနိုင်တော့ဘဲ တဦးနှင့်တဦး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ဖြေရှင်းရန် အရေးကြီးလာ၏။ သို့ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ပဌမကမ္ဘာစစ်ကြီး အပြီးတွင် နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီး ဖွဲ့စည်းခဲ့လေသည်။ ထိုအသင်းကြီးက ငြိမ်းချမ်းမှု၊ လုံခြုံမှုများရရှိစေရန် အတန်တန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း အမျိုးသားနိုင်ငံများ တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ မနာလုံဖြစ်ခါ စိုးရိမ်မကင်း ရှိလာကြသောကြောင့် ထိုအသင်းကြီးမှာ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်း တဖြေးဖြေး မှေးမှိန်ကွယ်ပြောက် သွားရ၏။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးသည့်အခါ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းမှု တည်မြဲစေရန် အမျိုးသား နိုင်ငံအားလုံး မိမိတို့ ကြိုက်နှစ်သက်သော အစိုးရမျိုး ရွေးချယ် ဖွဲ့စည်းနိုင်စေရန် လူဟူသရွေ့ တောင့်တခြင်း၊ ကြောင့်ကြခြင်းကင်းလျက် အေးချမ်းသာယာစွာနေထိုင်နိုင်ကြစေရန် မူလ နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီးထက် ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက် နိုင်မည့် နိုင်ငံပေါင်းစုံ အစည်းအရုံးကြီးတခု ကြီးပမ်း ဖွဲ့စည်းကြ ပြန်လေသည်။

၁၉၄၅ ခု ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့ စံဖရန်စစ်စကိုမြို့တွင်သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးကြလျက် ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂ ခေါ်သည့် နိုင်ငံ ပေါင်းစုံ အစည်းအရုံးကြီးကို စတင်တည်ထောင်ကြ၏။ များစွာ သော အမျိုးသားနိုင်ငံတို့ကား ယခုကဲ့သို့သော ခေတ်မျိုးတွင် တမျိုးသားတည်း တနိုင်ငံတည်း ထီးစီး ကြံ့ကြံ့ နေနိုင်မည်

o San Francisco.

မဟုတ်တော့ကြောင်း သဘောပေါက်လာကြလေသည်။ ကွယ်လွန်သူ အမေချိကန် သမတကြီး ရုပ်ဗွဲ့လို က ယခုကဲ့သို့သော အချိန်အခါမျိုးတွင် မည်သည့်နိုင်ငံမျှ တနိုင်ငံတည်း နေနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း အဖန်တလဲလဲ သတိပေးခဲ့သည်ကို ကြားယောင်လျက် ရှိကြ၏။ လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စု သမတ နိုင်ငံတော်လည်း ကမ္ဘာ့ရေးရာတို့တွင် လျစ်လျူမရှုနိုင်၊ တဦးတည်း နေရန်လည်း မဖြစ်နိုင်တော့သောကြောင့် ၁၉၄၇ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂသို့ ဝင်ရန် လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့ ရောက်သည့်အခါ အထွေထွေ လွှတ်တော်က ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတခုဖြစ်ကြောင်း အားလုံး သဘောတူလက်ခံ အတည်ပြုလိုက်ကြ၏။ ကမ္ဘာ့ အစည်းအရုံးဝင် နိုင်ငံတနိုင်ငံ ဖြစ်လာသည့်အားလျော်စွာ ကမ္ဘာ့အခြေအနေတို့ကို အမြဲတန်း လေ့လာကြရပေတော့မည်။ ကမ္ဘာ့သမ္မတသားများနှင့် ပြေပြေဖြစ်ဖြစ် ဆက်ဆံကြရ ပေတော့မည်။ မြန်မာ့လမ်းစဉ် မြန်မာ့ဝါဒတို့ကို ကမ္ဘာ့လမ်းစဉ် ကမ္ဘာ့ဝါဒနှင့် ကိုက်ညီအောင် ဆောင်ရွက်ကြရပေတော့မည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံတခု ဖြစ်လာသည်မှာ မကြာလှသေးပေ။ ထိုမျှ နုနယ်သော အချိန်ကာလအတွင်း ကမ္ဘာ့ဇာတ်ရုံပေါ်တွင် မားမား မတ်မတ် ရပ်တည်နိုင်သော အခြေသို့ ရောက်နေပြီကို နိုင်ငံသားမှန် သမျှ သိသင့်၏။ ယခုကဲ့သို့သော အချိန်မျိုးတွင် နိုင်ငံသားတိုင်း၏ အရေးအကြီးဆုံး တာဝန်ကား အဘယ်နည်း? နိုင်ငံတကာနှင့် အချိုးကျကျ ပြေပြေဖြစ်ဖြစ် ဆက်ဆံ၍ မိမိတို့နိုင်ငံ၏

၁ Roosevelt.

စီးပွားရေး ကြီးပွားတိုးတက်ရေးတို့ကို ရွှေ့ရွှေ့ကြိုးပမ်းရမည့် အချိန် ဖြစ်ပေသည်။

အများနှင့် ပြေပြေပြစ်ပြစ် ဆက်ဆံတတ်ရန်မှာ မွေးကတည်းက ပါလာသည်မဟုတ်။ ပါလာသမျှသော အရည်အချင်းနှင့်လည်း မလုံလောက်။ စနစ်တကျ သင်ပေးမသာ ဖြစ်နိုင်ရာသည်။ သို့ ကြောင့်လည်း ကမ္ဘာ့ရွှေဆောင် နိုင်ငံကြီး အသီးသီးတို့တွင် ကလေးများအား ငယ်စဉ်ကစ၍ သိကျွမ်းနားလည်အောင် ကိုယ်ထံ လက်ရောက် လုပ်တတ်ကိုင်တတ်အောင် လုပ်ကိုင်လိုသော အာသာ ဆန္ဒပြည့်ဝအောင် လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးကြ၏။ ကမ္ဘာ့သမိုင်း တွင် ရှေးဦးပဌမ ယဉ်ကျေးခြင်း၏ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ ကြသော ဂရိတ်၊ ရောမ နိုင်ငံကြီးတို့၌လည်း လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း များစွာကပင် ထိုထိုရောက်ရောက် သင်ပေးခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရ ပေသည်။ ဤသို့ သင်ကြားပေးရမည့် ပညာကို ဆစ်ဗစ် ဟု ခေါ် ကြ၏။ ဆစ်ဗစ် ဟူသော အမည်မှာ လက်တင်ဘာသာ ဆီဗီတစ် နှင့် ဆီဗစ် ဟူသော စကားမှ ဆင်းသက်လာသော အမည်ဖြစ်ပေ သည်။ ဆီဗီတစ် ဟူသော စကားအဓိပ္ပါယ်မှာ မြို့နိုင်ငံဟု ဆိုလို၍ ဆီဗစ် ဟူသောစကား၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ နိုင်ငံသားဟု ဆိုလို၏။ ထိုစကားနှစ်ရပ်ကို ပေါင်းစပ်၍ အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူသော် နိုင်ငံ သားတယောက်အဖြစ် ခံယူခွင့်ရှိအောင် လေ့လာ သင်ကြားပေး သော ပညာဖြစ်သည်ဟု ယူမှတ်ကြရာသည်။ နိုင်ငံသားဟူသမျှမှာ အများနှင့် ကင်းသူများ မဟုတ်ချေ။ အများနှင့် အတူနေရသူတိုင်း အများနှင့် ပြေပြစ်အောင် နေကြရပေမည်။ အများနှင့် ပြေပြစ်

၁ Civics	၃ Civitas	၅ Civitas
၂ Civics	၄ Civis	၆ Civis

အောင် နေတတ်မှလည်း နိုင်ငံသား ပြီသတည်း။ သို့ကြောင့် အများနှင့် ပြေပြေပြစ်ပြစ် အချိုးကျကျ ဆက်ဆံတတ်အောင် သင်ပေးသောပညာဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ပေသည်။ ၎င်းကိုမြန်မာဘာသာအားဖြင့် ပြည်သူ့နီတိဟုဘာသာပြန်ကြ၏။ ၎င်းဦးအံ့လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်လောက်က အေရှားတိုက် အတွင်း ဖက်မှ အာရိယံ အမျိုးအနွယ်တို့သည် အိန္ဒိယပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ ဝင်ရောက် အခြေစိုက်ခဲ့ကြလေသည်။

၎င်းတို့အထဲမှ ပညာတတ် သုခမိန် အချို့သည် လူတို့ ကြီးပွားချမ်းသာရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျင့်အပ်၊ ဆောင်အပ်၊ ရှောင်အပ်သော အဆုံးအမကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ကြသည်။ မဟာဘာရတ၊ ကာမနွကီယ၊ စာဏကျစသော ကျမ်းကြီးတို့မှာ ထိုပညာရှင်ကြီးများ၏ လက်ရာများပင်ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့ကို နီတိကျမ်းများဟု ခေါ်ကြ၏။ မြန်မာပြည်တွင် ရှေးအခါက ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခဲ့သည့် စတုရဂဗလ၊ ရှင်သီလဝံသ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ရေးသားခဲ့သည့် လောကနီတိ၊ မဟာရဟနီတိ စသည်တို့မှာလည်း အိန္ဒိယတွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သော နီတိကျမ်းကြီးများ၏ အမွေအနှစ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကျမ်း များတွင် ညွှန်ကြားသည့် အတိုင်း ပြုမှု ကျင့်ကြံ နေထိုင်မည်ဖြစ်က တဦးနှင့် တဦး ပြေပြေ ပြစ်ပြစ် ဆက်ဆံနိုင်၍ ပြည်သူ့ပြည်သားကောင်းများ ဖြစ်ကြရ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့မှာ ပြည်သူ့ပြည်သား မှန်သမျှ လေ့လာသင်ကြားအပ်သော ပြည်သူ့နီတိ များဖြစ်ချေသည်။

ထိုစကား ၂ ရပ်၏ အနက်သဘောရင်းကို တွင်းကုန်အောင် နှိုက်မည်ဆိုလျှင် ဆစ်ဗစ် နှင့် ပြည်သူ့နီတိမှာ အလွန်နီးစပ်သော

အဓိပ္ပါယ်ရှိကြောင်း အလွယ်တကူ သိနိုင်ရာ၏။ သို့ကြောင့် ၎င်းမှာ အလွန် ဆီလျော်သော အမည်ဟူ၍ မှတ်ယူ သင့်ပေသည်။

လေ့ကျင့်ရန် အပေးပုစ္ဆာများ

- (၁) လူများ အဘယ်ကြောင့် စရုံးနေတတ်ကြသလဲ။ တဦး တယောက်တည်း နေရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ရှင်းပြပါ။
- (၂) လူ့ အစည်း အရုံးများ တဖြည်းဖြည်း တိုးတက် လာပုံ ကို ဖော်ပြပါ။
- (၃) လူမျိုးစုနှင့် အမျိုးသားစု ဟူသော စကား နှစ်ရပ် မည် သို့ ခြားနားကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြပါ။
- (၄) ကုလသမဂ္ဂဟူသည်မှာ အဘယ်နည်း။ မည်ကဲ့သို့သော ရည်ရွယ်ချက်များ ရှိသနည်း။
- (၅) ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ တွင် အဘယ်ကြောင့် ပါဝင်ထိုက်ကြောင်း အထောက် အထား ပြပါ။
- (၆) ဆစ်ဗီရီယာဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ရင်းကို ရှင်းလင်း ပါ။ ပြည်သူ့ နှိတ်ဟု ဘာသာပြန်သည်မှာ သင့်လျော် ပါသလော။
- (၇) နိုင်ငံသားတိုင်း ပြည်သူ့ နှိတ်ပညာ တတ်မြောက်ရန် အရေးကြီးသော အချိန်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်း ရေး သားပါ။
- (၈) ပြည်သူ့ နှိတ်ကို နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူနိုင်အောင် သင် ကြားပေးသောပညာဖြစ်သည်ဟု သရုပ်ဖော်လေသည်။ ထိုသရုပ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းလင်း ရေးသားပါ။

အခန်း ၃

နိုင်ငံသားနှင့် သူ၏ အရည်အချင်း

ပြည်သူ့ နှိတ်ကို နိုင်ငံသား တယောက်အဖြစ် ခံယူနိုင်အောင် သင်ကြားပေးသော ပညာဖြစ်သည်ဟု သရုပ်ဖော်ခဲ့လေပြီ။ သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံသားဟူသော စကားမှာ အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်း တခုဖြစ်ကြောင်း သိနားလည်ရာ၏။ အရစ်စိတ်တယ် အမည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက နိုင်ငံသားဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်ကို ဝေပုံ ကျထမ်းဆောင်၍ ဝတ္တရားအလိုက် ခံစားထိုက်သော အခွင့်အရေး တို့ကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသူတယောက် ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ သို့ကြောင့် နိုင်ငံသား အဖြစ် ခံယူရရှိသူ မှန်သမျှ နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမည့် တာဝန်၊ နိုင်ငံတော်က ပေးစွမ်းနိုင်သော အခွင့်အရေး ဟူသမျှကို ခံစားရမည့် တာဝန်ရှိသည်ဟု ယူမှတ်ရပေမည်။ အကယ်၍ နိုင်ငံသား တဦးတယောက်မှာ ထိုတာဝန်များ ပျက်ကွက်ချေသော် တရားဥပဒေအရ နိုင်ငံသား ဖြစ်ခွင့် ရနေစေကာမူ နိုင်ငံသား ဖြစ်ထိုက်သော အရည်အချင်းမရှိဟု ယူမှတ်သင့်၏။

နိုင်ငံသားတိုင်း၌ နိုင်ငံသား အဖြစ် ခံယူရရှိသူ အရေအတွက် မြောက်မြားစွာ ရှိပေမည်။ သို့သော် အားလုံးနိုင်ငံသား ဖြစ် ထိုက်သော ဂုဏ်အင်္ဂါ အရည်အချင်းများ ရှိကြပါသလောဟု စောကြောသင့်ပေ၏။ ဤသို့ စိစစ်သော် အရေအတွက် ယုတ်လျော့ သွားမည်မှာ ယုံမှားဘွယ် မရှိချေ။ နိုင်ငံတခု၏ ယဉ်ကျေးခြင်း အဆင့်အတန်းမှာ ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် ပြည်စုံသော နိုင်ငံသား အရေ အ တွက်အနည်းအများပေါ်တွင် အထောက်အထား ပြုတန်ရာ၏။

၁ Aristotle

ရကြလေသည်။ ထိုဥပဒေများကို ထောက်ထားခြင်း အားဖြင့် မည်မျှ တရားမျှတခြင်း ရှိသည်ကို ချိန်ဆနိုင်ရ၏။

နိုင်ငံသား ဖြစ်စေရန် မည်ကဲ့သို့သော စည်းကမ်းချက်များ ရှိကြောင်း ရေးသား ဖော်ပြခဲ့လေပြီ။ နိုင်ငံသား ပြဿစေရန် ရှိသင့်သော ဂုဏ်အင်္ဂါ အရည်အချင်းများကိုလည်း နားလည် သင့်သေး၏။ ၎င်းတို့မှာ အရေအတွက်အားဖြင့် များပြားလှပေသည်။ အသေးအဖွဲ့ မကျန် ပြည့်စုံအောင် ဖော်ပြမည် ဆိုက ကုန်ဆုံးနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အဓိကဖြစ်သော အချက်များလောက်ကိုသာ စိစစ်ရပေအံ့။ ဗရစ္စ အမည် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကမူ အောက်ပါအတိုင်း ခွဲခြားပြဆိုခဲ့ပေသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက နိုင်ငံသားပြဿစေရန်အရေးအကြီးဆုံး ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါမှာ အသိဉာဏ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ နိုင်ငံသားတိုင်း အသိဉာဏ် ရှိစေရန် အခြေခံပညာနှင့် အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတများ လိုပေသည်။ အရာရာတွင် ကျွမ်းကျင် နားလည်နိုင်မည် မဟုတ်သော်လည်း နေရာတကာတွင် တီးမိ ခေါက်မိ ရှိကြရ၏။ သို့မူ နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးအတွက် သင့်လျော်မည့် နေရာတွင် ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံဖြစ်ပါလျက် သူတပါး နှာခေါင်းနှင့်သာ အသက်ရှူနေရဦးမည် ဆိုပါက ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် ရှက်ဖွယ် ကောင်းပေမည်။ ထိုမှ တပါး နိုင်ငံသား မှန်သမျှတွင် အကောင်းအဆိုး အကျိုးအပြစ်တို့ကို ဝေဖန် ပိုင်းခြား တတ်သော ဉာဏ်လည်း ရှိကြရသည်။ သို့မှ လူထုမဖြစ်ဘဲ လူထု ဖြစ်ရ၏။ ဒီမိုကရေစီခေတ်တွင် လူထု၏ ဆန္ဒမှာ အရေးအကြီးဆုံး သော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၍ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးမှာ လူထု

၁ Bryce

၏ အသိဉာဏ်ပေါ်တွင် တည်ပေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံသား ပြဿနာရန် အသိဉာဏ်ရှိဖို့လို၏။

တဖန် နိုင်ငံသားတို့၌ မိမိတို့ကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်း တတ်သော သဘောလည်း ရှိရာသည်။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ခြင်း၊ စိတ်သဘောထား ကြီးခြင်း၊ စည်းကမ်း သေလပ်ခြင်း၊ ရှိသေကြီးနူး ခြင်း စသည်တို့မှာ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးလုံးကို စောင့်စည်း ထိန်း သိမ်းနိုင်သော အရည်အချင်းများ ဖြစ်ကြ၏။ ထိုသို့ ထိန်းသိမ်း စောင့်စည်း နိုင်ကြမှသာ မိမိနှင့် အပေါင်းအဖော်များပါ အကျိုး စီးပွား ဖြစ်ထွန်း တိုးပွားလျက် စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်း ကိုယ်၏ ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ကြပေလိမ့်မည်။ “ငါ့မြင်း ငါစိုင်း စစ်ကိုင်း ရောက်ရောက်” ဟူသော စိတ်ထားမျိုးဖြင့် ငါထင်ရာ ငါပြုမည် ဆိုကာ သင့်လျော်မည် မဟုတ်ချေ။ အများနှင့် အတူနေသူမှန်သမျှ အများကို ငဲ့ရစမြဲ။ အများကို ငဲ့ရသမျှ စည်းကမ်းနှင့် မကင်းနိုင်။ စည်းကမ်းဆိုသည်မှာ အများအကျိုး အတွက် ထားရသည် ဖြစ် သောကြောင့် စည်းကမ်းမရှိက အသက်ပင် ရှင်သန်ကြီးပွားနိုင် တော့မည် မဟုတ်ဟု အာ-အမ်-မကီးဗား ကဆိုခဲ့လေသည်။ သို့ ကြောင့် နိုင်ငံသားတိုင်း စည်းကမ်းရှိသေလေးစားသော သဘော ရှိသင့်၏။ ထိုမှတစ်ပါး လူအများ၏ အကျိုးကျေးဇူးအတွက် ရည် ရွယ်ချက်ထား၍ ဖွဲ့စည်းသည့် အစုအသင်းတမျိုးကို နိုင်ငံတော်ဟု ဆိုချေက နိုင်ငံသားဟူသော အမည်မှာ အများ၏ ကောင်းကျိုး အတွက် ရည်ရွယ်ချက်ထား၍ ဆောင်ရွက်ရမည့် အသင်းသားတစ် ဖွဲ့ ဖြစ်သည်ဟု အဗိုပေါယ် သက်ရောက်ပြီး ဖြစ်လေသည်။ သို့ကြောင့် လည်း အမည်နှင့် လိုက်လျောအောင် နိုင်ငံသားတိုင်း အများ၏

၁ R. M. Maciver

ကောင်းကျိုးကို ခဲ့၍ ထင်သလို ပြုမူပြောဆို ကျင့်ကြံခြင်း မဖြစ်စေရန် စောင့်စည်းသင့်ပေ၏။ နိုင်ငံသား တို့မှာ ပြည်သူ့ တာဝန်ကို သိနားလည်သော သဘောများ ရှိကြသည်။ ထို သဘောမှာ ကျယ်ဝန်းများပြားလှ၏။ နိုင်ငံတော်ကို ကြည်ညို လေးစားခြင်း၊ အများ၏ အကျိုးအတွက် စိတ်ထေရ် ကိုယ်ပါ ဆောင် ရွက်ခြင်း၊ တရားဥပဒေအရ လိုက်နာကျင့်ဆောင်ခြင်း၊ အသိဉာဏ် နှင့်ယှဉ်၍ ရိုးသားပြောဆိုမှု မဲဆန္ဒပေးခြင်း စသည်တို့မှာ ပြည်သူ့ တာဝန်ကို သိနားလည်သော သဘောများ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံသားတိုင်း နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြား စေမည့် အတွင်းရန် အပြင်ရန်ဟူသမျှကို တွန်းလှန်ဖို့ဖျက်မည် ဟူသော သဘော၊ နိုင်ငံတော် စည်ပင်သာယာရေး ကြီးပွား တိုးတက်ရေး အတွက် မိမိစွမ်းဆောင်နိုင်သည့် ဘက်မှ ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက်မည်ဟူသော သဘောများ ရှိသင့်ကြ၏။ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများတွင် ကိုယ်ထိ လက်ရောက် ပါဝင်ရွက်ဆောင် ခြင်း၊ ကျသင့်သော အခွန်တော်တို့ကို မတွက်မကပ် ပြေကြေအောင် ထမ်းဆောင်ခြင်း စသည်တို့မှာ လည်း နိုင်ငံတော်၏ ကောင်းကျိုး အတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ အတင်းအကြပ် တိုက် တွန်းမှုကြောင့် ဆောင်ရွက်ရသည်ထက် စေတနာ့ အလျောက် ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ အဘိုးထိုက်တန်သော ဂုဏ်အင်္ဂါတရပ်ဖြစ်၏။ စွမ်းဆောင်နိုင်သော အရည်အချင်း ရှိပါလျက် ခေါင်းတိမ်း၍ နေခြင်း၊ ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ်ရာတွင် လျစ်လျူရှုခြင်း တစ်ခုတစ်ခု ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကိုယ်ကျိုးရှာခြင်း၊ မိမိနှင့် အမျိုးသား အားလုံး တို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို မငဲ့ကွက်ခြင်း စသည်တို့မှာ နိုင်ငံသား မပြုသော သဘော၊ ပြည်သူ့ တာဝန်ကို မသိ နားမလည်သော

သဘောများ ဖြစ်ချေသည်။ နိုင်ငံသား မှန်ပါလျက် နိုင်ငံ တာဝန်ကို မသိနားမလည်၊ နိုင်ငံတာဝန်ကို မယူလိုက နိုင်ငံသား အဖြစ်နှင့် ထိုက်တန်တော့မည် မဟုတ်ကြောင်း ကောင်းကောင်း နားလည်ကြရာ၏။

နောက်ဆုံး ဖော်ပြလိုသော အချက်တရပ်မှာ နိုင်ငံသားချင်း အညီအညွတ် အတူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် လိုသော သဘောများကိန်းအောင်းစေရန် ဖြစ်ပေသည်။ မည်သည့် အရေးကိစ္စမဆို အများနှင့် အညီအညွတ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းကြောင်း ငြင်းဆိုဘွယ်မရှိချေ။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် အညီအညွတ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရသော အလုပ်ကြီး အကိုင်ကြီးများစွာသည် နောက်နောင်က နိုင်ငံခြားသားများ လက်တွင်ရှိကြ၏။ ယခု အခါ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံသားပြုပြီထိုက်သို့သော အလုပ်ကြီး အကိုင်ကြီးများကို ပုဂ္ဂလိကပိုင် မဖြစ်စေဘဲ နိုင်ငံပိုင် ဖြစ်စေရန် စီမံလျက် ရှိနေသည်ကိုလည်း တွေ့ကြုံရပေပြီ။ မည်သည့် နည်းကို အသုံးပြုသည် ဖြစ်စေ များစွာသော ကိစ္စတို့တွင် အတူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ကြရမည်မှာ မလွဲသာမရှောင်သာသော ဝတ္တရား တရပ်ပင် ဖြစ်ခဲ့၏။

အများနှင့် အတူတူ ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ကြရာတွင် သဘောထားသေးခြင်း၊ မယုံကြည်ခြင်း၊ ဝန်တိုခြင်း၊ မရိုးဖြောင့်ခြင်း စသည်တို့မှာ ပျက်ပြားစေသော အချက်ကြီးများ ဖြစ်သဖြင့် ထိုအချက်ကြီးများကို ဖယ်ရှား၍ ယုံယုံ ကြည်ကြည် လုပ်ကြရပေမည်။ ယခုအခါ တိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်မှုတွင် သမဝါယမစံနှစ်များ သွတ်သွင်းပေးခြင်းမှာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိုသော သဘောများရင့်သန်လာစေရန်ဖြစ်၍ ကောင်းမွန် လှပေသည်။

ကမ္ဘာ့ရွှေဆောင် နိုင်ငံကြီးများ၌ ထိုကဲ့သို့ အညီ အညွတ် စုပေါင်း လုပ်ဆောင် ကြသော လုပ်ငန်း အမြောက်အမြားပင် ထမြောက် အောင်မြင်လျက် ရှိသည်ကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ စီးပွား ရေးမျှသာ မဟုတ်၊ နိုင်ငံရေးဘာသာ သာသနာရေး၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးစသည်တို့၌လည်းအညီအညွတ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် လို၏။ သို့ကြောင့်နိုင်ငံသားမှန်သမျှတွင်ထိုသို့ဆောင်ရွက်လိုသော သဘောများ ရှိသင့်ပေသည်။ ၎င်းနှင့် အတူ သူတထူးကို ယုံကြည် လွဲအပ်စွဲသော သဘောလည်း ရှိကြရာ၏။ အလုပ် အကိုင် တခုခု တွင် မည်သူ့ကိုမျှ မယုံကြည်ရဲသော် အဘယ်မှာလျှင် အများနှင့် အတူ ပူးပေါင်း လုပ်ကိုင်နိုင်ကြပါအံ့နည်း။ သတိပြုရန် အချက် တရပ်မှာ ယုံကြည်စွာအပ်နှင်းလိုက်စေကာမူ မိမိတာဝန် မကင်း သေးဟု ယူမှတ်ကာ လျစ်လျူမရှုခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဤကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မကြာမီက နန်းရင်းဝန်ကြီး မစ္စတာ အက်တလီ ပြော သော စကားတရပ်ကို ဖော်ပြ လို၏။ ၎င်းက “ကောင်းမွန်ချေငံ သော နိုင်ငံသား ဖြစ်ရေး အတွက် အရေးကြီးသော အရည် အချင်း တရပ်မှာ အဆွေတို့က တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဆောင် ရွက်သွားရန် ဝတ္တရားအချို့ကို ယုံကြည်စွာ အပ်နှင်းပြီးသည့် အခါ ထိုဝတ္တရားများတွင် မိမိအစလည်း ပါရှိနေသေးသည်ကို လျစ်လျူ မပြုခြင်းပင်ဖြစ်သည်” ဟု ပြောကြားလေသည်။ ဤသဘောတရား များကိုလည်း လေးနက်စွာ ဆင်ခြင်စဉ်းစား အပ်ပေ၏။

လေ့ကျင့်ရန် အမေးပုစ္ဆာများ

- (၁) နိုင်ငံသား ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မြန်မာ နိုင်ငံတော် အတွင်း နေထိုင်ကြသူ အားလုံး နိုင်ငံသားများ ဖြစ်ကြ ပါသလား၊ ရှင်းပြပါ။

- (၂) နိုင်ငံသား ဟူသော စကားနှင့် နိုင်ငံသားအဖြစ်ဟူသော စကား အဓိပ္ပါယ်မည်သို့ ခြားနားသနည်း။
- (၃) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် မည်ကဲ့သို့သော သူများ နိုင်ငံသား ဖြစ်ခွင့်ရကြသနည်း။
- (၄) ပင်ကိုယ် နိုင်ငံသား နှင့် နိုင်ငံသားအဖြစ်ခံယူသူမည်သို့ ခြားနားကြောင်း ရှင်းပြပါ။
- (၅) တောရွာ တရွာမှာ နေသော တောသားကလေး ငွေ့ကို နိုင်ငံသားဟု ခေါ်နိုင်ပါသလား။ သင်၏ အယူအဆကို ဖော်ပြပါ။
- (၆) ပြည်သူ့ တာဝန်ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြပါ။ ပြည်သူ့ တာဝန်ကို မသိက နိုင်ငံသား မပြီသတော့ကြောင်း ရှင်းလင်းပါ။
- (၇) နိုင်ငံသားတိုင်း နိုင်ငံသား မပြီသ ဟူသော စကားကို မည်သို့ နားလည်သနည်း။
- (၈) သမဝါယမ လုပ်ငန်းများကို အဘယ်ကြောင့် အားပေးသင့်ကြောင်း အကျိုးအကြောင်းပြပါ။
- (၉) နိုင်ငံသားများ အသိဉာဏ် ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တတ်သည့် အပြစ်ဆိုးများကို ရေးသားဖော်ပြပါ။
- (၁၀) နိုင်ငံသား ပြီသစေရန် ပြည့်စုံ အပ်သည့် ဂုဏ်အင်္ဂါများကား အဘယ်နည်း။

၁ Natural Citizens

၂ Naturalised Citizens

အခန်း ၄

နိုင်ငံသားနှင့်ဆန့်ကျင်သောသဘောတရားများ

လွန်ခဲ့သော အခန်းတွင် နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူရရှိနိုင်ရန်လိုအပ်သော အရည်အချင်းတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံတော် ဖြစ်၍ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်ဆိုင်သူများမှာ နိုင်ငံသားများပင် ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသောသူများ ဖြစ်လာစေရန် လိုအပ်ကြောင်း အထူးဆိုးဘယ်ရာမရှိတော့ချေ။ နိုင်ငံတော်တွင် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာချို့တဲ့၍ ဗဟုသုတ အတွေ့အကြုံ ကြွယ်ဝမှုမရှိသော နိုင်ငံသားများ၊ အမှားအမှန် ဝေဖန်ပိုင်းခြားခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သော နိုင်ငံသားများ၊ စဉ်းစားဉာဏ် နည်းပါး၍ သူတပါးပြောသမျှ ကိုသာ လက်ခံလျက် နောက်ယောင် လိုက်တတ်သော နိုင်ငံသားများ၊ စိတ်ကူးကြံဆတည်ထွင်တတ်သော စွမ်းရည် သတ္တိမရှိ နှလုံးရည် ကင်းမဲ့သော နိုင်ငံသားများ စသည်တို့ဖြင့်သာ ပြည့်နှက်နေပါမူ ထိုနိုင်ငံသည် လျင်စွာ ပြောင်းလဲတိုးတက်လျက် ရှိသော ကျွန်ုပ်တို့ ကမ္ဘာနှင့် အသိုလျှင် ရင်ဘောင်တန်း လိုက်နိုင်ပါအံ့နည်း။

အသိဉာဏ် နှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည် နိုင်ငံသားတိုင်းတွင် ပဌမလိုအပ်သော အရည်အချင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ပြဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုအရည်အချင်းနှင့် ဆန့်ကျင်သော သဘောမှာ အသိဉာဏ် ကင်းမဲ့ခြင်း၊ မသိနားမလည်ခြင်းနှင့် မိုက်မဲခြင်းများ ဖြစ်၏။ လူတို့သည် အဘယ်ကြောင့် အသိဉာဏ် ကင်းမဲ့ကြသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် မသိနားမလည်ဘဲ ရှိကြသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် မိုက်မဲကြသနည်း။

ထိုအမေး အားလုံးတို့၏ အဖြေမှာအခြေခံ ပညာမရှိ၍ ဗဟုသုတ အတွေ့အကြုံနည်းပါးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်၏။ ပညာ ဟူသော စကားမှာ အပြောလွယ်သလောက် အဓိပ္ပါယ် သဘော အားဖြင့်ကား ခက်ခဲနက်နဲလှပေသည်။ ကျောင်းတွင် သင်ကြား ပေးလိုက်သော ကျောင်းသင် ဘာသာရပ်များကို သိကျွမ်းကာမျှ ဖြင့် ပညာတတ်မြောက်ပြီဟူ၍ မယူဆအပ်ပေ။ ထိုဘာသာရပ်များ ကို ဖတ်ရှု လေ့လာခြင်း၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း၊ ဝေဖန်သုံးသပ်ခြင်း ဖြင့် ရအပ်သော အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတ ကြွယ်ဝလာမှု၊ အများ အမှန် ဝေဖန်ပိုင်းခြားတတ်မှု၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစား တိုင်းဆတ်တတ်မှု၊ စိတ်ကူး စိတ်သန်း ရင့်သန်ထက်မြက်လာမှု၊ အကြံအစည်နှင့် လုပ် ရည်ကိုင်ရည် တိုးပွားလာမှု အစုစုတို့သာလျှင် နှလုံးရည် ပညာ များ ဖြစ်ကြောင်း သတိပြုသင့်ပေသည်။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပညာ မျိုးကို ရနိုင်စေရန် တနည်းအားဆိုသော် အသိဉာဏ်၊ ဗဟုသုတ ပေါများကြွယ်ဝသော နိုင်ငံသားများ ဖြစ်လာနိုင်စေရန်မှာ နိုင်ငံ တော်အစိုးရ၏ ပဌမတာဝန်ဖြစ်၍ ထိုတာဝန်ကို အလုပ်သဘောဖြင့် လုပ်ကိုင်ရာဝယ် ဝိုင်းဝန်း ကူညီကြရန်မှာ ပြည်သူ့ ပြည်သား တို့၏ ဒုတိယ တာဝန်ဖြစ်ပေသည်။ အသိဉာဏ် နည်းပါးမူသည် အများ အမှန် မဝေဖန်တတ်ဘဲ ပြောသမျှ ယုံကြည်လက်ခံ တတ်သော သဘောရှိရာ အယူသီးမှု၊ တယူသန်မှုနှင့် အဓမ္မစံနှစ်မျိုး ကိုသာ လိုက်နာလိုသော ဆန္ဒများ ပေါက်ပွားလာတတ်သည်ကို ကောင်းစွာ သတိချုပ်အပ်လှ ပေသည်။ သို့ကြောင့် အခြေခံပညာကင်းမဲ့ခြင်းနှင့် အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတနည်းပါးမှုတို့သည် နိုင်ငံသား ကောင်းတို့တွင် ရှေးဦး ပဌမ ရှိသင့်သော အရည်အချင်း၏ ချို့ယွင်းမှုပင် ဖြစ် ပေသည်။

နိုင်ငံသား၏အရည်အချင်းနှင့် ဆန့်ကျင်သော ဒုတိယသဘော
 မှာ ကိုယ့်အကျိုး၊ ကိုယ့်စီးပွား၊ လောက်ကိုသာ ရည်ရွယ်တတ်သော
 အတ္တဟိတ အလုပ်မျိုးဖြစ်၏။ အများ အကျိုးအတွက် သယ်ပိုး
 ရွက်ဆောင်ခြင်းတွင် မိမိအကျိုးပါ ပါဝင်ပြီး ဖြစ်သည်ကို ကောင်း
 စွာ သဘောပေါက်ရန် လိုချေသည်။ လူသည် လူ့ အပေါင်းအသင်း
 အစည်းအရုံးတွင် တဦးတယောက် အနေနှင့် ပါဝင်လျက် ရှိသဖြင့်
 အပေါင်းအသင်း အစုအရုံးနှင့် ကင်းကွာ၍ မဖြစ်နိုင်။ သို့နှင့် မိမိ၏
 အကျိုးစီးပွားအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အများ၏ အကျိုးစီးပွား
 ကို ဆန့်ကျင်၍ သော်ငှား၊ လစ်လျူရှု၍ သော်ငှား ဆောင်ရွက်ခြင်း
 ငှါ မသင့်ပေ။ ဤသဘောကို သေချာစွာ ဆန်းစစ်လျှင် အတ္တဟိတ
 အလုပ်မျိုးကို ဆောင်ရွက်သည့် အခါတိုင်း ပရဟိတ ဖြစ်သော
 သူတပါး အကျိုးနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း ရှိမရှိ၊ ရှေးဦးစွာ စုံစမ်း လေ့လာ
 ပြီးမှ သာလျှင် ဆောင်ရွက် သင့်ပေသည်။ နိုင်ငံရေး၊ ဇီးပွားရေး၊
 လူမျိုးရေး စသော လုပ်ငန်းတို့တွင် ကိုယ့်ကျိုး၊ ကိုယ့်စီးပွား၊ ကိုယ့်
 လူမျိုးလောက်သာ အရေးထားလျက် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်း
 သည် နိုင်ငံသားကောင်း ပြုသော လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုမျိုး
 မဖြစ်နိုင်ချေ။ သို့ကြောင့် မိမိဆောင်ရွက်ချက် ဟူသမျှတို့တွင်
 ကိုယ်ချင်းစာ တရားကို လက်ကိုင်ထား၍ ဆောင်ရွက် သွားတတ်
 ရမည်။ မိမိအတွက် အကျိုးများစွာ ဖြစ်ထွန်းလိမ့်မည်ဟု တထစ်ချ
 ကြိုတင် သိမြင်ကြသော်လည်း အများအကျိုးနှင့် ဆန့်ကျင်သော
 အလုပ်၊ အများကို ထိခိုက် နစ်နာမည့် အလုပ်မျိုးဖြစ်က ရှောင်
 ကြဉ်သင့်ပေသည်။

စဉ်းစား ဆင်ခြင်မှု ကင်းမဲ့၍ မိမိ၏ စိတ်သဘော အလျောက်
 ဆင်ကန်း တောတိုး လုပ်ကိုင်လိုသော သဘောသည် နိုင်ငံသား

ပြီသသော အလုပ်မျိုးနှင့် ဆန့်ကျင်သော သဘောဖြစ်၏။ မိမိကိုယ်
 နှင့် စိတ်ကို ချုပ်တည်းထိန်းသိမ်း တတ်သော ရည်မှန်သည့် နိုင်ငံ
 သားကောင်းတို့၏ ပြုလုပ်ချက်နှင့် လွန်စွာ ဆန့်ကျင်လျက် ရှိ၏။
 စိတ်ကို ထိန်းသိမ်း နိုင်ခြင်းသည် လူ၏ မှန်မြတ်သော အရည်အချင်း
 တရပ် ဖြစ်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ရန် လို၏။
 စိတ်ကို မထိန်းသိမ်း နိုင်သော သူသည် နှုတ်ဖြင့်၎င်း၊ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း
 ပြစ်မှား ကျူးလွန်တတ်၏။ ရာဇဝတ်မှုများ ဖြစ်ပွားခြင်းသည်
 စိတ်ထိန်းသိမ်းမှု နည်းပါးညံ့ဖျင်းခြင်းတွင် အရင်းခံ အကြောင်း
 များရှိပေသည်။ သို့နှင့် မည်သည့်အမှုကိုစွဲတွင် မဆို အကြောင်း
 အကျိုး အကောင်း အဆိုးတို့ကို ကောင်းစွာ စဉ်းစား၍ စိတ်ကို
 ထိန်းသိမ်းသမှု ပြုကြရပေလိမ့်မည်။ နိုင်ငံသားကောင်းတို့သည်
 ပြောဆိုလုပ်ကိုင်မှုတွင် စဉ်းစား ဆင်ခြင် လေ့ရှိကြ၍ စဉ်းစား
 ဆင်ခြင်ပြီးမှသာလျှင် ပြောသင့်ပြောထိုက် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည်
 တို့ကို ပြောလေ့ လုပ်လေ့ရှိပေသည်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကျွန်ုပ်တို့
 ပြောဆို လုပ်ကိုင်နေသော အပြောအဆို အလုပ်အကိုင် တို့သည်
 စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်ကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။ သို့ပင်လျက်
 အပြောများ၊ အလုပ်များများ များပြားစွာ တွေ့ကြုံနေရသေးသော်
 မစဉ်းစားမဆင်ခြင်ဘဲ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်ခဲ့လျှင် အဘယ်မျှ မှားမှား
 ယွင်းယွင်း ဖြစ်မည်ကို ကောင်းစွာသိသာနိုင်ပေသည်။ ကိုယ်နှုတ်
 နှလုံး သုံးပါး လျှံခဲ့မှုသည် နိုင်ငံသားတိုင်း အဘို့ အရေးကြီး၏။
 လူတိုင်းတယောက်၏ စဉ်းစားဆင်ခြင်မှု မရှိသော ပြုမှု ပြောဆို
 ချက်များသည် လူအများအတွက် နစ်နာပျက်စီးတတ်၏။ အပြော
 အဆိုတွင် လျှံခဲ့မှု ပြေပြစ် ကျစ်လစ်မှု မရှိခြင်းသည် တဦးနှင့် တဦး
 မသင့်မတင့်သည်မှ အစပြု၍ လူမျိုး တမျိုးနှင့်တမျိုး တိုင်အောင်

ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်ကြောင်း များစွာသော အထောက် အထားများ ရှိချေသည်။ မိမိ၏ တစိတ် တသဘောအရ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက် များသည် ဒီမိုကရေစီ ခေတ်တွင် လူအများ မနှစ်သက် လက်မခံ နိုင်ကြောင်းကိုလည်း သတိပြုသင့်ပေသည်။ ထိုသဘောထားမျိုး သည် နိုင်ငံသားတို့၏ အရည်အချင်းကို မုချ ထိပါးလျက် ရှိချေ၏။

နိုင်ငံသား၏ လက်ကို မဆောင်နိုင်သော အခြားအကြောင်း တရပ်မှာ စီးပွားရေးကြပ်တည်းမှုကြောင့် သွယ်ဝိုက်သော နည်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာဟန်ရှိပေသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင်လူတန်းစားအမျိုးမျိုး ကွဲပြားခြားနားလျက်ရှိရာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော သူများရှိသကဲ့သို့ ဆင်းရဲ ပင်ပန်းသော သူများလည်းရှိ၏။ ထိုသူများသည် ပင်ပန်း ကြီးစွာဖြင့် အသက်မွေးမှုကြရသော်လည်း မိသားစုတို့အဖို့ နေထိုင်မှုနှင့် ဝတ်စားမှုတို့တွင် လုံလောက်မှုတသော ဘဝကို မရ ကြချေ။ ဤသို့လျှင် မိမိတို့၏ ဘဝအခြေ နံ့ချာလှခြင်းသည်ပင် မတရားသောနည်းလမ်းဖြင့် နေထိုင်စားသောက်မှုကိုကြံဆော့ရန် အားပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်ချေသည်။ ပဌမတွင် မတရားသောနည်းဖြင့် အသက်မွေးမှုရန် ရှောင်ကြဉ်နိုင်သလောက် ရှောင်ကြဉ်မည် မှန် သော်လည်း ဘဝအခြေ ဆိုးလွန်း၍ မရှောင်သာသည့် အခါတွင် အပြစ်ကို သိလျက်နှင့်ပင် မျက်စိမိတ်၍ ဇွတ်တိုးတတ်ကြပေသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူတိုင်း သူတို့၏ စီးပွားရေးပြဿနာကို ဤနည်းအရ ဖြေရှင်းကြသည် ဟူ၍ကား မဆိုလိုပေ။ ဆင်းရဲသူပေါင်း များစွာ တို့တွင် အဆိုးအကောင်း အမှားအမှန်ကို ခွဲခြားနားလည်၍ ဤ ပြစ်မှုမျိုးမှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ကြသူ အများပင် ပါဝင်လျက်ရှိ၏။ နိုင် ငံတော်အစိုးရသည် စီးပွားရေးကြပ်တည်းမှုဖြင့် ရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာတို့ကိုလေ့လာသုံးသပ်လျက် အခက်အခဲတို့ကို လွန်မြောက်

စေရန် စီစဉ်ချက်များ ပြုလုပ်ထားပြီဖြစ်ရာ နိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံ
 တော်သားများအတွက် အားတက်စရာပင် ဖြစ်ပေသည်။ မည်သို့
 ပင်ဖြစ်စေ စီးပွားရေး ကြပ်တည်းမှုကြောင့် လူတန်းစေအောင်
 မနေနိုင်ရကား ယေဘုယျအားဖြင့် ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားခြင်း
 သာလျှင် အဆုံးသတ်ချေသည်။ ကိုယ်ကျင့်တရား ပျက်ပြားခြင်း
 ကြောင့် နိုင်ငံသားတို့ လိုက်နာ ကျင့်သုံး အပ်သော ဝတ္တရား
 လည်း ပျက်ကွက် ရချေတော့သည်။ အရင်းခံ အကြောင်းကို
 ပြန်လည် စိစစ်လျှင် အသိအလိမ္မာ နည်းပါးမှု ဉာဏ်ပညာ ကင်းမဲ့
 မှုတို့ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်၏။ ဆင်းရဲသား လူတန်းစား
 တို့မှာ အများသောသူတို့ကဲ့သို့ ပညာဗဟုသုတ ရှာမှီးရန် အခွင့်
 အရေးများ မရနိုင်ပေ။ အခွင့်အရေးရပြန်ကလည်း ဝမ်းစာ မလုံ
 လောက်မှုကြောင့် စီးပွားရေး အမြင်ကျဉ်းလျက် နေရာတကာတွင်
 အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်ရချေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း
 နှင့် လူတန်းစေ မနေနိုင်ခြင်းတို့မှာ နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူရာတွင်
 မသေးငယ်သော အတားအဆီးများ ဖြစ်ချေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည်ဒီမိုကရေစီ သဘောတရားများကို သက်ဝင် ယုံ
 ကြည် လက်ခံသူများဖြစ်လျှင် နိုင်ငံသူနိုင်ငံသား ဟူသမျှတို့၌ ဒီမို
 ကရေစီ စိတ်ထားများကိန်းအောင်းရန်လို၏။ ဒီမိုကရေစီစိတ်ထား
 ဆိုသည်ကား အဘယ်နည်း။ ဒီမိုကရေစီ သဘောတရားကို ကိုယ်
 တွေ လိုက်နာ သုံးသပ်ရာတွင် ဒီမိုကရေစီ စက်ယန္တရား၏ အစိပ်
 အပိုင်း တခုဖြစ်သော ပါတီစိတ်နှင့် ပါတီဝါဒတို့ကို မည်သည့်
 နေရာတွင် ထားရှိမှသာ မှန်ကန်နိုင်မည်ကို သတိ ချပ်သင့်လှပေ
 သည်။ ပါတီဝါဒနှင့် ပါတီစိတ်သည် ဒီမိုကရေစီတွင် အခြေခံ
 အစိပ်အပိုင်းများ ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းတို့ကို ချန်လှပ်၍ ဒီမိုကရေစီကို

မဆောက်တည်နိုင်ကြောင်း ငြင်းဆိုရန် မရှိပေ။ သို့ရာတွင် အမျိုးသားရေး ကိစ္စဖြစ်သော နိုင်ငံ တနိုင်ငံလုံးနှင့် အကျိုးဝင်သည့် ကိစ္စမျိုးတို့တွင် ပါတီစိတ် ပါတီဝါဒတို့ကို အလွဲ သုံးစားခြင်းဖြင့် နိုင်ငံနှင့် လူမျိုး၏ ကောင်းရာ ကောင်းကြောင်း မဖြစ်စေဘဲ အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြား ဆုတ်ယုတ် နိုင်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ရန် လိုပေသည်။ ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံသဘောအရ ပြောရေးဆိုခွင့်နှင့် တွေးတောကြံဆမှုတို့တွင် တဦးတယောက် အနေဖြင့် ၎င်း၊ ပါတီအသင်းအဖွဲ့ အနေဖြင့် ၎င်း ပြောရေး ဆိုပိုင်ခွင့်နှင့် တွေးတောကြံဆပိုင်ခွင့်များရှိရာ ထိုအခွင့်အရေးတို့ကို မိမိကိုယ်တိုင်နှင့် မိမိပါဝင်သော အသင်းအဖွဲ့များ ရရှိသည့်နည်းတူ အခြားသူများနှင့်အခြားသော အသင်းအဖွဲ့များအားလည်း ပြောရေးဆိုခွင့်နှင့် တွေးတောကြံဆခွင့်ကို ပေးရပေမည်။ ထိုသဘောတရားနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ပါတီစိတ် ပါတီဝါဒကို နိုင်ငံတနိုင်ငံလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စ၊ လူမျိုးတမျိုးလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စတို့တွင် ရှေ့တန်းမှ ထား၍ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် နိုင်ငံတော်သား၏ အင်္ဂါရပ်များနှင့် မညီမညွတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရတော့မည်။ မိမိကိုယ်ကျိုး စီးပွားကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အများ၏ အကျိုးနှင့် အညီအညွတ် မဖြစ်စေဘဲ ဆန့်ကျင်သော သဘောတရား၊ အခြားသူများ၏ ပြောရေးဆိုပိုင်ခွင့်နှင့် တွေးတောကြံဆပိုင်ခွင့်ကို ချင့်ချိန်ထောက်ထားမှု မရှိသော သဘောတရား၊ သဘောထား သေးသိမ်ညံ့ဖျင်းမှုနှင့် တကိုယ်ကောင်း စိတ်သားတို့သည် ဒီမိုကရေစီ၏ အတိုက်အခံ သဘောတရားများသာ ဖြစ်ချေသည်။ ထိုသဘောတရားများသည် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံအတွင်းရှိ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောတရားများ ဖြစ်၍

ထိုသဘောတရားများ ကိန်းအောင်းနေသော နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများသည် အသိုလျှင် ဒီမိုကရေစီ၏ အနှစ်သာရကို ခံစားနိုင်ပါအံ့နည်း။

နိုင်ငံသား ပြဿနာရာ၌ မည်သို့သော အတားအဆီးများရှိနေသည်ကို အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံတော်၌ ထိုအတားအဆီးများ မည်၍ မည်မျှ တွင်ကျယ်နေသည်ကိုလည်း စိစစ်သင့်ပေသည်။ စိစစ်ပြီးနောက် ၎င်းတို့ကို စွမ်းအား ရှိသမျှ ဖယ်ရှားသုတ်သင်ရာတွင် နိုင်ငံတော် အစိုးရတာဝန်ချည်းမဟုတ်၊ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတိုင်းလည်း ပါဝင်ကူညီရမည် ဖြစ်၏။ သို့မှသာ အတားအဆီးများ လုံးဝကွယ်ပျောက်မသွားစေကာမူ ယုတ်လျော့နည်းပါးသွားရန် အကြောင်းရှိပေမည်။

လေ့ကျင့်ရန် အမေးပုစ္ဆာများ

- ၁။ နိုင်ငံတော်အတွင်း အချုပ်အခြာအာဏာကို မည်သူတို့ ပိုင်ဆိုင် သနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။
- ၂။ အသိဉာဏ် ကင်းမဲ့ခြင်းသည် ပြည်သူ့ ပြည်သားကောင်း တယောက် ဖြစ်မြောက်ရေးတွင် မည်သို့သော အတားအဆီးဖြစ်စေသနည်း။ အကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။
- ၃။ သူတပါး အကျိုးကိုဆောင်ခြင်းဖြင့် ကိုယ့်အကျိုးပါ အောင်မြင် နိုင်ကြောင်းကို အထောက် အထား ပြ၍ ဖြေဆိုပါ။
- ၄။ “ငါ့သဘော” ဟူသော စိတ်ထားမျိုး၊ ငါတကော ကော ချင်သော ဝါဒမျိုးသည် နိုင်ငံသားကောင်း တို့၏ အင်္ဂါ ချွတ်ယွင်းနေကြောင်း သင်နားလည်သမျှအကြောင်းပြ ဖြေဆိုပါ။

လာ၍ မလုပ်လျှင် မဖြစ်နိုင်လောက်အောင် အရေးကြီးသောအရာ မှာ တာဝန်ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် တာဝန်သည် ဝတ္တရားထက်ပို၍ အရေးကြီးသည်ဟု သိနားလည်ရ၏။ ဝတ္တရားပျက်ကွက်သော လူတိုင်း တယောက်အတွက် ၎င်းနှင့်အတူ အနည်းငယ်မျှသော သူတို့သာလျှင် နှစ်နာ၍ တာဝန်ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် တမျိုးသားလုံး နှင့် တနိုင်ငံလုံးပါ နှစ်နာပျက်စီးတတ်၏။

အိမ်သည် လူ၏ ရှေးဦး တွေ့ကြုံဆက်ဆံရသော ပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် အိမ်ထောင်သားချင်း မိသားစုအတွင်း လူတယောက်၏ စောင့်စည်း ထိန်းသိမ်းရမည့် တာဝန်များသည် လူ၏ ပဌမတာဝန်များ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့နောက် လူတယောက် အနေဖြင့် မိမိ၏ မြို့ရွာ ရပ်ကွက်များနှင့် ဆက်ဆံကြရသောအခါ ရပ်သူရွာသား သို့မဟုတ် မြို့သူမြို့သား အချင်းချင်း စောင့်စည်း ရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများသာ ရှိလာပြန်၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ နိုင်ငံသားအချင်းချင်း ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းရသော တာဝန်ဝတ္တရားများ ရှိလာပြန်သည်။ ထို့ထက်ကျယ်ဝန်း၍ ကမ္ဘာနှင့် ဆက်ဆံ လာရသောအခါ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား အချင်းချင်း စောင့်စည်းရမည့် ဝတ္တရားများ ရှိလာ ပြန်၏။

ဤသို့လျှင် နေအိမ်၊ ရပ်ကွက်ဆိုင်ရာ၊ မြို့ရွာတိုင်းပြည် နိုင်ငံ နှင့် ကမ္ဘာတိုင်အောင် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ လူမှုဆက်ဆံရေး တိုးတက် များပြားလာခဲ့၍ တာဝန် ဝတ္တရားများလည်း တိုး၍တိုး၍ ကျယ် ဝန်း များပြားလာ၏။ မည်သည့်နေရာ၌မဆို နေအိမ်အစ ကမ္ဘာ အဆုံးတိုင်အောင် မိမိထမ်းဆောင်ရမည့် ဝတ္တရားများကို တာဝန် ကျေပြန်စွာ ကျင့်သုံး ဆောက်တည်မည်ဆိုက ဤကမ္ဘာကြီးသည်

ငြိမ်းချမ်း သာယာ၍ တိုးတက်ကြီးပွားနေသော ကမ္ဘာကြီး အ
မှန် မှချ ဖြစ်ရပေမည်။ သို့ကြောင့် အိမ်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဝတ္တရား၊
တိုင်းပြည်နိုင်ငံနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဝတ္တရား စသည်များကို သိ
နားလည်သင့်၏။ ဤအခန်းတွင် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများနှင့် သက်
ဆိုင်သော နိုင်ငံ့တာဝန် ဝတ္တရားများကသာ ကောက်နုတ်ဖော်ပြ
ပေအံ့။

(၁) နိုင်ငံတော်ဥပဒေများကို ရိုသေလေးစားခြင်း

ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံသားတို့၏ အကြီးလေးဆုံးသော တာဝန်မှာ
နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေများကို ရိုသေ၍ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည့်
တာဝန်ဝတ္တရားကို သိနားလည် ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ နိုင်ငံတော် ဥပဒေ
ဆိုသည်မှာ လူတိုင်းတယောက်၏ သဘောအရ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်
ချက်မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံသားများက ရွေးချယ်တင်မြောက်သည့် နိုင်ငံ
ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သော ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ကသာ ပြု
လုပ်နိုင်ခွင့်ရှိ၏။ ဥပဒေပြုလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တို့ ရရှိလာ
သော အာဏာသည် နိုင်ငံသားထု၏ အာဏာမှ ဆင်းသက်လာ
သည် ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံသားတို့က ဥပဒေများကို၎င်းတို့၏
ကိုယ်စားလှယ်များအား ပြုလုပ်ရန် တာဝန် လွှဲအပ်ခြင်းဖြစ်ပေ
သည်။ သို့ကြောင့် နိုင်ငံသားတို့၏ ခိုင်းစေချက်အရ ပြုလုပ်
အပ်သော နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေများကို နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား မှန်
သမျှ စောင့်စည်း ထိန်းသိမ်းရန် တာဝန်ကျရောက်၏။ ဥပဒေ
များ တီထွင်ရခြင်း၏ အကြောင်းမှာ အများ၏ ကောင်းကျိုး
အတွက် အရင်းခံ ရည်ရွယ်ချက် ရှိသည်ဖြစ်ရာ ထိုအများတွင်
မိမိလည်း ပါဝင်သဖြင့် မိမိ၏ ကောင်းကျိုးအတွက်လည်း ဖြစ်
ကြောင်း မမေ့သင့်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေကို ကိုယ်ထိလက်ရောက်

ရိုသေ လေးစားခြင်းဖြင့် အများ၏ ကောင်းကျိုးကို ကိုယ်ထိ လက်ထောက် လုပ်ကိုင်သည်နှင့်လည်း ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်ခဲ့၏။ အပြောအားဖြင့် အများ၏ ကောင်းကျိုးကို လိုလားပါသည်ဟု ပြောဆိုကာမျှဖြင့် အပေါယ် ပေါ်လွင်ထင်ရှားခြင်းမရှိဘဲ မိမိကိုယ်တိုင် ဥပဒေကို တကယ်ရိုသေ လိုက်နာမှသာလျှင် အများ၏ အကျိုးကို တကယ်လိုလားကြောင်း ယုတ္တိရှိပေမည်။

ဥပဒေတရပ်သည် နိုင်ငံသားတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောရှိ၍ လိုက်နာကျင့်သုံးရန် မလျော်ကန်သည် ဖြစ်ပြားအံ့။ ထိုဥပဒေကို ပြင်ဆင်ရန် သို့မဟုတ် ဖျက်သိမ်းရန် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်၏ အတွင်း၌ဖြစ်စေ အပြင်အပတ်ဖြစ်စေ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း ဝေဖန်ပြောဆိုနိုင်သော အခွင့်အရေးရှိ၏။ သို့ရာတွင် ထိုသို့ဝေဖန်ပြောဆိုရာ၌ လက်ရုံးအားကိုးမပြုဘဲ သို့တည်းမဟုတ် စိတ်နှောက်ကိုယ်ပါ မပြုကျင့်ဘဲ မိမိ၏ စိတ်ကို၎င်း ကိုယ်ကို၎င်း ထိန်းသိမ်း ထားနိုင်ရပေမည်။ နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေကို မိမိကိုယ်တိုင် ရိုသေ လေးစားရုံမျှမက သူတပါးအားလည်း ရိုသေလေးစားရန်နှင့် လိုက်နာရန် ညွှန်ကြားရမည့် တာဝန်သည် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့၏ တာဝန်တရပ် ဖြစ်ပေ သည်။

(၂) နိုင်ငံတော်၏အခွန်များကိုထမ်းဆောင်ခြင်း

လူထု ဆန္ဒအရ ရွေးကောက် တင်မြောက်သားသော နိုင်ငံအစိုးရတို့မှာ နိုင်ငံသားများ၏ ကောင်းကျိုး အတွက် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းပေါင်း များစွာရှိ၏။ ထိုလုပ်ငန်းများတွင် ကျယ်စေရန်နှင့် အောင်မြင်စေရန်အတွက် နိုင်ငံတော် အစိုးရတွင် ဘဏ္ဍာတော်ငွေများ လို၏။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၌ အခွန်တော်ငွေများ ကောက်ခံရမည့် တာဝန် ဝတ္တရားရှိလာ၏။

နိုင်ငံအစိုးရသည် ထိုဘဏ္ဍာတော်ငွေများကို ပြည်သူတို့အကျိုးငှါ ကောက်ခံရသည် ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံသားတိုင်းတွင် အခွန်တော်ငွေ ထမ်းဆောင်ရမည့် တာဝန် ရှိလှပေသည်။ တာဝန် ဝတ္တရား မကျေပြန်ခဲ့သော် နိုင်ငံတော် အစိုးရတွင် ဘဏ္ဍာတော်ငွေ မလုံမလောက် ရှိမည်ဖြစ်သောကြောင့် ပြည်သူ့အများနှင့် သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းများစွာတို့ကို ရပ်ဆိုင်းထားရ ပေတော့မည်။ ဤလုပ်ငန်းများတွင် အလွန်အရေးကြီးသော အမျိုးသား လုပ်ငန်းများလည်း ပါဝင်လျက်ရှိသဖြင့် ယင်းလုပ်ငန်းများကို ရပ်ဆိုင်းထားရပါက တနိုင်ငံလုံးနှင့် အမျိုးသား တရပ်လုံးကိုပါ ထိခိုက် နစ်နာစေနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ ကောက်ခံသည့် အခွန်တော်ငွေများမှာ တရားမျှတမှု ရှိမရှိ၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိမရှိ ဝေဖန်ပြောဆိုနိုင်သော အခွင့်အရေးများသည် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံသားတိုင်းတွင် ရှိ၏။ ထိုအခွင့် အရေးအရ အစိုးရအား ဥပဒေပြုလွှတ်တော် အတွင်း အပြင် နှစ်ရပ်လုံးတွင် ပြောဆိုဝေဖန် ပြစ်တင်ရှုံ့ချနိုင်၏။ သို့ရာတွင် အထက်တွင် ပြောဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးလုံးကိုယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့စွာ ထိန်းသိမ်းအပ်၏။ နိုင်ငံသားတိုင်းတွင် နိုင်ငံအစိုးရ၏ ဘဏ္ဍာတော်ငွေများ မည်သို့ မည်ပုံ ခွဲဝေ သုံးစွဲကြောင်းကို သိပိုင်ခွင့် ရှိ၏။ တိုင်းပြည်ပေါင်းများစွာ တို့၏ နိုင်ငံသမိုင်း စာစောင်များတွင် အစိုးရသည် နိုင်ငံသားတို့၏ ဆန္ဒနှင့် ဆန့်ကျင်၍ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် အခွန်တော်များ မပေးဆောင်ဘဲ နေခြင်း၊ ဆူပူလှုပ်ရှားခြင်းများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြောင်းကို အထောက် အထားများစွာ တွေ့ရ၏။ သို့ရာတွင် ဆူပူခြင်းနှင့် အာဏာ ဖီဆန်ခြင်းစသော ဆောင်ရွက်ချက်တို့သည် တရားနည်းလမ်း ကျမကျ သေချာစွာ

စိစစ်ရန် အရေးကြီး၏။ တရားနည်းလမ်း မကျဘဲ ဆောင်ရွက်
 သော ဆူပူခြင်း၊ သို့မဟုတ် အာဏာ ဖိဆန်ခြင်းတို့တွင် ပြည်သူ့
 အကျိုး မသက်ရောက်ဘဲ အပြစ်များသာလျှင် အခွန်းထင်လျက်
 ကျန်ခဲ့ကြောင်းကို ရာဇဝင်က သက်သေခံလျက်ရှိ၏။ ပြည်သူ့ပြည်
 သားတို့တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အခွန် ဘဏ္ဍာတော်များကို ပေး
 ဆောင်ရမည့် ဝတ္တရားများ အပြင် မိမိတို့ မြို့ရွာအလိုက် စည်းကမ်း
 ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသော မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး ဒေသန္တရအဖွဲ့
 များက ကောက်ခံသော အခွန်တော်များကိုလည်း ပေးဆောင်ရ
 မည့် တာဝန်များရှိ၏။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် မြို့ကြီး
 များ၌ မြို့ပြဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့များ ရှိ၏။ ၎င်းတို့ကို မြို့နို
 စိပယ် သို့မဟုတ် တောင်းကော်မတီဟု ခေါ်၏။ ထိုအဖွဲ့များသည်
 ဒေသန္တရကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေအရ မြို့ရွာလူထု၏ အကျိုး
 ငှါ အိမ်ခွန်၊ အညစ်အကြေး ခွန်၊ မီးခွန်၊ ရေခွန် စသော အခွန်တော်
 များကို စီးကြပ်နိုင်သော အခွင့်အာဏာများရှိ၏။ များစွာသော
 မြို့ကြီးများတွင် မြို့ရွာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ စီးကြပ်သော အခွန်
 တော် အရပ်ရပ်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင့်လျော်သော ဆောင်ရွက်
 ချက်များ ပြုလုပ်နိုင်ရန် အခွန်ထမ်းအသင်း ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်
 ထားတတ်၏။ ၎င်းအသင်းများမှ တဆင့် အခွန်တော် တိုးတက်
 ကောက်ခံရေး၊ သို့မဟုတ် လျှော့ပေါ့ရေး သို့မဟုတ် လုံးဝ လွတ်ငြိမ်း
 ခွင့် ရရေး စသည့် ကိစ္စတို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်လေသည်။

(၃) နိုင်ငံတော်သားများနှင့် မဲဆန္ဒပေးခြင်း

နိုင်ငံတော် ဥပဒေပြု လွှတ်တော် သို့မဟုတ် မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး
 အဖွဲ့များသို့ ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ရန် အရွယ်

ရောက်ပြီးသော နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား တိုင်းတွင် မဲဆန္ဒပေးနိုင်သော
 အာဏာရှိ၏။ နိုင်ငံသား တဦးတယောက်တွင် ထိုအာဏာအရ မိမိ
 ကြိုက်နှစ်သက်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦးကို ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ရွေးနိုင်
 ခွင့် ရှိ၏။ သို့ကြောင့် ထိုမဲဆန္ဒကို အကောင်းဆုံးနှင့် တန်ဖိုးအများ
 ဆုံး ရရှိအောင် အသုံးချတတ်ရမည်။ ဥပဒေပြု အဖွဲ့နှင့် မြို့ပြ
 အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့များသို့ တက်ရောက် အရွေးခံသော ကိုယ်စား
 လှယ်များ၌ မိမိတို့ နှစ်သက်ရာ ပါတီအဖွဲ့နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ
 ရှိကြ၏။ အချို့ ကိုယ်စားလှယ်များသည် ပါတီအဖွဲ့ဝင် မဟုတ်၊
 တသီးပုဂ္ဂလ အနေဖြင့် ဝင်ရောက် အရွေးခံကြ၏။ မည်သို့ပင် ဖြစ်
 စေကာမူ အရွယ်ရောက်သောနိုင်ငံသားတိုင်း မိမိ၏မဲဆန္ဒကို ပုဂ္ဂလ
 ဓိဋ္ဌာန် မဖက်ဓမ္မဓိဋ္ဌာန် သက်သက်ဖြင့် ရိုးသား ဖြောင့်မတ်စွာ
 အသုံးချတတ်ရ၏။ ဤသို့ အသုံးချနိုင်ရန် ကိုယ်စားလှယ်များ၏
 အရည်အချင်း ဝါဒနှင့် ပါတီအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကောင်း
 စွာလေ့လာ နားလည် ထားရန် လို၏။ မိမိကိုယ်ပိုင် မဲဆန္ဒကို ပိုက်
 ဆံကြေးငွေဖြင့် ရောင်းစားခြင်း၊ ဂတိလိုက်စား၍ မဲဆန္ဒပေးခြင်း၊
 လာဘ်လာဘ တစ်ခုခုကြောင့် မဲဆန္ဒပေးခြင်း စသော မတရားမှု
 များသည် ပြည်သူ့ ပြည်သားများ၏ တာဝန် ပျက်ကွက်ရာ ပျက်
 ကွက်ကြောင်း ဖြစ်ပေမည်။ အချို့ ပြည်သူ့ ပြည်သားများသည်
 မဲဆန္ဒ ပေးလိုသော ဆန္ဒမရှိဘဲ ရှောင်လွှဲ၍ နေတတ်ကြ၏။ အ
 ကြောင်းမှာ ဤသို့နေခြင်းဖြင့် ပါတီအဖွဲ့နှင့် အရွေးခံသောပုဂ္ဂိုလ်
 များ၏ မုန်းတီးမှုရန်လိုမှုကို ရှောင်ကြဉ်ရန် ဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင်
 မဲဆန္ဒပေးဘဲ ရှောင်လွှဲ နေခြင်းသည် ပြည်သူ့ ပြည်သား၏ တာဝန်
 ကို မကြေပြန့်ရာ ရောက်၏။ မဲဆန္ဒသည် ပြည်သူ့ပြည်သား တ
 ယောက်၏ ကိုယ်ပိုင် အခွင့်အရေးဖြစ်ရာ အခြားမည်သူ တဦး

ဝန်ကြီးချုပ်ဦးစု မဲဆန္ဒပေးရန် ထာလည်စောင့်နေပုံ

တယောက်နှင့်မျှ မဆိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်
 ရာ၏။ မဲဆန္ဒကို မည်သူမျှ မသိစေဘဲ ကိုယ်နှစ်သက်ရာ ကိုယ်စား
 လှယ်အတွက် လျှို့ဝှက်စွာ အသုံးပြုနိုင်သည် ဖြစ်သောကြောင့်
 မည်သူ၏ မုန်းတီးမှု၊ နှစ်သက်မှုကိုမျှ ဂရုပြုရန်မဟုတ်။ ပြည်သူ့
 ဝတ္တရား အရ မိမိပိုင်ဆိုင်သော အခွင့်အရေးကို မိမိကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်
 ဖြင့် အသုံးချနိုင်ကြောင်း သဘောပေါက် ရမည်။ မဲဆန္ဒသည်
 ဒီမိုကရေစီ၏ အသက်ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် ၎င်းကို ကောင်းစွာ အသုံး
 ချတတ်ခြင်းဖြင့် ရည်မှန်သော ကိုယ်စားလှယ်များ ရရှိနိုင်၏။ ၎င်း
 ကို အသုံးမချတတ်ခဲ့လျှင် ညံ့ဖျင်းသော ကိုယ်စားလှယ် များသာ
 ရပေမည်။ တိုင်းပြည် မြို့ရွာကို အုပ်ချုပ် ရသော တာဝန်ခံ ကိုယ်
 စားလှယ်များ၏ အရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းသေးသိမ်ခဲ့ပါက ကောင်း
 မှန် သင့်မြတ်သော အုပ်ချုပ်မှု မရရှိနိုင်။ အုပ်ချုပ်မှု ညံ့ဖျင်းလျှင်
 တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးပါ မတိုးတက် မကြီးပွား၊ သို့ကြောင့် တိုင်းပြည်
 တပြည်၏ ဆုတ်ယုတ်မှု တိုးတက်မှုတို့သည် အရင်းစစ် အမြစ်မြေက
 ဟူသော စကားကဲ့သို့ ပြည်သူ လူထု၏ မဲဆန္ဒပေးပုံ ပေးနည်း အသိ
 အလိမ္မာ ပေါ်တွင် တည်လျက် ရှိ၏။ မဲဆန္ဒပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍
 အရေးကြီးသော အချက်မှာ မဲဆန္ဒကို မည်သည့် ပယောဂမျှမဖက်
 ဘဲ ပေးနိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ အသင်းအဖွဲ့ တခု
 သည် အာဏာပိုင် အစိုးရ၏ အတွင်း၌ ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် သွယ်ဝိုက်
 သောနည်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အာဏာကို ရယူလျက် လူထုထံမှ အတင်း
 အကြပ် မဲဆန္ဒကို တောင်းယူ ပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်းကိုလည်း သတိပြု
 ရပေမည်။ ပြည်သူ လူထုထံမှ အတင်းအကြပ် မဲဆန္ဒရယူ၍ ကိုယ်
 စားလှယ် တင်မြှောက်ခြင်းသည် ဒီမိုကရေစီ သဘောတရားနှင့်
 ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်၍ အာဏာရှင် အုပ်ချုပ်ရေး စက်ကွင်းသို့

နိုင်ငံထက်စီးနင်း သွတ်သွင်းရာ ရောက်လေသည်။ သို့ကြောင့် လွတ်လပ်စွာ မဲဆန္ဒပေးနိုင်အောင် စီစဉ်ချက်များ ပြုလုပ်ရသည်။

(၄) နိုင်ငံတော်သားများနှင့် အခြေခံပညာ ပြည့်စုံလုံလောက်ရေး

နိုင်ငံသားများ၏ တာဝန် ဝတ္တရားများအနက် လူတိုင်းလူတိုင်း လုံလောက်သော အခြေခံ ပညာများနှင့် ပြည့်စုံရန် တာဝန် ရှိ၏။ ပညာ ကင်းမဲ့သော တိုင်းပြည်တွင် တကု ဒီမိုကရေစီ သဘောတရား များကို မရရှိနိုင်။ သို့ကြောင့် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများတွင် ပြည်သူ့ ပြည်သားတိုင်း အသိဉာဏ် ပညာနှင့် ပြည့်စုံရန် အရေးကြီး၏။ အစိုးရ အဖွဲ့ကို အုပ်ချုပ်သော လူတစ်စုမျှသာ ပညာတတ်မြောက်၍ အုပ်ချုပ်ခြင်း ခံရသော ပြည်သူလူထု တရပ်လုံး ဉာဏ်ပညာ ကင်းမဲ့ခဲ့လျှင် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံ၏ လက္ခဏာများ မရှိတော့ပေ။ ဤ သဘောတရား အရ ပြည်သူ့ လူထုတရပ်လုံး ပညာတတ်မြောက်ရန် အထူး အရေးကြီး၏။ သို့မှသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် ပညာ အရည်အချင်းတို့ဖြင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်သော ဘဝ အခြေ အနေ ကို တီထွင် ဖန်တီးနိုင်လိမ့်မည်။ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများတွင် ဤ ရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်ရန် ပြည်သူ့ လူထု၏ ပညာရေးကို အထူး အားပေးလျက်ရှိ၏။ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံဘဝသို့ရောက် ရှိခဲ့သော မြန်မာ နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံနှင့် လူမျိုး၏ အခြေခံ အုတ်မြစ် ဖြစ်သည့် ပညာရေးကို အကောင်းဆုံးနှင့် အသုံးဝင်ဆုံး ဖြစ်အောင် တည်ဆောက်ရန် အချိန်သို့ ဆိုက်ရောက်လျက် ရှိပေပြီ။ ကိုယ်ပိုင် နိုင်ငံများတွင် နှစ်ပေါင်း များစွာကပင် မသင်မနေရ မူလတန်း ပညာရေး စံနှုန်း လူထုပညာ သင်ကြားရေး စံနှုန်း အသက်မွေးဝမ်း

ကျောင်း ပညာသင်ကြားရေး စံနှစ် စသော လုပ်ငန်းများကို စီမံ
 ကိန်းများဖြင့် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၏။ သို့ကြောင့် ထိုနိုင်ငံ
 များမှာ ယခုအချိန်၌ ကမ္ဘာ့ရွှေဆောင် နိုင်ငံကြီးများ ဘဝသို့
 ရောက်ရှိနေပေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာ နိုင်ငံတွင် ဤစံနှစ်များ
 တီထွင် ဖန်တီးရာတွင် အချိန် အတော်ပင် နှောင်းခဲ့၏။ သို့ရာတွင်
 အလျဉ်းမဆောင်ရွက်ဘဲ ထားသည်ထက် အချိန်နှော့ကာ ဆောင်
 ရွက်ခြင်းသည် အကျိုး မယုတ်နိုင်ပေ။ ဤအချက်ကို သတိမူလျက်
 ယခုအခါ ပညာရေး ဆောင်ရွက်ချက်များကို အစီအစဉ်ဖြင့် လုပ်
 ကိုင် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိ၏။ ပညာ သင်ကြားခြင်း၏ ရည်ရွယ်
 ချက် အမျိုးမျိုးတို့တွင် ယေဘုယျအားဖြင့် နိုင်ငံ အသီးသီး လူမျိုး
 အသီးသီး သဘော မကွဲလွဲသော ရည်ရွယ်ချက် တရပ်မှာ ပညာ
 သင်ကြားခြင်းသည် မိမိပတ်ဝန်းကျင် လောကနှင့် သင့်တင့် ညီ
 ညွတ်စွာ ပြုမှု နေထိုင်ပေါင်းသင်းတတ်ရန်နှင့် လူ့ လောကတွင် ကြီး
 ပွား ထွန်းကားမှု ရရှိရေးပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ကြောင့် ပညာသင်
 ကြားရေးသည် အသက်မွေးမှု တခုတည်းကိုသာ ရည်ရွယ်ရင်း
 မဟုတ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သဘောပေါက်သင့်၏။ ရည်မှန်သည့်
 ပြည်သူ့ ပြည်သား ကောင်းများ ပေါက်ပွား လာနိုင်ရန် ပညာသင်
 ကြားရေး၏ ရည်ရွယ်ချက် မှန်ကန်၍ ကျောင်းများတွင် သင်ကြား
 ပေးသောပညာရပ်များသည် နိုင်ငံ၏ ပထဝီ သဘာဝ အနေအထား
 အားဖြင့်၎င်း၊ လူမျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှု အရသော်၎င်း၊ စီးပွားရေး အ
 ခြေအနေ အရသော်၎င်း၊ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အကြောင်း
 အရာ ပညာရပ်များ ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။ သို့မှ သာလျှင် ပတ်ဝန်း
 ကျင် လောကနှင့် ဆက်ဆံမှုတွင် ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင် အသက်
 မွေးမှု တခုခုတွင် ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်မှု ဟူသမျှတို့တွင်

နိုင်ငံနှင့် တကွ ကမ္ဘာကြီး၏ တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း ဖြစ်လာရန် အကြောင်းရှိ၏။

(၅) နိုင်ငံသားများ နှင့် ဝန်ထမ်းအလုပ်များ

နိုင်ငံသားတိုင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အခြား တာဝန် တရပ်မှာ ဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းများ ဖြစ်၏။ ဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတွင် အဓိက ရည်ရွယ်ချက် နှစ်ရပ်ရှိ၏။ ၎င်းတို့မှာ (က) နိုင်ငံတော်၏ ဝန်ကို ထမ်းရွက်ခြင်းအားဖြင့် အသက်မွေး မြူခြင်း၊ (ခ) စေတနာ့သက်သက်ဖြင့် ဝင်ရောက် အမှုထမ်းခြင်းများ ဖြစ်၏။ နိုင်ငံတော်၏ အမှုထမ်း အရာထမ်းများသည် ပဌမ အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်၍ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများသည် ဒုတိယ အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်၏။ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ နိုင်ငံ၏ ဝန်ထမ်းရခြင်းနှင့် ယခင်က ဗြိတိသျှ အစိုးရတို့၏ လက်အောက်ခံ မြန်မာ နိုင်ငံတော်၌ နိုင်ငံ၏ ဝန်ထမ်းရခြင်းတို့မှာ ခြားနားချက်များ ရှိလေသည်။ ဥဒါဟရက် အားဖြင့် ယခင်က အစိုးရ အမှုထမ်း အရာထမ်း အချို့သည် မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်နိုင်ငံပေါ်၌ စေတနာ့ကောင်းထား၍ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြစေကာမူ နိုင်ငံတော်၏ ဝန်ထမ်းများဟု အခေါ်မခံခဲ့ကြရချေ။ ယခုအခါ၌မူ အစိုးရ၏ အမှုထမ်း အရာထမ်းများမှာ စေတနာ့ကောင်း ထားလျှင် နိုင်ငံတော်၏ ဝန်ထမ်း အစစ်ဟု အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံကြရလျက် အဆင့်အတန်းနှင့် ဂုဏ် အလိုအလျောက် ရရှိကြသည်ပင်။ ဒုတိယအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သော နိုင်ငံတော်၏ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများမှာ ထူးကဲမွန်မြတ်သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မိမိတို့၏ ကိုယ်ကျိုး မဖက် နိုင်ငံတော်၏ တာဝန်ကို ထမ်းရွက်ခြင်းကြောင့် လွန်ကဲ ထူးမြတ်သော

လက်ကျက်သရေဖြင့် ပြည့်စုံပေသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ကာမူ နိုင်ငံသားဟူသမျှသည် မိမိကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော အမှုကိစ္စ တို့၌ နိုင်ငံတော် ကြီးပွားရာ ကြီးပွားကြောင်းကို ရည်စူး၍ မိမိနှင့် သင့် လျော်သော တာဝန်များကို ဝင်ရောက် ထမ်းရွက်သင့်၏။

(၆) နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိရိုသေခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့သည် ၁၉၄၇ ခု ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့မှ စ၍ အချုပ် အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံဘဝသို့ ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း လွတ်လပ်ရေးအထိမ်းအမှတ်ပွဲများ ဆင်ယင်ကျင်းပ ခဲ့ကြ၏။ လွတ်လပ်ရေးရသောနေ့ထူးနေ့မြတ်တွင်နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား တိုင်းသစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုကြရ၏။ ထိုအဓိဋ္ဌာန်များအနက် နိုင်ငံတော် ၏ ကျေးဇူးသစ္စာတော်ကို စောင့်သိရိုသေပါမည်ဟု တာဝန်ယူကြ ရ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းပြည်တွင် ဤတာဝန်မျိုးကို သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြု ခဲ့ကြသည်မှာ လေးနှစ်မျှသာ ကြာရှိသေးသော်လည်း ဤဓိဋ္ဌာန် သစ္စာပြုချက်သည် ရှေးလွန်လေပြီးသော နှစ်ပေါင်းထောင်ပေါင်း များစွာကပင် အေသင်လူမျိုးများကောင်းစားစဉ် အခါက လူငယ် များ အသက် ၁၈ နှစ်အရွယ်တွင် ကျောင်းမှထွက်၍ နိုင်ငံသားအ ဖြစ်ခံယူရာတွင် ပြုခဲ့ကြသောသစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ကြီးပင် ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့ သည် ထိုသစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုချက်ကိုလေးနက်စွာ လိုက်နာ ရိုသေအပ်၏။ နိုင်ငံတော်၏ သစ္စာကို စောင့်သိရိုသေရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုခြင်းတွင် လေးနက်သော အဓိပ္ပာယ် ရှိ၏။ ဥပမာ မိသားတစ်အတွင်း တဦး တယောက်သောသူသည် မိသားတစ်ဦး သစ္စာကို မစောင့်ထိမ်းဘဲ ပျက်ပြယ်ငြားအံ့။ ထိုသူ၏သစ္စာမစောင့်မှုကြောင့်ပင် တမိသားလုံး

ရှက်ဖွယ်သော်၎င်း ဖြစ်ရာ၏။ ဒုက္ခသော်၎င်း ကျရောက်ရာ၏။ ရှေး
 လူကြီးသူမတို့၏ ဆိုဆုံးမသောစကားတရပ်မှာ အတွင်းမီးကို အပြင်
 သို့ မထုတ်နှင့်ဟု ဆိုသကဲ့သို့ တဦးတယောက်သောသူသည် အိမ်
 သားတစု၏ အတွင်းရေးကို ပြင်ပသို့ ပေါက်ကြားစေက ထိုမိသား
 တစုလုံးအရှက်သော်၎င်း၊ ဒုက္ခသော်၎င်း ရတတ် ရောက်တတ်ချေ
 သည်။ ထို့အတူ နိုင်ငံတော်၏ သစ္စာကိုစောင့်သိရှိသေခြင်း မရှိဘဲ
 ဖောက်ဖျက်ငြားအံ့။ ထိုအပြစ်ကို ကျူးလွန်သော နိုင်ငံသား တ
 ယောက်အတွက်ကြောင့် တနိုင်ငံလုံးလူမျိုးတရပ်လုံးက မှာအလယ်
 တွင်ရှက်ဖွယ်လိလိဖြစ်ရတတ်၏။ ဒုက္ခသော်လည်း ရောက်နိုင်ရာ၏။
 သို့ကြောင့် သစ္စာ မိဋ္ဌာန် ပြုကြသည့် အတိုင်း မတိမ်းမစောင်း
 သစ္စာရှိရှိ နိုင်ငံတော်၏ ဂုဏ်ကိုမြှင့်တင်ရန် တာဝန်ရှိကြပေသည်။

အထက်တွင် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော တာဝန် ဝတ္တရားများမှာ နိုင်ငံသူ
 နိုင်ငံသားတို့၏ အရေးအကြီးဆုံးသော တာဝန် ဝတ္တရားများ ဖြစ်
 ၏။ ထိုတာဝန် ဝတ္တရားများကို ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးနိုင်ရန် အရေး
 အကြီးဆုံး အချက်မှာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတိုင်း အခြေခံ ပညာ
 ဗဟုသုတရှိကြရန်ပင် ဖြစ်၏။ ဤအချက်ကို ထောက်ရှု၍ ဒီမိုကရေစီ
 နိုင်ငံတွင် လူတိုင်း လူတိုင်း ဥာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ
 လုံလောက်ရန် လောလောဆယ် အရေးကြီးကြောင်းကို အထူး
 ဖော်ပြရန် လိုမည် မဟုတ်ချေ။

လေ့ကျင့်ရန်အမေးပုစ္ဆာများ

- ၁။ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရား မည်သို့ ကွဲပြား ခြားနားသနည်း။
- ၂။ သားသမီးက မိဘအပေါ် ပြုအပ်သော ဝတ္တရားများနှင့် တပည့် များက ဆရာသမားများ အပေါ် ပြုအပ်သော ဝတ္တရား များကို ရေတွက်ပြပါ။

- ၃။ နိုင်ငံသားတိုင်း စည်းကမ်းဥပဒေများကိုအဘယ်ကြောင့် ရိုသေလေးစားထိုက်သနည်း။
- ၄။ “ဗဟို အစိုးရခွန်” နှင့် “ဒေသန္တရခွန်” မည်သို့ ခြားနား သနည်း၊ ရှင်းပြပါ။
- ၅။ နိုင်ငံတော် အစိုးရက ကောက်ခံသော အခွန်တော်ငွေ များကို အဘယ်ကြောင့် ပြေလည်အောင် ပေးဆောင် သင့်ကြောင်း အကြောင်း ပြဖြေဆိုပါ။
- ၆။ မဲဆန္ဒကို အဘယ်ကြောင့် ဒီမိုကရေစီ၏ အသက်ဟု ခေါ်သနည်း။
- ၇။ ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပေါ်ပေါက် တတ်သော မတရား များကို ဖော်ပြပါ။
- ၈။ “မဲဆန္ဒမပေးဘဲနေလျှင် ဝတ္တရားပျက်ကွက်ရာ ကျမည်” ဟူသော အဆိုကို သင်မည်သို့ ထင်မြင်ချက် ပေးမည် နည်း။
- ၉။ အစိုးရ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ သင့်လျော် ကောင်း မှန်သော အစိုးရ ဖြစ်လာအောင် မည်သို့ ပြုလုပ်မည် နည်း။
- ၁၀။ နိုင်ငံတော် သီချင်းတွင် “ပြည်ထောင်စု အမေ့ အမြဲ တည်တံ့စေ...ထိန်းသိမ်းစို့လေ” ဟူသော စာပိုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သင့်စကားဖြင့် အကျယ် ရေးသားဖော် ပြပါ။

အခန်း ၆

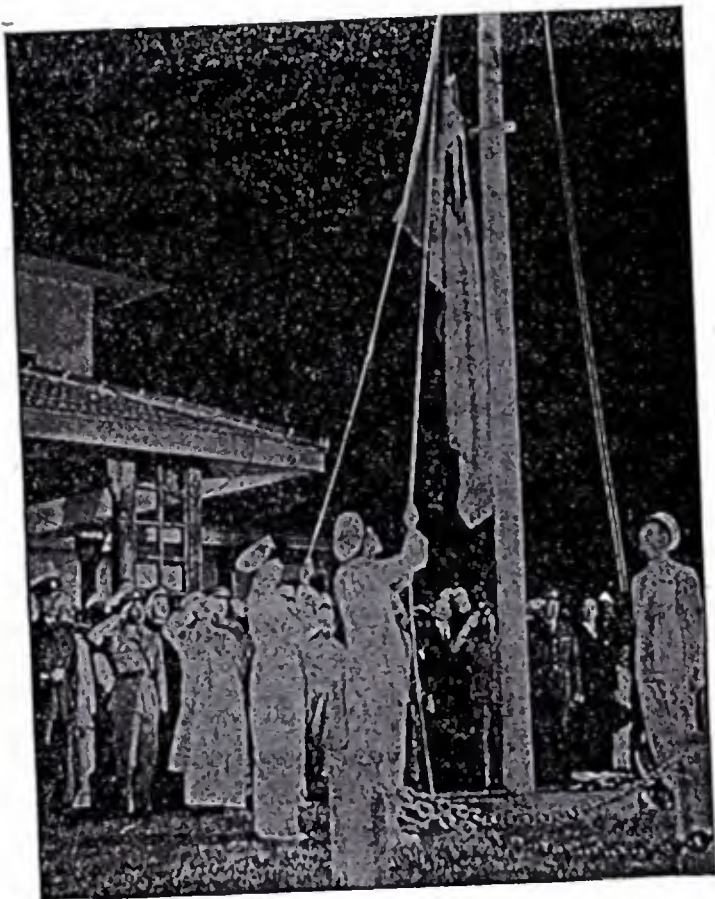
နိုင်ငံသားများ၏ အခွင့်အရေးများ

နိုင်ငံတော် အတွင်း နေထိုင်ကြသူ အားလုံး နိုင်ငံသားများ မဟုတ်ကြောင်း။ နိုင်ငံသား အဖြစ် ခံယူနိုင်ကြ စေရန်လိုအပ်သော အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံရမည် ဖြစ်ကြောင်း သိနားလည် ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်၏။ နိုင်ငံသားတို့မှာ မည်သို့သော တာဝန်ဝတ္တရားများ ရှိကြကြောင်းကိုလည်း သိနားလည်ပြီး ဖြစ်တန်ရာ၏။ ဤသို့ တာဝန်ရှိ သည်နှင့် အမျှ ခံစားထိုက်သော အခွင့်အရေးများလည်း ရှိကြပေ သည်။ အခွင့် အရေး ဆိုသည်မှာ တရားသဖြင့် ရသင့်ရထိုက်သော အကျိုးခံစားခွင့် ဖြစ်၍ လူ့ အစည်း အရုံးတွင် တဦးစီ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်စေမည့် အကြောင်း အရာဖြစ်သည်ဟု သိကြရာ၏။ လက် စက် အမည်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက အခွင့်အရေးဟူသမျှမှာအချင်း ချင်း ပေါင်းသင်းဆက်ဆံကြရာတွင် သင့်လျော် ကောင်းမွန် စေရန်ဖြစ်ကြောင်း။ အကယ်၍ အခွင့်အရေးများသာ မရှိပါကမိမိ အတွက်သော်၎င်း၊ အများ အတွက်သော်၎င်း ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်တော့မည် မဟုတ်ကြောင်း ရေးသား ဖော်ပြခဲ့လေ သည်။

အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားတို့မှာ တခုနှင့် တခု ဆက်စပ် နေသော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်သောကြောင့် အခွင့်အရေး ရလာသည်နှင့် တပြိုင်နက် တာဝန် ဝတ္တရားလည်း ရှိလာကြ၏။ ဥပမာ နိုင်ငံတော်က ကျွန်ုပ်တို့အား ပညာသင်ကြားခွင့် ပေးသည် ဖြစ်အံ့ ။ ထိုပညာဖြင့် နိုင်ငံတော်၏ ကောင်းကျိုးကို ဆောင်ရွက်

ရမည့် တာဝန်လည်း အလိုလို ရှိလာပေသည်။ ထိုနည်းတူ လူတိုင်း တယောက်က ရန်ပြုလာသော် ခုခံ ကာကွယ်ပိုင်ခွင့် ရခဲ့လျှင် သူတပါးအား ရန်မပြုရန် စောင့်စည်းရမည့် တာဝန်လည်းရှိလာ၏။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ရရှိသော အခွင့်အရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့ စောင့်စည်းရမည့် တာဝန်လည်း ဖြစ်ကြောင်း သတိပြုရာသည်။ သို့ကြောင့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို သိဘိသကဲ့သို့ အခွင့်အရေးများကိုလည်း နားလည်အပ်၏။ နိုင်ငံသားတယောက်မှာ တာဝန်ဝတ္တရား မျှသာသိ၍ အခွင့်အရေး မယူတတ်သော် ညံ့ဖျင်းစွာ ကျပေမည်။ အခွင့် အရေးကိုသာ သိတတ်၍ တာဝန် ဝတ္တရားကို နားမလည်ကလည်း မလိမ္မာရာကျ၏။ အခွင့်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတိမူသင့်သော အချက်တရပ်မှာ လိုအပ်သော အခွင့်အရေးများကို တရားသဖြင့် စံနှစ်တကျ တောင်းဆိုခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ အခွင့် အရေးဆိုကြခြင်းမှာ နိုင်ငံသားကောင်းတို့၏ အပြုအမူမျိုး မဟုတ်ကြောင်းကို သိနားလည်ရာ၏။

နိုင်ငံသားတို့မှာ မိမိ၏ အသက်နှင့် စည်းစိမ် ဥစ္စာကို ထိခိုက်ပျက်ပြားစေမည့် ပြည်တွင်းပြည်ပ ဘေးအန္တရာယ်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သော် အခြေအနေအရ ကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးတွင်ဖြစ်စေ၊ ကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြ၏။ မိမိတကိုယ်ရေ တကာယအတွက်သာမဟုတ်၊ သားချင်း ဆွေမျိုးများနှင့် ၎င်းတို့ ပစ္စည်းများအတွက်ပါ ကာကွယ် ပေးနိုင်ခွင့် ရှိလေသည်။ အထူး စိုးရိမ်ရခဲ့လျှင် သတ်၍ပစ်နိုင်သည်အထိ ကာကွယ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် ထိုအခွင့်အရေးကို လိုသည်ထက် မပိုစေရန် အထူးသတိပြုရပေသည်။ အများ၏ ကောင်းကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် စဉ်းစား တတ်သို့လည်း လိုပေသည်။ အကောင်းဆုံးနှင့် အမှန်ဆုံး

မြိတိသျှအလံချ၍ မြန်မာ့အလံတင်နေစဉ်

www.maukkha.org

သော စဉ်းစားချက်များ ပေါ်ထွက်လာစေရန် လွတ်လပ်ခြင်းရှိကြ
 ရ၏။ မေ့တာအားဖြင့် လွတ်လပ်မှ စိတ်ရှင်ပျသည်။ စိတ်ရှင်ပျမှ
 ဉာဏ်ထွက်သည်။ ဉာဏ်ထွက်မှ အကျိုးရှိအောင် စဉ်းစားနိုင်မည်
 မဟုတ်ပါလော။ စိတ်ကို လွတ်လပ်ခွင့် မပေးဘဲ ခြိမ်းခြောက် ချုပ်
 တည်း ထားချေသော် အယူအဆအမျိုးမျိုးစဉ်းစားချက်အမျိုးမျိုး
 ပေါ်ထွက်လာနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ တဖက်စကား တဖက်
 နားသာ ဝင်လျက် တဖက်သတ် အယူသည်းရ၏။ အချို့သော
 နိုင်ငံများတွင် တဦးတယောက် သို့မဟုတ် လူတစ်စု၏ ဆန္ဒအတိုင်း
 တသံတည်း ထွက်လာအောင် အသိုင်းအဝိုင်းအားဖြင့် ပုံသွင်း၍
 ထုတ်နေကြလေသည်။ ၎င်းတို့အလိုရှိသော ပုံစံအတိုင်း ထွက်လာ
 ချေသော် လူတဦး၏ ကောင်းကျိုး၊ လူတစ်စု၏ ကောင်းကျိုးမျှ
 သာဖြစ်လျက် အများ၏ ကောင်းကျိုး ဖွံ့ဖြိုးနိုင်တော့မည် မ
 ဟုတ်ချေ။ သို့ဖြစ်၍ အယူအဆ အမျိုးမျိုး၊ ထင်မြင်ချက်အမျိုး
 မျိုး ထွက်လာအောင် လွတ်လပ်စွာ စိတ်ကူး စဉ်းစားခွင့် ရရှိစေ
 ရ၏။

လူတိုင်း လူတိုင်းမှာ အသက်နှင့်လဲ၍ စောင့်စည်း ထိန်းသိမ်း
 ရမည့် ယုံကြည်မှုများ ရှိတတ်ပေသည်။ တိုင်းပြည် ငြိမ်ဝပ်ပိပြား
 ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်ရေးတို့ကို ပျက်
 ပြားစေမည့်မဟုတ်က ၎င်းတို့ ဆန္ဒအတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်
 ခွင့်ပေးသင့်၏။ အထူးသဖြင့် ဘာသာရေး၌ ယုံကြည်သည့်အတိုင်း
 ကိုးကွယ်နိုင်ခွင့် ပေးခြင်းမှာ အလွန်အရေးကြီးသော အချက်
 တရပ် ဖြစ်ပေသည်။ ကမ္ဘာ့သမိုင်း အစောင်စောင်တွင် ထိုသို့
 သော အခွင့်အရေးမျိုး မရကြသည့်အတွက် ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုး
 မျိုးခံကာ တိုက်ခိုက်ကြသော ဘာသာရေး စစ်ပွဲကြီးများ အကြီး

အကျယ် ဖြစ်ဘူးသည်ကို တွေ့နိုင်ကြ၏။ ခရစ်ယန် သက္ကရာဇ် ၁၆၁၈ ခုနှစ်မှ စ၍ ဥပဒေပုဒ်မတို့တွင် ကက်သလစ်နှင့် ပရိုတက်စတန် တို့ နှစ်ပေါင်း ၃၀ တိုင်တိုင် ဖြစ်ပွားသော ဘာသာရေး စစ်ပွဲကြီးမှာ အလွန်ထင်ရှားသော အထောက်အထားဖြစ်လေသည်။ ထို အခွင့်အရေးမျိုးကို ထိခိုက်က မည်သူမဆို အသက်နှင့်လဲ၍ ကာကွယ်ကြမည်မှာ ယုံမှားဘွယ် မရှိချေ။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အခြေခံ ဥပဒေတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာမှ အပ အခြားဘာသာ အသီးသီးကိုလည်း လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည် ကိုးကွယ်နိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို သတိမူရာ၏။

လူများတွင် အမျိုးမျိုး လိုအင်ဆန္ဒ ထင်မြင်ချက်များ ရှိတတ်ရာ ထိုအချက်တို့ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆိုလိုကြ ပေလိမ့်မည်။ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ဖိနှိပ် ချုတ်ချယ်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ၎င်းတို့ ပြောလိုရာ ပြောခွင့်မရပါမူ မကျေနပ်မှုများ တိုးပွားလျက် ဆူပူလှုပ်ရှားခြင်း ဖြစ်လာတတ်၏။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းတို့ ထင်မြင်ချက်များကို လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်ပေးရာသည်။ အများ၏ ဆန္ဒနှင့် သင့်လျော်အောင် စီမံအုပ်ချုပ်ရမည့် အချိန်တွင် ထိုကဲ့သို့သော အခွင့် အရေးမျိုး ပေးအပ်နိုင်ခြင်းမှာ သင့်လျော်လှပေ၏။ လွတ်လပ်စွာစိတ်ကူးစဉ်းစားခွင့် ပေးထားစေကာမူလွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့် မပေးက အချိုးနီး ရှိမည် ဖြစ်သောကြောင့် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်မှာ လွတ်လပ်စွာ စိတ်ကူး စဉ်းစားခွင့်ထက် အရေးကြီးသည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။ သို့ရာတွင် လူတမျိုးနှင့် တမျိုး တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ အထင် အမြင်လွဲမှားစေမည့် ပြောဆိုချက်များ၊ နိုင်ငံနှင့် အမျိုးသား အားလုံးတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို အကြောင်းမဲ့ ထိခိုက်စေမည့် ပြောဆိုချက်များ အများအတွက်

မဟုတ်ဘဲ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်အားဖြင့် တဦး တယောက် အပေါ် ထိခိုက် နစ်နာစေမည့် ပြောဆိုချက်များကို တားမြစ်သင့်ပေ၏။

လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့် အယူအဆတူသူများ စုရုံးပိုင်ခွင့် မိမိတို့ အယူအဆကို လက်ခံအောင် ဝါဒ ဖြန့်နှံ့ခွင့်များမှာ လွတ်လပ်စွာ ဆွေးနွေးပိုင်ခွင့်နှင့် ဆက်သွယ်လျက်ရှိပေသည်။ အစည်းအဝေး များတွင်သာ မဟုတ်၊ သတင်းစာ မဂ္ဂဇင်း စသည်တို့တွင် ရဲဝံ့စွာ ဆွေးနွေး ရေးသားရမည်ဖြစ်သောကြောင့် လွတ်လပ်စွာ ရေးသားနိုင်ခွင့်နှင့်လည်း ဆက်စပ်လျက် ရှိပြန်၏။ တဦးနှင့်တဦး ဆွေးနွေးခြင်း မရှိဘဲ ပျင်းရိခြင်း၊ လျစ်လျူရှုခြင်းတို့မှာ အမှန်အကန်ရမှု၊ ကြီးပွား တိုးတက်မှုတို့ကို ပိတ်ပင်သောအတားအဆီးများ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် တိုင်းပြည်နှင့် အမျိုးသားတို့အကျိုး ပျက်ပြားစေမည့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ချက်များကိုကား တားမြစ်ထိုက်ပေ၏။ အများ၏ ကောင်းကျိုးအတွက် တရားသဖြင့် ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုကို ပိတ်ပင် တားမြစ်မည်ဆိုက ဘယ်နည်းနှင့်မျှ အဖြောင့်အမှန် ရနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။

မကျန်းမာသည့် အခါမှသာ ကျန်းမာခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကို သိရသကဲ့သို့ မလွတ်လပ်သည့် အခါမှသာ လွတ်လပ်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကို သိရပေမည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် လွတ်လွတ် လပ်လပ် သွားလာနိုင်ခြင်း၏ အကျိုးကို ခြေချုပ်မိနေသော အခါမှသာ သိနိုင်ကြ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ လူတိုင်း လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့် ရသင့်ကြပေသည်။ ဤအခွင့်အရေးမျိုးကို လေးစားခြင်းမရှိက ကမ္ဘာ့ အမေ့အနှစ်ကြီးတခု ဆုံးရှုံးသည်နှင့် တူတော့၏။ နိုင်ငံသားမှန်သမျှ မိမိတို့ တိုင်းပြည်တွင် မိမိတို့နေလိုရာ လွတ်လွတ် လပ်လပ် နေနိုင်ခွင့် ရကြမည်အပြင် အခြားတိုင်းပြည်သို့

သွားလိုသည့်အခါ၌လည်း လွယ်လင့်တကူ သွားလာနိုင်အောင် အစီအစဉ်များ ထားရှိရာသည်။ သို့မဟုတ်က လူတမျိုးနှင့်တမျိုး တပြည်နှင့်တပြည် ဆက်ဆံနိုင်ရန် ခဲခက်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား အားလုံးတို့၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ဆန့်ကျင် ရာထောက်၏။ ယဉ်ကျေးသော တိုင်းပြည်နိုင်ငံများတွင် နိုင်ငံသား တဦးတယောက် မည်သည့်နေရာ၌ ရှိနေစေကာမူ လုံခြုံအောင် ကာကွယ်ပေးရမည့် တာဝန်ရှိမြဲ ဖြစ်ပေသည်။ သို့မှ ဗဟုသုတ ရှာဖွေခွင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခွင့်များရနိုင်ရာ၏။ ကမ္ဘာနှင့် အဝှမ်း ကူးလူး ဆက်ဆံနေကြသော ခေတ်တွင် လွတ်လပ်စွာ သွားလာ နိုင်ခွင့်မှာ အဘိုးထိုက်တန်သော အခွင့် အရေးတခု ဖြစ်သည်ဟု ယူမှတ်ကြရာသည်။

တဦးနှင့်တဦး သဘောတူ ပဋိညာဉ် ပြုနိုင်ခွင့်မှာ စည်းလုံး ညီညွတ်ခြင်း၊ တိုးတက် ကြီးပွားခြင်းကို ခိုင်မြဲစေသော အခွင့် အရေး တခု ဖြစ်၏။ ကတိပြုရာတွင် တရားမျှတမှုရှိစေရန် အကာ အကွယ်များပြုလုပ်ဘို့ အရေးကြီးပေသည်။ နိုင်ငံထက်စီးနင်း ကတိ ပြုစေခြင်းမှာ အခိုက်အတန့် အောင်မြင်မည် ဖြစ်သော်လည်း ထာဝစဉ်ခိုင်မြဲအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး စသည်တို့တွင် အင်အား အနည်းအများ အလိုက် တရား မျှတမှု မရှိဘဲ သဘောတူ ပဋိညာဉ် ပြုရစေကာမူ အဘယ်မှာ လျှင် ယုံကြည်ကိုးစားမှု ကျေနပ်မှု ရနိုင်ပါအံ့နည်း။ ယုံကြည်ကိုး စားခြင်း၊ ကျေနပ်ခြင်းမရှိခဲ့လျှင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ခြင်း၊ တိုး တက်ကြီးပွားခြင်း ရနိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ ထိုသို့သော အကြောင်း များကြောင့် နိုင်ငံတွင်း၌သာ မဟုတ် အခြားနိုင်ငံများနှင့်လည်း လွတ်လပ်စွာ သဘောတူ ကတိပြုနိုင်ခွင့် ရရန် လိုအပ်ပေသည်။

နိုင်ငံသားတိုင်း မိမိတို့နှစ်သက်ရာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်နိုင်ခွင့်၊ လုပ်ဆောင် နိုင်ခွင့်များ ရှိသင့်၏။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံသားတို့၏ အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားစေမည့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု လုပ်ဆောင်မှုများကိုကား တားမြစ်သင့်ပေသည်။ မည်သည့်နိုင်ငံ၌ မဆို စက်မှုလုပ်ငန်း၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း စသည်တို့တွင် လူ့အင်အားရှိသမျှ အသုံးပြု၍ အများဆုံးထွက်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အရေးကြီးသည်မှာ ငြင်းဆိုဘွယ်မရှိချေ။ သို့ရာတွင် အစိုးရက သိမ်းဆည်းအုပ်ချုပ်၍ လုပ်ခြင်းနှင့် ပစ္စည်းအင်အားရှိသူများက သိမ်းဆည်း အုပ်ချုပ်၍ လုပ်ခြင်းတွင် မည်သည်က ပိုမိုထိရောက်မည်ကို တမျိုးစီ ယူဆကြ၏။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အခြေခံ ဥပဒေ၌ကား ပစ္စည်းထွက်မည့် သဘာဝပင်ရင်းအခြေအမြစ်များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရ ကိုယ်တိုင်ကသော်၎င်း ဒေသန္တရအဖွဲ့များကသော်၎င်း၊ သမဝါယမ အစည်း အရုံးများကသော်၎င်း၊ အုပ်ချုပ် လုပ်ဆောင်စေရန် ဝါဒရှိပေသည်။ မည်ကဲ့သို့သော အစီအစဉ်ကို လိုက်နာသည်ဖြစ်စေ၊ အလုပ်သမားများတွင် ပစ္စည်းပို၍ထွက်အောင် လုပ်နိုင်သော အရည်အချင်း တိုးပွားမှုသာ ပဓာနဖြစ်ကြောင်း သိနားလည်ရာ၏။

လူတန်းစား ရွေးချယ်ခြင်း မရှိစေရဘဲ ဥပဒေတမျိုးတည်း၊ ရုံးတမျိုးတည်း ရှိရန်မှာ အလွန်လိုအပ်သော အခွင့်အရေးဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ဥပဒေ အစစ်နှင့် အယောင်ဆောင် ဥပဒေများကို ခွဲခြား သိနားလည်ရန် အရေးကြီး၏။ ဥပဒေအစစ်ကို ဖုံးကွယ်လျက် အယောင်ဆောင် ဥပဒေများကိုသာ အသုံးပြုခဲ့လျှင် မျက်နှာကြီး မျက်နှာငယ် လိုက်ရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ရောက်ခဲ့သော် တရားမျှတခြင်း ရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။

တဖန် ဂတိမလိုက်စားဘဲ တရားသဖြင့် အဆုံးအဖြတ် ပေးဝံ့သော တရားရုံးများလည်း ရှိရန်လို၏။ တရားရုံးများက တရားသဖြင့် အဆုံးအဖြတ် မပေးဝံ့လျှင် တရားဥပဒေအရ အညီအမျှ ခံကြရမည်ဆိုသော အခွင့်အရေးမှာ အဓိပ္ပါယ်မရှိနိုင်။ ထို့ကြောင့် ဤ အခွင့်အရေးတွင် ဥပဒေပြုရာ၊ ဥပဒေကိုအသုံးပြုရာ၊ ဥပဒေအရ စီရင် ဆုံးဖြတ်ရာတို့၌ မှန်ကန် ကျန် ခြင်းရှိရန် အရေးကြီး၏။

နိုင်ငံတစ်ခု၏ တိုးတက် ကြီးပွားရေး၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး စသည်တို့မှာ အသိဉာဏ်ရှိသော နိုင်ငံသား အနည်းအများပေါ်တွင် တည်ပေသည်။ အသိဉာဏ်ရှိစေရန် လွတ်လွတ် လပ်လပ် ပညာသင်ကြားခွင့် ပေးရာ၏။ သို့မှ အကောင်း အဆိုး အကျိုး အပြစ် ဝေဖန် ပိုင်းခြားနိုင်စရာ အကြောင်း ရှိပေလိမ့်မည်။ ဉာဏ်နည်းပါးချေက အဘယ်မှာလျှင်သင့်လျော်ကောင်းမွန်အောင် အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်ပါအံ့နည်း။ နိုင်ငံသားတိုင်း အဆုံး အဖြတ် ကောင်းကောင်း ပေးနိုင်စေရန် အခြေခံပညာရှိဘို့ လိုပေသည်။ ထိုအခွင့်အရေးမှာ လက်တဆုပ် စာမျှလောက်သော နိုင်ငံသားများ အတွက်သာမဟုတ်၊ နိုင်ငံသား အများ ခံစားနိုင်အောင် အစီအစဉ်များရှိရာ၏။ ထိုမှတစ်ပါး မည်သည့် နိုင်ငံသို့ မဆို သွားရောက် သင်ကြားနိုင်အောင်လည်း စီမံချက်များ ရှိသင့်ပေသည်။ ပညာ တတ်မြောက်စေရန် ငယ်ရွယ်သူများ အတွက်သာမဟုတ် အရွယ်လွန်သူတို့ အဘို့လည်း အစီအစဉ်များ ထားသင့်၏။ သို့မှ အသိဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ ဖြစ်လာကြပေလိမ့်မည်။ ပညာသင်ကြားခွင့် မရနိုင်အောင် အခက်အခဲ အဆီးအတား ဟုံသမျှကို ဖယ်ရှားပေးရမည့် တာဝန်မှာ နိုင်ငံအစိုးရတို့၏ ကြီးလေးသော တာဝန်ဖြစ်၏။

ယဉ်ကျေးသော နိုင်ငံဟူသမျှတွင် နိုင်ငံသားတို့အား ၎င်းတို့ နှစ်သက်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့် ပေးပေးသည်။ သို့မှသာ အလုပ်အ ကိုင် အမျိုးမျိုးတွင် ကျွမ်းကျင်၍ အသစ်အဆန်း ကြံစည် တီ ထွင်ခြင်း၊ တိုးတက် ကြီးပွားခြင်း ဖြစ်နိုင်ရာ၏။ ထိုသို့ မဟုတ်မှ၍ အရာရာတွင် ချုပ်တည်း တားဆီးခြင်း ပြုချေသော် အလုပ်အကိုင် နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကြီးလေးသောပြဿနာများ ပေါ်ထွက် လာ ပေလိမ့်မည်။ နိုင်ငံအစိုးရတို့မှာ နိုင်ငံသားတိုင်း အလုပ်အကိုင် ရှိနိုင်ခွင့်၊ အလုပ်သားများ အိုမင်းမစွမ်း ရှိသည့်အခါ၊ သို့မဟုတ် နာဖျားမကျန်း ရှိသောအခါ အထောက်အပံ့ ရနိုင်ခွင့်၊ သင့်လျော် စွာ အနားယူနိုင်ခွင့်၊ ပညာဗဟုသုတ တိုးပွားအောင်ရှာဖွေနိုင်ခွင့်၊ တစ်စုံတစ်ရာ ထိခိုက် နာကျင်သော် လျော်ကြေး အလုံအလောက် ရနိုင်ခွင့် စသော အခွင့်အရေးများ ထားရာ၏။ ထိုမှ တဖန် ခွန်အား နှင့် ကျန်းမာရေးတွင် ထိခိုက်ခြင်း မဖြစ်စေရန် စီးပွားရေး ကြပ် တည်းခြင်းကြောင့် မသင့်လျော်သော အသက်မွေးမှုများတွင် ဝင် ရောက် လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိစေရန် အကာအကွယ်များလည်း ပြုလုပ် ထားရာသည်။ တဦးနှင့် တဦး သဘောတူညီပါက လွတ်လပ်စွာ ထိမ်းမြားနိုင်ခွင့်လည်း ရှိရာ၏။ အချို့သော နိုင်ငံများတွင် ဤ အခွင့်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချွတ်ချယ်မှု အမျိုးမျိုး ထားတတ် ပေသည်။ လူမျိုးခွဲခြားရေး စိတ်ဇာတ်များ အပြင်းအထန် လွှမ်း မိုးကြစဉ် အခါက ထိုကဲ့သို့သော အချွတ်အချယ်များ ထားကြစေ ကာမူ ကမ္ဘာကို တရွာဟူသော အမှတ်ဖြင့် ကမ္ဘာစိတ် မွေးမြူ နေကြသော အချိန်၌ကား အချွတ်အချယ်ဟူသမျှကိုတတ်နိုင်သမျှ ဖယ်ရှားသင့်ကြ၏။ သို့မှ ပြည်ထောင်အချင်းချင်း လူမျိုး အချင်း ချင်း ချစ်ကြည်ရေး ခိုင်မြဲမှုတွင် အထောက်အပံ့ရနိုင်ပေလိမ့်မည်။

တဦးနှင့် တဦး ချစ်ကြည်ရင်းနှီးကြခြင်းမှာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးစသည်တို့တွင် ပြေပြစ်ချောမွေ့ခြင်း ဖြစ်စေ တတ်ပေ၏။ ဖော်ပြခဲ့သော အခွင့်အရေးတို့မှာ ပြည်သူ့ အခွင့်အရေးများ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအခွင့်အရေးများမှတစ်ပါး နိုင်ငံရေး ရာနှင့်ဆိုင်သော နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးများလည်းရှိပေသေး၏။

နိုင်ငံသားတို့မှာ အများပြည်သူတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော ပြည်သူ့ လုပ်ငန်း၊ နိုင်ငံအစိုးရတို့နှင့်ဆိုင်သော ဥပဒေပြုခြင်း၊ စီရင်အုပ်ချုပ်ခြင်း၊ တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်ခြင်း စသော နိုင်ငံဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းများ တွင်ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့် ရှိကြရသည်။ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများ တွင် အရည်အချင်းရှိသလောက် ဝင်ရောက် ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်းမှာ အဘိုးထိုက်တန်သော အခွင့်အရေး တခု ဖြစ်၏။ သို့မှ အဆင်းရဲဆုံး သော နိုင်ငံသား တယောက်ပင် ဖြစ်စေကာမူ အမြင့်ဆုံးသော ရာထူးတွင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်နိုင်ခွင့် ရှိပေလိမ့်မည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတွင် နိုင်ငံသား အဖြစ် ခံယူပြီး ဖြစ်စေကာမူ သမတ ရာထူးတွင် ကပ္ပလီ လူမျိုးများ ဝင်ရောက်အရွေးခံခွင့် မရဟု ဆိုကြသည်။ ထိုသို့ ဆိုသော် သမတ ရာထူးအတွက် မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ မြော်လင့်ဘွယ် ရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။

မဆန္ဒ ပေးနိုင်ခွင့်မှာလည်း အရေးကြီးသော အခွင့် အရေး တခု ဖြစ်ပေသည်။ ဤအခွင့်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အခြေခံ ဥပဒေမှာ တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ မတူချေ။ အသက်အရွယ် ပညာ အရည်အချင်း၊ ပစ္စည်း အင်အားစသည်ဖြင့် ကန့်သတ် တတ်ကြ၏။ နိုင်ငံ သားများဖြစ်ခြင်း လူနည်းစု ဖြစ်ခြင်း စသည်တို့ကိုလည်း

၁ Civic Rights J Political Rights

အထောက်အထားပြုကြပေသေးသည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်၌ကား ယခုအခါအရွယ်ရောက်သူတိုင်းမဲဆန္ဒပေးနိုင်ရန်စီမံပြီး ဖြစ်၏။ နိုင်ငံသားတို့မှာ ထိုအခွင့်အရေးကို အချိုးနီး မဖြစ်စေသင့် ပေ။ အခွင့် အရေးရသည်နှင့် အမျှ မဲဆန္ဒစာရင်းတွင် မိမိအမည် ပါမပါ ထောက်လှမ်း ရပေမည်။ အကယ်၍ မပါခဲ့သော် ပါပင် အောင် လျှောက်ထားကြရာ၏။ မဲဆန္ဒပေးခွင့် ကြိုတိုင်းလည်း နှစ် သက်ရာ ဘက်မှ မဲဆန္ဒပေးရာသည်။

နိုင်ငံသားတို့မှာ တဦး တယောက်တည်း ဖြစ်စေ၊ စုပေါင်း၍ ဖြစ်စေ အလိုရှိရာ လျှောက်ထားနိုင်ခွင့် ရှိကြ၏။ အကယ်၍ တရား မျှတမှု မရှိဟု ယူဆခဲ့လျှင် အဆင့်ဆင့် အယူခံနိုင်ခွင့်လည်း ရှိကြပေ သည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခွင့် အရေးမျိုးသာ မရှိပါမူ မှားသည် ဖြစ် စေ၊ မှန်သည် ဖြစ်စေ တဦးတယောက်၏ အဆုံးအဖြတ်ဖြင့်သာ ခေါင်းငုံ့၍ ခံရတော့မည် ဖြစ်သဖြင့် ကျေနပ်မှု ရှိတော့မည် မဟုတ် ချေ။ မကျေနပ်လျှင် ငြိမ်သက်ခြင်း မဖြစ်နိုင်ဘဲ ဆန့်ကျင်လိုသော ဆန္ဒရှိလာကြပေမည်။ တဖန် စဉ်းစားပြန်သော် နိုင်ငံသားတို့ ရသင့် ရထိုက်သော လွတ်လပ်စွာ ရေးသားနိုင်ခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆို နိုင်ခွင့်တို့ကို ဆုံးပိတ်ရာကျ၏။ သို့ကြောင့် ဤအခွင့်အရေး မှာ အလွန်လိုအပ်သော အခွင့် အရေးဖြစ်သည်ဟု ယူမှတ်သင့် ပေသည်။

လေ့ကျင့်ရန် အပေးပုစ္ဆာများ

- ၁။ အခွင့်အရေး ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းလင်း ဖော်ပြပါ။ ပြည်သူ့ အခွင့်အရေး နှင့် နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေး မည်သို့ ခြားနား သနည်း။

- ၂။ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်ဝတ္တရား ဆက်သွယ်နေပုံကို ရှင်းလင်းပါ။
- ၃။ နိုင်ငံသားတို့တွင် လွတ်လပ်စွာစိတ်ကူးနိုင်ခွင့်မှာ အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးသည်ဟု ဆိုထိုက်သနည်း။
- ၄။ လွတ်လပ်စွာ ရေးသားခွင့် မရက တိုးပွားခြင်း မရှိနိုင်ဟူသော အဆိုကို သင်မည်သို့ နားလည်သနည်း။
- ၅။ ဥပဒေ တမျိုးတည်းသာ ရှိရမည် ဆိုကာမျှဖြင့် တရားသဖြင့်ဖြစ် နိုင်ပါမည်လော အကြောင်းပြပါ။
- ၆။ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့် ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ် အကျယ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။
- ၇။ နိုင်ငံသား မှန်သမျှ ရထိုက်သော အခွင့်အရေးများကို ရေတွက် ပြပါ။
- ၈။ ကျွန်ုပ်၏ အခွင့်အရေးသည် သင်၏ တာဝန် ဖြစ်သည် ဟူသော စကားနှင့် ကျွန်ုပ်၏ အခွင့်အရေးသည် ကျွန်ုပ်၏ တာဝန်ဖြစ်သည် ဟူသော စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းလင်း ဖော်ပြပါ။
- ၉။ အခွင့်အရေး ဆိုသည်မှာ အများ၏ ကောင်းကျိုး ဖြစ်သည်ဟူ သော ပြောဆိုချက်ကို ဝေဖန် ရေးသားပါ။
- ၁၀။ နိုင်ငံသား ဇာတိနှင့် ပဝတ္တိ သို့မဟုတ် ပင်ကိုယ်နိုင်ငံသား နှင့် နိုင်ငံသား အဖြစ် ခံယူသူ တို့ အခွင့်အရေးတူ ရထိုက် မရထိုက် ထင်မြင်ချက် ပေးပါ။

၁ Natural Citizen.

၂ Naturalised Citizen.

နိုင်ကြောင်း။ တမျိုးမှာ ၎င်းလူစုတို့ နေထိုင်ရာ ကမ္ဘာမြေကြီး၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မြေမျက်နှာဖြစ်၍ ကျန်တမျိုးမှာ ထိုမြေ မျက်နှာပေါ်၌ နေထိုင်သော နိုင်ငံသား အားလုံး ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းပြထား၏။

နိုင်ငံတော်ဟု ခေါ်နိုင်လောက်အောင် ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါ များမှာ (၁)လူ (၂) နယ်မြေ (၃) အစိုးရနှင့် (၄) အချုပ်အခြာ အာဏာများ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအင်္ဂါများနှင့် ပြည့်စုံမှသာ နိုင်ငံ တော်ဟု ခေါ်ထိုက်ကြောင်း ဖော်ပြထား၏။ ထိုအင်္ဂါတို့ကို တခုစီ ရှင်းလင်း ပေးဦးအံ့။

နိုင်ငံတော်၏ပဌမဆုံးအင်္ဂါမှာ လူများပင် ဖြစ်သည်။နယ်မြေ တခုမှာ လူမရှိလျှင် အဘယ်မှာလျှင် နိုင်ငံတော်ဟု ခေါ်နိုင်တော့ အံ့နည်း။ လူများဟူ၍သာ ဆိုပေသည်။ အရေ အတွက် အနည်း အများ ပိုင်းခြားခြင်း မရှိပေ။ အကျယ်အဝန်းလည်း မကန့်သတ် ချေ။ သို့ကြောင့် တရုပ်ပြည်ကဲ့သို့ လူသန်းပေါင်း လေးရာကျော် ရှိသော နိုင်ငံကြီး၊ အယ်လ်ဗေးနီးယားကဲ့သို့ လူရှစ်သိန်းမျှသာရှိ သော နိုင်ငံငယ်များဟူ၍ အသီးသီးပင်ရှိကြ၏။

ဒုတိယ အင်္ဂါမှာ နယ်မြေဖြစ်သည်။ ရှေးအခါက လူမျိုးစု ကလေးများ ရှိခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ ထိုလူမျိုးစု ကလေး များမှာ ခြေသလုံး အိမ်ပါ သွားလာ၍ နေကြပေသည်။ သူတို့မှာ အကြီးအကဲလည်း ရှိ၏။ စီမံအုပ်ချုပ်မှုလည်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် တနေရာရာတွင် စုရုံးနေထိုင် ကြသည့်အခါ နိုင်ငံဟူသော အမှတ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းနိုင်ကြပေမည်။ တနေရာမှ တနေရာသို့ကား ရွှေ့ပြောင်း ခြင်း မရပ်မနားကြသေး၊ ထိုသို့ မရပ်မနားကြသေးသည့် အတွက် အတည်တကျ နေထိုင်သော နယ်မြေများ မရှိဟု ဆိုရာ၏။ သို့

ကြောင့်ပင် နိုင်ငံတော်ဟု မယူမှတ်နိုင်၊ သတိပြုရန်မှာကား နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းရာတွင် နယ်မြေ အကျယ်အဝန်းနှင့် တည်နေရာမှာ ပခာနမဟုတ်၊ နယ်မြေရှိရမည်သာ ပခာန ဖြစ်ကြောင်း သိနားလည်ဘို့ဖြစ်ပေသည်။

တတိယ အင်္ဂါမှာ အုပ်ချုပ်သောအစိုးရ ရှိခြင်းဖြစ်၏။ နယ်မြေ တခုခုပေါ်တွင် လူအများစုရုံး နေထိုင်ကြစေကာမူ စံနစ် တကျ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်သော အစိုးရ ဟူ၍ မရှိက နိုင်ငံတော်ဟု မသမုတ်နိုင်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အများ၏ ကောင်းကျိုး အတွက် တဦးနှင့် တဦး ပြေပြေပြစ်ပြစ် ဆက်ဆံ၍ စံနစ်တကျ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရန် တတ်နိုင်တော့မည်မဟုတ်သောကြောင့် ပေတည်း။ သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်ဟု ခေါ်နိုင်စေရန် နိုင်ငံတော် သားတို့က အများအကျိုးအတွက် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ဘို့ အာဏာ အပ်နှင်း ထားသော အဖွဲ့အစည်း တခု ရှိရပေမည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းမှာ အစိုးရပင် ဖြစ်၏။

စတုတ္ထအင်္ဂါမှာ အချုပ်အခြာ အာဏာဖြစ်ပေသည်။ အချုပ်အခြာ အာဏာ ဟူသည်မှာ မည်သည့် ဥပဒေနှင့်မျှ ချုပ်တည်း တားဆီးခြင်း မပြု၊ နိုင်ငံသားတို့နှင့် နိုင်ငံအတွင်း မှီတင်း နေထိုင်သူတို့ အပေါ်နှင့် ပစ္စည်းပစ္စယများအပေါ်တွင် တည်ရှိသည့် အကြီးဆုံး အာဏာဖြစ်သည်ဟု ဂျီ-ဘိုဒင် အမည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ဆိုလေသည်။ နိုင်ငံတော်မှန်သမျှ ထိုအာဏာမျိုး ရှိကြရာ၏။ ၎င်းကို နိုင်ငံတော်အတွင်းအပ နှစ်ရပ်လုံးတွင် ကျပ်ပြည့် တင်းပြည့် အသုံးပြုနိုင်ခွင့် ရှိခြင်းမှာ နိုင်ငံတော်၏ အနှစ်သာရပင် ဖြစ်ပေသည်။ အချုပ်အခြာ အာဏာမှာ နိုင်ငံရေးအာဏာနှင့် ဥပဒေ

၁ Jean Bodin

J Political Sovereignty

အာဏာဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိ၏။ အစိုးရတွင် သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်း ထားသော ဥပဒေများ ရှိစေကာမူ လူအများတို့၏ ယုံကြည် ကိုးစား ခြင်း မခံရ၍ နိုင်ငံသားတို့၏ ဆန္ဒနှင့် မကိုက်ညီချေက အစစ် အမှန် ဖြစ်သော နိုင်ငံရေး အာဏာ မရှိနိုင်၊ ထိုသို့ မရှိခဲ့သော် ဥပဒေ အာဏာမျှဖြင့် အကျိုး ဖြစ်ထွန်းအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်တော့မည် မဟုတ်သောကြောင့် ဥပဒေ အာဏာနှင့် နိုင်ငံရေး အာဏာ တို့မှာ အမြဲ နီးနီး ကပ်ကပ် ရှိအပ်၏။ နိုင်ငံအစိုးရတို့မှာ ထိုအာဏာကို နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများထံမှ ခံယူ ရရှိထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို ကြောင့် အခြေခံ ဥပဒေတွင် အချုပ်အခြာအာဏာမှာ နိုင်ငံသား တို့၌ တည်သည် ဟူ၍ အတိအလင်း ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်၏။ ဤအာဏာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရူးဆိုး အမည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး ပဋိညာဉ်ခေါ် စာအုပ်တွင် အစိုးရမှာ နိုင်ငံသား တို့၏ သဘောတူညီချက် အရသာလျှင် တန်ခိုးအာဏာ ရှိကြောင်း၊ အာဏာပိုင် အစစ်မှာ အစိုးရမဟုတ်၊ နိုင်ငံသားတို့၏ စိတ်သဘော တူညီချက်သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရေးသား ခဲ့ပေ သည်။

၁၃၀၉-ခု သီတင်းကျွတ် လဆန်း ၁၀ ရက်နေ့တွင် တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်မှ လက်ခံ အတည်ပြုလိုက်သော ဖွဲ့စည်း အုပ် ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေအရ မြန်မာနိုင်ငံ တနိုင်ငံလုံးကို အချုပ် အခြာ အာဏာပိုင် သမတပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံဟု ခေါ်တွင် ခဲ့လေပြီ။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အင်္ဂါလေးရပ်နှင့် ညီညွတ် ပါ၏လောဟု စစ်ဆေးရန် လို၏။ ထိုသို့ စိစစ်ကြည့်ရှုသည့် အခါ ပဌမ အင်္ဂါဖြစ်သော လူနေ၊ ဒုတိယ အင်္ဂါဖြစ်သော နယ်မြေ၊

၁ Legal Sovereignty J Rousseau

တတိယ အင်္ဂါဖြစ်သော စံနှစ်တကျ ဖွဲ့စည်းထားသည့် အစိုးရ၊ စတုတ္ထအင်္ဂါဖြစ်သော အချုပ်အခြာအာဏာများနှင့် ပြည်စုံညီ ညွှတ်သည် ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံတော် အစစ်အမှန် ဖြစ်သည်ဟု ယူမှတ်ကြရာ၏။

နိုင်ငံတော်ဟူသော စကားနှင့် ဆက်စပ်၍ နိုင်ငံတော် အစိုးရ ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း သိနားလည်သင့် သေး၏။ နိုင်ငံတော် ဆိုသည်မှာ လူအများ ပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ အစည်းတခု ဖြစ်ကြောင်း သိခဲ့ကြလေပြီ။ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးတွင် ထိုလူအားလုံး ပါဝင်ဆောင်ရွက် နိုင်ကြမည် မဟုတ်ကြောင်းကို လည်း အလွယ်တကူ သိနိုင်ကြရာ ၏။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်၏ အာဏာကို ခံယူ၍ အလုပ် လုပ်ရန် အဖွဲ့ငယ်တခု ဖွဲ့စည်းထား ရပေသည်။ ၎င်းအဖွဲ့ငယ်ကို အစိုးရဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ ၏ အလုပ်ဝတ္တရားမှာ နိုင်ငံတော်က အပ်နှင်းထားသော အာဏာကို ခံယူ၍ စည်းကမ်း စံနှစ်တကျ အုပ်ချုပ်ရန် ဖြစ်ပေသည်။

ပိုမို၍ ရှင်းလင်းစေရန် နိုင်ငံတော်နှင့် အစိုးရ မည်သို့ ခြားနား သည်ကို ဖော်ပြလိုသေး၏။ နိုင်ငံတော်မှာ နိုင်ငံသား အားလုံး ပါဝင်သော အဖွဲ့ကြီး ဖြစ်၍ အစိုးရမှာ ထိုအဖွဲ့ကြီးက ရွေးကောက် တင်မြောက် ထားသော အဖွဲ့ငယ် ကလေးမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ အချုပ်အခြာ အာဏာ အစစ်အမှန်မှာ နိုင်ငံတော်၌သာ ရှိသည် ဖြစ်သောကြောင့် အစိုးရမှာ နိုင်ငံတော်၏ ဆန္ဒအတိုင်း လည်ရ သော စက်ယန္တရားကြီးမျှသာ ဖြစ်တော့၏။

ထိုမှတစ်ပါး နိုင်ငံတော်မှာ အာဏာပိုင် ဖြစ်၍ အစိုးရမှာ အခိုက် အတန့် အာဏာအပ်နှင်းခြင်း ခံရသူများ ဖြစ်ပေသည်။ သို့ကြောင့်

o State

J. Government

o State

နိုင်ငံတော်မှာသာ အာဏာ အမြဲရှိ၍ အစိုးရမှာ နိုင်ငံတော်က အပ်နှင်းထားခိုက်သာ အာဏာရှိသည်ဟု နားလည်ရ၏။

တဖန် အစိုးရမှာ ပြောင်းလဲခြင်း၊ သေဆုံးခြင်း ရှိမည် ဖြစ်သောကြောင့် အမြဲ မတည်တံ့နိုင်။ နိုင်ငံတော်မှာကား အမြဲ တည်တံ့နိုင်သော အရာဖြစ်ပေသည်။

တဖန်လည်း နိုင်ငံသား အသီးသီးမှာ အစိုးရကိုဖြစ်စေ၊ ထိုအစိုးရ အဖွဲ့မှ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေကို ဖြစ်စေ ဆန့်ကျင်နိုင်ခွင့် ရှိကြ၏။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်ကိုမူကား မည်သည့် အခါမျှ ဆန့်ကျင်နိုင်ခွင့် မရှိကြချေ။ အကယ်၍ နိုင်ငံတော်ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့လျှင် မိမိကိုဆန့်ကျင်ရာ ရောက်ပေလိမ့်မည်။

နောက်ဆုံး ဖော်ပြလိုသော အချက်များကား နိုင်ငံတော်ဟူသည်မှာ လူအများ ပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းမျှသာ ဖြစ်၍ အကောင်အထည်ရှာ၍ မရစကောင်းသော အရာဖြစ်လျက် အစိုးရဆိုသည်မှာ အကောင်အထည် ဝတ္ထုဖြစ်အထင်အရှား ရှိသော အရာဖြစ်ကြောင်း သိကြရန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအချက် တို့ကို အထောက်အထား ပြုခဲ့သော် တခုနှင့် တခု ခြားနားခြင်း ရှိစေကာမူ ဆက်စပ်လျက် နေသောအရာလည်း ဖြစ်ကြောင်း ဆင်ခြင်နိုင်ရ၏။ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် နေကြသူတို့မှာ နိုင်ငံတော် အဖွဲ့အစည်း၏ တစိတ်တဒေသမျှသာ ဖြစ်ကြောင်းကို သိနားလည်ခဲ့ပေပြီ။ မည်သည့် အစိုးရမဆို နိုင်ငံတော်က အပ်နှင်းသော အာဏာကို ခံယူ၍ နိုင်ငံကောင်းစားအောင် အုပ်ချုပ် ရသည် ဖြစ်သောကြောင့် အားစာပိုင်ရှင် ဖြစ်သော နိုင်ငံသား၏ ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီအောင် ဆောင်ရွက်ကြရ၏။ အကယ်၍ နိုင်ငံတော်၏ ဆန္ဒနှင့် မကိုက်ညီခဲ့သော် ကြည်ညို

လေးစားခြင်း၊ ယုံကြည်အားထားခြင်း ရနိုင်တော့မည် မဟုတ်
သဖြင့် အစစ်အမှန် အာဏာမရှိတော့ဘဲ ဆူလူလှုပ်ရှားမှု၊ တော်လှန်
ပုန်ကန်မှုများ ဖြစ်ပွားတတ်ပေသည်။

နိုင်ငံတော်၏ ဆန္ဒမှာ ငြိမ်းချမ်း သာယာရေး၊ ကြီးပွားတိုး
တက်ရေး ဖြစ်သည်။ သို့ကြောင့် ၎င်းတို့ ဆန္ဒအတိုင်း စွမ်းဆောင်
နိုင်မည့် အစိုးရအဖွဲ့မျိုး အမြဲတမ်း ရှိဖို့ လိုပေသည်။ အစိုးရအဖွဲ့
ကို မည်သူတို့က ရွေးချယ်သနည်း။ နိုင်ငံတော်က ရွေးချယ်သည်
မဟုတ်ပါလော။ ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့လျှင် မူလရွေးချယ်စဉ်က ကျကျ နန
စိစစ်သင့် ပေသည်။ ထိုသို့ စိစစ်ခြင်း မရှိမှီ၍ လက်လှည့်သင့်ရာ
စားတော်ခေါ်ကြလျှင် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ သင့်လျော် ကောင်း
မြတ်သော အစိုးရအဖွဲ့မဖြစ်နိုင်၊ သင့်လျော်ကောင်းမွန်သော အစိုးရ
ဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်း၊ မဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်းမှာ နိုင်ငံတော်၏ ရွေးချယ်မှု ပေါ်
တွင် အခြေတည်ကြောင်း သတိပြုရာသည်။

လေ့ကျင့်ရန်အမေးပုစ္ဆာများ

- ၁။ နိုင်ငံတော်ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြပါ။
- ၂။ နိုင်ငံတော်နှင့် နိုင်ငံသား မည်သို့ ခြားနားသနည်း။
- ၃။ နိုင်ငံတော်ဟု ခေါ်နိုင်လောက်အောင် ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါ
များကို ရေတွက်ပြပါ။
- ၄။ ရွေးအခါက လူမျိုးစု ကလေးများ^၁ ကို အဘယ်ကြောင့်
နိုင်ငံတော်ဟု မယူမှတ်သိုက်ကြောင်း ရှင်းပြပါ။
- ၅။ အစိုးရဟူသော သဘောကို ဖော်ပြပါ။ အစိုးရမှာ အာ
ဏာပိုင်များ ဖြစ်ကြပါသလား။

၁ Tribes

- ၆။ နိုင်ငံတော်နှင့် အစိုးရဟူသော စကားတို့၏ ခြားနားချက်ကို ရှင်းလင်းရေးသားပါ။
- ၇။ အချုပ်အခြာ အာဏာ ဆိုသည်ကား အဘယ်နည်း။ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်ရှင်ကား မည်သူတို့နည်း။
- ၈။ နိုင်ငံရေးအာဏာနှင့် ဥပဒေအာဏာတို့ ကွဲပြားခြားနားပုံကို အပြည့်အစုံ ရေးသားပါ။
- ၉။ နိုင်ငံအစိုးရတို့မှာ အဘယ်ကြောင့် နိုင်ငံတော်၏ ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီအောင် အုပ်ချုပ်ရန် အရေးကြီးပါသနည်း။
- ၁၀။ အစိုးရအဖွဲ့ညွှန်ပေးလျှင် မည်သူတို့အဖြစ်နည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

အခန်း ၈

နိုင်ငံအစိုးရတို့ တာဝန်များ

အစိုးရ ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာ အပ်နှင်းထားသော အဖွဲ့အစည်း တခု ဖြစ်ကြောင်း ရေးသား ခပ်ပြခဲ့လေပြီ။ အစိုးရတွင် ထိုအာဏာကို အသုံးပြု၍ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားဘို့၏ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး၊ စည်ပင်သာယာရေး၊ တိုးတက် ကြီးပွားရေးဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်ရှိ၏။ မည်ကဲ့သို့ သော တာဝန်မျိုးများ ဖြစ်သည်ကို နိုင်ငံသားဟူသမျှ သိသင့်ကြ ပေသည်။ သို့မူ မည်ရွှေ့ မည်မျှ တာဝန် ကြေပြန်စွာ ဆောင်ရွက် သည်ကို ဝေဖန်နိုင်ရ၏။ ဤကဲ့သို့ ဝေဖန်နိုင်ခြင်းမှာ ဒီမိုကရေစီ ဝါဒ၏ အဆီအနှစ် ဖြစ်ပေသည်။

အရေးအကြီးဆုံးသော တာဝန်မှာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအားလုံး တို့၏ အသက်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ပေးခြင်းဖြစ်၏။ မည် သည့်နိုင်ငံ၌မဆို ဆိုးသွမ်းညစ်ညမ်းသော လူမသမာများ ရှိတတ် ပေသည်။ ထိုသူစားမျိုးသည် သူတပါး၏ အခွင့်အရေးကို မ ထောက်ထား၊ နိုင်ငံတော်မှ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေ များ ကိုလည်း ခိုသေ လေးစားခြင်း မရှိကြဘဲ ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွား အတွက် သူတပါးကို နှိပ်စက်ကလူ ပြုမှုတတ်ကြ၏။ အသက်ကို ပင်လည်း ရန်မူတတ်၏။ ဤသို့သော ဘေးအန္တရာယ်များ နည်း ပါး ယုတ်လျော့စေရန် တားဆီးနိုင်မည့် စည်းကမ်းဥပဒေများ၊ စစ်ဆေးနိုင်မည့် တရားရုံးများ၊ အပြစ်ပေးနိုင်မည့် အကျဉ်းထောင် များ၊ ဖမ်းဆီးနိုင်မည့် ရဲအဖွဲ့ စသည်များ ထားရပေသည်။ သို့ မှသာ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားခြင်း ဖြစ်၍ လုံခြုံစိတ်ချနိုင်၏။ အကယ်၍

ဘေးအန္တရာယ် လုံခြုံအောင် မစောင့်ထိန်းနိုင်ပါက ထိုအစိုးရမှာ ကိုးစားလောက်သော အစိုးရ ဖြစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် အစိုးရတို့ တာဝန်ဟူ၍သာ ယူဆရပေမည်။

ထိုမှတစ်ပါး သတိလစ်ဟင်း ချွတ်ယင်းမှုများကြောင့် မတော် တဆ ထိခိုက်နာကျင်ခြင်း မဖြစ်စေရန် အကာအကွယ်များ ပြု လုပ်ပေးရမည့် တာဝန်လည်း ရှိပေ၏။ နိုင်ငံတော် အစိုးရသည် ကား၊ ရထား၊ မီးသင်္ဘော စသော ယဉ်အမျိုးမျိုးတို့တွင် အသွား နှုန်း၊ လူအရေအတွက်၊ ကုန်ချိန်များ ကန့်သတ်ခြင်း၊ လမ်းခရီး တလျှောက်၌ သတိပေးမှတ်တိုင်များစိုက်ထားခြင်း၊ အက္ခေ အဖြတ် နေရာများတွင် အစောင့် အရှောက်များ ချထားခြင်း စသည် ဖြင့် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့ ကူးသန်းသွားလာရာတွင် အထိအခိုက် မရှိစေရန် စီမံရမည်။ ထိုနည်းတူ သတ္တုတွင်း၊ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ ကစားပွဲ၊ ကပွဲစသော လူအစုအရုံးရှိရာ နေရာတို့၌လည်း လိုက်နာ စောင့်စည်းရမည့် စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်ထားရ၏။ တဖန် လည်း လူစည်ကား များပြားသော လမ်းဆုံ လမ်းမ စသည်တို့တွင် အထိအခိုက် မရှိစေရန် လမ်းပြများ ချထားရပေသည်။ ထိုသို့ သော အကာအကွယ်များကို ဂရုပြုပေးမှသာလျှင် အထိအခိုက် နည်းပါးစရာ အကြောင်းရှိ၏။

တဖန် အစိုးရတို့မှာ နိုင်ငံသားပိုင် ပစ္စည်း ပစ္စယတို့ကို သူခိုး ဓားပြများ တိုက်ခိုက် ယူငင်ခြင်း မပြုစေရအောင် နိုင်ထက်စီး နင်း မတရားသိမ်းပိုက်ခြင်း မရှိစေရအောင် စောင့်ရှောက် တား ဆီး ပေးရမည့် တာဝန်လည်း ရှိပေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး တရားသဖြင့် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ဖြစ်နိုင်ခွင့် ရစေ၍ မိမိတို့ အမေ့ ဆက်ခံသူများကို ပေးပိုင်ခွင့်လည်း ရှိစေရာသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတော်သည် ပြည်

သူ့အကျိုးအတွက် လိုအပ်ပါက တရား ဥပဒေနှင့်အညီ လျော်
 ကြေးပေး၍ ကန့်သတ် ချုတ်ချယ်ခြင်း သိမ်းပိုက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်
 ကို နားလည်သင့်ကြ၏။ ၎င်းပြင် နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးနှင့်
 သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်း အမျိုးမျိုးကိုသော်၎င်း၊ တဦးတည်းပိုင်
 လုပ်ငန်းများကိုသော်၎င်း၊ တရားဥပဒေအရ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်သိမ်း
 ယူနိုင်ခွင့် ရှိကြောင်းကိုလည်း သိရပေမည်။ များစွာသော နိုင်ငံ
 တို့တွင် ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ တားမြစ် ထားသော အရက်သေစာများ၊ အ
 လောင်းအစားပြုရာတွင် ခွင့်မပြုသော ကစားစရာများ၊ ငွေစက္ကူ
 ငွေဒင်္ဂါးလုပ်ဆောင်သည့် ကရိယာများ စသည်တို့ကို ကိုယ်ပိုင်
 ပစ္စည်းအနေနှင့် သိမ်းပိုက်ထားခွင့် မပြုချေ။ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများ
 ကိုမိမိတို့သဘောကျ အသုံးပြုနိုင်ခွင့်ရှိစေကာမူ မိမိနေအိမ်ဖြစ်၍
 ကျန်းမာရေးနှင့်မညီညွတ်သောကုန်စည်များ သိုလှောင်ထားခြင်း၊
 မိမိမော်တော်ကားဖြစ်၍အရမ်း မောင်းနှင်ခြင်း၊ မိမိသေနတ်ဖြစ်၍
 အချိန်မရွေးနေရာ မရွေးပစ်ခတ်ခြင်းမျိုးများကဲ့သို့ သူများကိုအ
 နှောက်အယှက်ပေးမည့်အပြုအမူမျိုးများကိုကားခွင့်ပြုမည်မဟုတ်။
 တဖန်လည်း နေအိမ် အဆောက်အဦများ၊ မြေရာများ၊ တ
 ရားမဲ့ မပျက်စီး မဆုံးရှုံးစေရအောင် အကာအကွယ်များ ထားရ
 ပေသည်။ အကယ်၍ ဆုံးရှုံး ပျက်စီး ခဲ့သော် လျော်ကြေး
 ရနိုင်ရန် ဥပဒေစည်းကမ်း အလုံအလောက်လည်း ပြုလုပ်ထားရ၏။
 သို့ရာတွင် အခြေခံဥပဒေ၌ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မြေရာအမြောက်
 အမြား ပိုင်ဆိုင်နိုင်သော အခွင့်မရှိစေရ။ တဦးတည်းပိုင်ဖြစ်သော
 မြေယာအများဆုံး မြေဧက အရေအတွက်ကို အကြောင်း ညီညွတ်
 လျှင်ညီညွတ်ခြင်း တရားဥပဒေဖြင့်သတ်မှတ်ရမည်ဟု အတိအလင်း
 ရေးသားထားသည်ကို သတိမူသင့်ကြပေသည်။

နိုင်ငံသားတို့မှာ လွတ်လပ်ခွင့် အမျိုးမျိုးရရှိကြ၏။ ၎င်း လွတ်လပ်ခွင့်တို့ကို အခြေအနေအားလျော်စွာ အသုံးပြုနိုင်အောင် အစိုးရတို့က ကာကွယ်ပေးရမည့် တာဝန်ရှိပေသည်။ ဥပဒေအရ မည်မျှပင် လွတ်လပ်သည် ဆိုစေကာမူ လက်တွေ့ သဘောတူငှ် အသုံးပြုခွင့် မရချေက မလွတ်လပ်သည်နှင့် အတူတူပင်။ သို့သော် စည်းကမ်းမဲ့သော လွတ်လပ်မှုမျိုး မဖြစ်စေရန် သတိပြုကြရ၏။ လွတ်လပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အနောက်နိုင်ငံသားတို့ သုံးစွဲလေ့ ရှိသော စကားပုံ တခုမှာကား “ကျွန်ုပ်၏ နှာခေါင်းဝမှာ သင်၏ လွတ်လပ်ရေး အဆုံးသတ်၏” ဟုသည်ပင်တည်း။ အိပေါယ်မှာ “သင်၏ လက်သီးကို သင့်စိတ်ကြိုက်သလို ဝှေ့ရမ်းပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ နှာခေါင်းဖျားကိုတော့ မသိပါစေနှင့်” ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤစကားပုံနှင့် အညီ အသီးသီးရရှိသော လွတ်လပ် ရေးတို့ကို သူတပါးအား မသိခိုက် မနစ်နာရအောင် စောင့်ထိမ်း ကြရမည့် တာဝန်ရှိ၏။

ကမ္ဘာကျော် ဗိုးဒီးနပ် အမည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက “လွတ် လပ်ရေးဆိုသည်မှာ အခြားတစ်ဦး၏ အကျိုးကို မနှောင့်ယှက် မ ထိပါးစေဘဲ မိမိသဘောအလျောက် ပြုမှုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်” ဟု ပြောခဲ့ဘူးသည်ကို သတိပြုသင့်သည်။ ထိုမှတစ်ပါး လွတ်လပ်ရေး ဟူသော အခွင့်အရေးကို အိပေါယ် အယူအဆ မလွဲမှားစေရန် လည်း သွန်သင် ပေးရမည့် တာဝန်ရှိပေသည်။ ထိုတာဝန်ကို လျစ် လျူပြုချေက သွေးထွက်သံယိုမှုနှင့် နိုင်ငံရေး ညှဉ်းပန်းမှုများ အကြီးအကျယ် ဖြစ်ပွားတတ်သည်ကို နိုင်ငံသမိုင်းများက သက် သေခံချက် အမြောက်အမြား ပေးထား၏။ နိုင်ငံရေး အုပ်ချုပ် ရေး စီးပွားရေးများတွင် လွတ်လပ်မှုများကို အကွက်ကျကျ သုံး

တတ်အောင် ဆင်၍ ပေးနိုင်ခြင်းမှာ အစိုးရတို့၏ ကြီးလေးသော တာဝန်တရပ်ဖြစ်ပေသည်။ နိုင်ငံသားတို့မှာ လည်းမိမိတို့ လွတ်လပ်မှုကို ရုပ်လုံးပေါ်အောင်အသုံးပြု၍ သားစဉ်မြေးဆက် ခံယူနိုင်စေရန် ကြိုးပမ်းရမည့် တာဝန်ရှိကြ၏။ ဟားဗတ် အမည်ရှိသော ယူဂိုလ် ကြီး၏ မွန်မြတ်သော စကားတရပ်မှာ “လွတ်လပ်သော လူမျိုးက မိမိတို့ သားစဉ် မြေးဆက်အား လွတ်လပ်ရေး မင်္ဂလာ ပန်းခိုင်ကို တဆင့်တဆင့် ကမ်းလှမ်းနိုင်ခြင်းသည် ကြီးစွာသော ကုသိုလ်ထူး ဖြစ်သည်” ဟူသော ပြောဆိုချက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

နိုင်ငံတော် အစိုးရမှာ နိုင်ငံသားတို့ အပေါ်တွင် တရားမျှတခြင်းရှိအောင် အုပ်ချုပ်ရမည့် တာဝန်လည်းရှိလေသည်။ ထိုတာဝန်နှင့် အညီ တရားဥပဒေများရှိရာ၏။ ဥပဒေမှာ မျက်နှာကြီးငယ်မလိုက် အမျိုးဘာသာမရွေး တသမတ်တည်း တမျိုးတစားတည်း ဖြစ်သောကြောင့် မည်သူမဆို အမှုအခင်းရှိခဲ့သော် ဥပဒေအရ စစ်ဆေး ခံရပေလိမ့်မည်။ တဖန် ပစ္စည်း တစုံတရာ အတွက် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းအခုံဖြစ်ပွားမှု၊ ကြွေးမြီ တစုံတရာကို မပေးဆပ်ဘဲ နေခြင်းကြောင့် ကြွေးမြီရလိမ့်။ သဘောတူ ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်ရာတွင် ပျက်ကွက်ပေါ့လျော့မှုကြောင့် လျော်ကြေးရလိမ့် စသော တရားမမှုများ အတွက်သော်၎င်း၊ အင်အားရှိသူက အင်အားမဲ့သူ အပေါ် နိုင်ငံထက်စီးနင်း ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ခြင်း၊ သူတပါးပိုင် ပစ္စည်းဥစ္စာကို မတရား ခိုးဝှက် လုယက်ခြင်း၊ လိမ်လည်ခြင်း စသော ရာဇဝတ်မှုများ အတွက်သော်၎င်း၊ တရားသဖြင့် အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်ရန် တရားရုံးများလည်းရှိပေသည်။ ဥပဒေတမျိုးတစားတည်း တရားရုံး တမျိုးတစားတည်း

၁ Herbert.

ရှိခြင်းကြောင့် တရားမျှတခြင်း ရှိသည်ဟုဆိုရာ၏။ သို့ရာတွင် အရေးကြီးသည့် အချက်တခုမှာ စီရင် ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိသူများ အပေါ်တွင် အစိုးရနှင့် နိုင်ငံရေး စွက်ဖက်မှုများ ကင်းစင်စေရန် ဖြစ်လေသည်။ အကယ်၍ ထိုသို့သော အပြုအမူများ မကင်းစင်ခဲ့သော် တရားမျှတခြင်း ဖြစ်ရန် ခဲခက်ရာ၏။ စင်စစ်အားဖြင့် တရားဥပဒေအရ တရားမျှတမှု ရှိရန်မှာ မခဲယဉ်း။ လက်တွေ့ သဘောအားဖြင့် တရားမျှတမှုရှိဘို့သာခဲယဉ်းပေသည်။ နိုင်ငံအစိုးရတို့၏တာဝန်မှာလက်တွေ့တရားမျှတမှုရရှိစေရန် ကြိုးစားအားထုတ်ရမည် ဖြစ်၏။ နိုင်ငံ အစိုးရတို့တာဝန်မှာ များပြား လှပေသည်။ တာဝန်ဟူသမျှမှာလည်း အရေးကြီးကြသည်ပင်။ သို့သော် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအများတို့၏ ကျန်းမာရေးမှာ အရေးအကြီးဆုံးများတွင် တခုအပါအဝင် ဖြစ်တန်ရာ၏။ ဤတာဝန်မှာ ယခုအချိန်၌သာ အရေးကြီးသည့် မဟုတ်၊ ဂရိပြည်ကြီးကောင်းစားစဉ် အခါကပင် ဂရုတစိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော တာဝန်တရပ်ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းတို့ အယူအဆအားဖြင့် “ခန္ဓာကိုယ်၏ ကြီးပွားသန်မာမှုနှင့် စိတ်၏ ကြီးပွားသန်မာမှုမှာ တပြိုင်တည်းရထိုက်ကြောင်း။ ခန္ဓာကိုယ်၏ ကြီးပွားသန်မာမှုတွင် ကျန်းမာရေးနှင့် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ရေးမှာ အရေးကြီးကြောင်း။ ဤအရည်အချင်းတို့မှာ လွတ်လပ်မှု အတွက် မခုလိုအပ်ကြောင်း။ မကျန်းမာသောသူမှာ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှလွတ်လပ်ခြင်းအစစ်အမှန်ကို ရခိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း” စွဲမြဲ ယုံကြည်နေခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် နိုင်ငံသားတိုင်း ကျန်းမာသန်စွမ်းအောင် ကြိုးပမ်း အားထုတ်သင့် ပေသည်။ ယခုတိုင်လည်း နိုင်ငံကြီးတိုင်းပင် တာဝန် တခုအနေဖြင့် လေးလေး စားစား အားထုတ်ခဲ့ကြသည်မှာ အထင်အရှား ဖြစ်၏။

နိုင်ငံသားများ ကျန်းမာစေရန် ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော နေရာထိုင်ခင်း၊ အစားအစာ၊ သောက်ရေ သုံးရေများ ရရှိအောင် စီမံ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပေသည်။ လူ့အများ စုရုံးနေထိုင်သည့် စာသင်ကျောင်း၊ ဈေး၊ အလုပ်ရုံ စသည်တို့သို့လည်း မကြာခဏ သွားရောက် စစ်ဆေးကြည့်ရှု သင့်ပေသည်။ အခါကာလ အား လျော်စွာ ကျောက်ဆေး၊ ပုလိပ်ဆေး၊ ဝမ်းရောဂါ ဆေးများ ထိုးပေးကြရာသည်။ ကျောက်ရောဂါ၊ ပုလိပ်ရောဂါ၊ ငမ်းရောဂါစသော ကူးစက်တတ်သည့် ရောဂါများ ဖြစ်ပွားခဲ့သော် ပျံ့ပွားခြင်းမရှိအောင် တားဆီးပေးရာသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့် ဆိုင်သော ဗဟုသုတများ တိုးပွားစေရန် ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများ၊ ရွှင်ရွှင် ကားများလည်း ပြပေးသင့်သည်။ မကျန်းမာသူများ ဆေးဝါးကုသနိုင်ရန် ဆေးရုံများလည်း အလုံ အလောက် ဆောက်လုပ်ပေးရာသည်။ ကလေးငယ်များ လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်စွာ ကြီးပြင်းနိုင်စေရန် သူငယ်ဂေဟာ များလည်း ထားရှိပေးရာ၏။ ထိုမှ တပါး အပျင်းပြေ လမ်းရွှောက်ရန် နေရာများ၊ အားလပ်ချိန်ကစားနိုင်ရန်ကစားကွင်းများ အလုံ အလောက် ရှိသင့် ပေသည်။

နိုင်ငံတော် အမျိုးသမီးများ အဘွက် ကစားသင်းများ၊ ကစားကွင်းများ ကစားစရာများလည်း ရှိသင့်၏။ ယခင်က ပြီးခဲ့သော ကမ္ဘာ့အိုလံပစ် ပြိုင်ပွဲကြီးတွင် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ရွှေတံဆိပ်ဆုများ ဆွတ်ယူ သွားသော ဒတ်ချ်အမျိုး သမီး မစ္စက် ဖင်းနီးဘလင်းကား (ဆ်) ကုန်း အတွက် ဒတ်ချ် နိုင်ငံတော်မှာ မည်မျှ ဂုဏ်တက်သည်ကို အားကျသင့်ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် အမျိုးသားများ အတွက် သိသိသာသာ တိုးတက် လာသလောက် အမျိုးသမီးများဘက်မှ တိုးတက်ခြင်း

ယဉ်ကျေးသော နိုင်ငံတို့တွင် ဆင်းရဲသားများ နေရာ အိမ်ဂေဟာ ကုသိုလ်ဖြစ်ဆေးရုံ၊ အတတ်ပညာ သင်ကျောင်းကို စသည်များ ဆောက်လုပ်၍ သက်သာအောင် စောင့်ရှောက် ပြုစုပေးကြ၏။ အလုပ် အကိုင်ရရှိ စေရန်လည်း တီထွင်၍ ပေးကြ၏။ ဆင်းရဲ ငတ်မွတ်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့သော် အထောက်အပံ့များလည်း ပေးကြ၏။ တောင်သူ လယ်သမား အလုပ် သမားတို့၏ ကောင်းကျိုးကို မျှော် ကိုး၍ ၎င်းတို့၏ နေထိုင်ရေး ကောင်းမွန် စေရန်၊ ပညာဗဟုသုတ ပြည့်စုံစေရန် စီးပွားရေး ချောင်လည်စေရန် အားလပ်ခွင့်၊ နားနေ ခွင့်များ ရရှိစေရန်အိုမင်းမစွမ်းရှိသော အခါနာဖျားမကျန်းရှိသော အခါ အထောက် အပံ့များ ရရှိစေရန် မြေယာ လက်ရှိဖြစ်စေရန် အစီအစဉ်များ ထားပြီး ဖြစ်လေသည်။ ထိုအစီအစဉ်များ အတိုင်း အောင်မြင် ထမြောက် ချေသော် လူတန်းစေ စားသောက် နေထိုင် နိုင်ရန် အကြောင်းရှိရာ၏။ ဆင်းရဲသူ အရေအတွက် များပြားလှ သော နိုင်ငံတွင် ဖော်ပြခဲ့သော အစီအစဉ်တို့မှာ အရေးကြီးသော တာဝန်တရပ် ဖြစ်သည်ကို မမေ့အပ်ချေ။

မည်သည့် နိုင်ငံ၌မဆို ဉာဏ်ပညာ အရည်အချင်း နည်းပါးသူ အရေအတွက် ပေါများပါက အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွား တိုးတက်ရေးတို့တွင် မျှော်လင့်ဘယ် ရှိနိုင်မည် မဟုတ်။ နိုင်ငံတစ် နှစ် ကြီးပွား တိုးတက်ရေးမှာ နိုင်ငံသားတိုင်း အသိဉာဏ် အခြေခံ အလုံ အလောက် ရှိကြမှသာ ဖြစ်နိုင်ရာသည်။ အထူးသဖြင့် ဒီမို ကရေစီဝါဒ ထမြောက် အောင်မြင်ရေးမှာ နိုင်ငံသားတိုင်း ဉာဏ် ပညာရှိမှုပေါ်၌ တည်လျက် ရှိ၏။ သို့မှ လူတိုင်း လူတိုင်း ဒီမိုကရေစီ အခွင့် အရေးများကို အညီအမျှ ခံစားနိုင်၍ အသီးသီး တိုးတက် ကြီးပွားခြင်း ဖြစ်နိုင်ရာသည်။ နိုင်ငံသားတို့ အမြော်အမြင်ရှိစေ

ရန် အယုတ်သဖြင့် မူလတန်း ပညာအထိ မသင်မနေရ စံနစ်ထား၍
 တောအုံကနား မကျန် စာသင်ကျောင်းများ အလုံအလောက်
 ဖွင့်လှစ် သင်ကြား ပေးထိုက်၏။ အင်္ဂလန်ပြည်၊ ရုရှားပြည်
 စသော ကမ္ဘာ့ရှေ့ဆောင် နိုင်ငံကြီးများ၌ စစ်နှောင်း အချိန်တွင်
 အလယ်တန်း အထက်တန်း ပညာရပ်များ အထိပင် မသင်မနေရ
 ပြုလုပ်ထားကြသည်မှာ အားကျဘွယ် ကောင်းပေသည်။ ပညာ
 တတ်မြောက်နိုင်ရန် ကလေးများ အတွက်သာမဟုတ်၊ အရွယ်လွန်
 ပြီး ဖြစ်သော လူကြီးများ တောင်သူ လယ်သမား အလုပ်သမား
 များအတွက်ပါ စီမံချက်များ ထားသင့်၏။ စာပေပညာမှသာ
 မဟုတ်၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာ၊ လက်မှုပညာများ သင်
 ကြားပေးနိုင်ရန်လည်း အစီအစဉ်များ ရှိသင့်ပေသည်။

နိုင်ငံသားတိုင်း ပညာ တတ်မြောက်ရမည့် အရေးတွင် ပစ္စည်း
 အင်အား ပြည့်စုံသူ၏ သားသမီးများလောက်သာ သင်ကြားနိုင်
 အောင် ပညာသင်စရိတ် ကြီးလေးနေခြင်းမှာ စဉ်းစားထိုက်သော
 ပြဿနာ တရပ်ဖြစ်၏။ လူအများ ပညာတတ်မြောက်စေရန် ပညာ
 သင်စရိတ် နည်းစေရမည့်ပြင် ဆက်လက် သင်ကြားနိုင် လောက်
 အောင် အထောက်အပံ့များလည်း ရှိသင့်ပေသည်။ ယခု အခါ
 နိုင်ငံတော် အစိုးရသည် ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် တက္ကသိုလ်
 ပညာအထိ အခမဲ့သင်ကြားခွင့် ပြုခြင်း၊ အရည်အချင်း ထူးချွန်သူ
 များအတွက် စကောလားရှစ်ပေးခြင်းများပြုနေသဖြင့် ဝမ်းမြောက်
 ဘွယ်ဖြစ်ပေ၏။ သို့သော် ကျောင်းအဆောက်အဦ၊ အသုံးအဆောင်
 ပရိဘောဂ ဆရာများ အလုံအလောက်မရှိသေးပေ။ အရည်အချင်း
 ကောင်းမွန်သူများကို ပညာသင်စရိတ် ထောက်ပံ့ခြင်းမှာလည်း
 အရေအတွက် နည်းသေးသည်။ အချို့သော နိုင်ငံများတွင် ပြဋ္ဌာန်း

ထားသော စာအုပ်များ မင်အိုး မင်တံ ခဲတံစသောကရိယာတန်ဆာများ၊ ကျောင်းသွား ကျောင်းပြန် စုရုံးစီးနင်းရန် ယာဉ်ရထားများ အခမဲ့ ပေးသည်ဟူ၍ပင် သိရပေသည်။ နိုင်ငံတော် အစိုးရသည် ဤကိစ္စများကိုလည်း တစတစ ဆောင်ရွက်ပေးရန် အစီအစဉ်များ ရှိသည်ဟု သိရသဖြင့် အားတက်ဘွယ် ဖြစ်ပေ၏။

နိုင်ငံသားများ ပညာတတ်မြောက်စေရန် ရေဒီရို၊ ရုပ်သေကား၊ ရုပ်ရှင်ကား၊ စာကြည့်ခန်း၊ ပြတိုက်စသည့် ပညာ သင်ကြားရေးနှင့် ဆိုင်သော အထောက်အပံ့များလည်း ထားကြရပေမည်။ ဤသို့ ပညာဗဟုသုတ ပြည့်ဝအောင် ဖြည့်၍ပေးမှ ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော နိုင်ငံသားများ ဖြစ်နိုင်ပေ၏။ သို့မှလည်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အကောင်း အဆိုး အကျိုး အပြစ်ကို ဝေဖန် သုံးသပ် နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ အထက်ပါ တာဝန်များ အပြင် နိုင်ငံသားများ အကျိုးငှါ ဆောင်ရွက်အပ်သည့် အခြားသော တာဝန်များလည်း ရှိပေသေး၏။ ၎င်းတို့မှာ လမ်းများ၊ တန်တားများ၊ ရေကာတာများ၊ တူးမြောင်းများ၊ မီးပြတိုက်များ၊ ဆိပ်ကမ်းများ ဆောက်လုပ် ပေးခြင်း၊ ကူးသန်းသွားလာမှုနှင့် ဆိုင်သည့် မီးရထား လမ်း၊ ဓာတ်ရထားလမ်း စသည်များ ဖောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ မြို့ကြီး ပြကြီးများတွင် လျှပ်စစ် ဓာတ်မီးများ၊ ရေပြန်များ၊ ဇာတ်ရုံများ၊ ဓာတ်ရှင်ရုံများ၊ သားသတ်ရုံများ၊ အပေါင်ဆိုင်များ၊ ခေတ္တတည်းခိုရန် အဆောက်အဦများ၊ ရေချိုးကန်များ၊ ကစားကွင်းများ၊ ပန်းခြံများ အလုံအလောက် ရှိစေရန် စီမံဆောင်ရွက် ပေးခြင်း၊ တပန်လည်း စာများ၊ ငွေများ၊ အသေးအဖွဲ့ ပစ္စည်းများ၊ တမြို့နှင့် တမြို့ တရပ်နှင့် တရပ် အလွယ်ဘက် လွှဲပြောင်းတင်ပို့နိုင်ရန် စာတိုက်များ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း၊ ထိုစာတိုက်များတွင် ငွေများ စုဆောင်း

နိုင်အောင် ငွေစု စံနစ်များကို တိုးချဲ့တီထွင် ပေးခြင်း၊ အရေးတကြီး ကိစ္စများအတွက် ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် ကြေးနန်းရုံးများ တယ်လီဖုန်းများ ပိုမိုတပ်ဆင်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံသားတို့ ငွေသွင်းငွေထုတ် ငွေပြောင်း ငွေလွှဲ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဘဏ်များ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း ပြုကြပေသည်။ ထိုသို့ပေးခြင်းဖြင့် အထိုက်အလျောက်ငွေများ စုဆောင်းနိုင်သည့် အပြင် ၎င်းငွေအတွက် လုံခြုံစိတ်ချ နိုင်ကြ၏။ တဖန် နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့ အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတ ပြည့်စုံစေရန် ပြတိုက်များ၊ တိရစ္ဆာန်ရုံများ၊ ဥယျာဉ် ပန်းမာလ်များလည်း ပြုလုပ်ထားရာသည်။ ထိုမှတစ်ပါး တောင်သူ လယ်သမားတို့အတွက် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး၊ ကောက်ပဲသီးနှံ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း ဌာနများလည်း ရှိစေရာ၏။ ၎င်းတို့မှာ သက်သာ ချောင်ချိရေး၊ ဗဟုသုတ တိုးပွားရေး အတွက် များစွာ အထောက်အပံ့ ရပေသည်။ ထိုသို့သော အထောက်အပံ့ ရရှိကြမှသာ နိုင်ငံသားတို့ အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်ရာ၏။ နိုင်ငံ အစိုးရတို့၏ တာဝန်မှာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားအားလုံး အညီအမျှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်ရည်သန်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် နေရာတိုင်းတွင် စွမ်းစွမ်းတမန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် တာဝန်ရှိပေသည်။

လေ့ကျင့်ရန် အမေးပုစ္ဆာများ

- ၁။ မော်တော် ကားများ စီးနင်း သွားလာရာတွင် မတော်တဆ ထိခိုက်ခြင်းနည်းပါး စေရန် မည်ကဲ့သို့သော စောင့်စည်း ရမည့် တာဝန်များ ရှိကြသနည်း။
- ၂။ လူစည် ကားသော လမ်းများ ပေါ်၌ သွားလာသည့် အခါ သတိထားရမည့် အချက်များကို ဖော်ပြပါ။
- ၃။ ကျွန်ုပ်တို့ အသက်အန္တရာယ် အတွက် လုံခြုံ စိတ်ချစေရန်

နိုင်ငံ အစိုးရတို့က မည်ကဲ့သို့သော အစီအမံများ ထားသင့်သနည်း။

၄။ လွတ်လပ်ရေး ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ စည်းကမ်းမရှိသော လွတ်လပ်ရေးကို အဘယ်ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးအစစ်ဟု မခေါ်သင့်ကြောင်း ရှင်းလင်း ဖော်ပြပါ။

၅။ ကျန်းမာရေးနှင့်ကိုယ်လက်ကြန့်ခိုင်ရေး မည်သို့ခြားနားသနည်း။ ကိုယ်လက် ကြန့်ခိုင်ရေး တိုးပွားအောင် နိုင်ငံအစိုးရတို့က မည်သို့ စီမံဆောင်ရွက် ပေးသင့်သနည်း။

၆။ ဒီမိုကရေစီ ဝါဒ ထွန်းကားအောင် အဘယ်ကြောင့် နိုင်ငံသားတိုင်း အသိဉာဏ် ရှိဖို့ လိုကြောင်း ရှင်းလင်းပါ။

၇။ နိုင်ငံသား ပညာ ဗဟုသုတ တိုးပွားစေရန် မည်ကဲ့သို့သော အထောက်အပံ့များ လိုသနည်း။

၈။ ဆင်းရဲသား၊ တောင်သူ လယ်သမား၊ အလုပ် သမားများတို့ကို အဘယ်ကြောင့် ဂရုပြုသင့် သနည်း။ ၎င်းတို့ သက်သာချောင်ချိရေးအတွက် မည်သို့ စီမံသင့်ကြောင်း အကြံဉာဏ် ပေးပါ။

၉။ စာတိုက် ကြေးနန်းများ ထားခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ပြပါ။ ကျေးလက်ဒေသများတွင် စာတိုက်ကြေးနန်းများ မရှိသည့်အတွက် မည်မျှ အကျိုးယုတ်သည်ကို ရေးသားပါ။

၁၀။ ဥပဒေ တမျိုးတည်း၊ ရုံးတမျိုးတည်း ရှိသည်ဆိုကာမျှ ဖြင့် တရားမျှတခြင်းရှိနိုင်ပါမည်လော၊ အကြောင်းပြပါ။

အခန်း ၉

နိုင်ငံတော်၏အခြေခံမူများ

ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေတွင် တရားမျှတခြင်း၊ လွတ်လပ်ခြင်း၊ ညီမျှခြင်း တည်းဟူသော လောကပါလတရားတို့ကို အခြေပြုကာ ဖွဲ့စည်းထားကြောင်း တွေ့မြင် ဖတ်ရှုကြရပေလိမ့်မည်။ ထိုအခြေခံ ဥပဒေတွင် ပါရှိသော အခွင့်အရေး တာဝန် ဝတ္တရားဟူသမျှမှာ နိုင်ငံသားတို့ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး၊ ခိုင်ခံ့တည်တံ့ရေး ရရှိစေရန် ရည်သန်သည် ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို သိနားလည်ရန် လိုအပ်၏။ အကယ်၍ အကုန်အစင် သိနားလည်ခြင်း မရှိစေကာမူ အခြေခံ မူသဘောမျှကိုကား နိုင်ငံသားတိုင်း အထိုက် အလျောက် နားလည်မှု ရှိသင့်ပေသည်။

အရေးအကြီးဆုံးသောမူမှာ တရားမျှတခြင်း ဖြစ်၏။ အရစ်စတိုတယ် အမည်ရှိသော ကမ္ဘာကျော် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက အားလုံးသော သက်ရှိ သတ္တဝါတို့တွင် လူ့ အဖြစ်မှာ အမှန်မြတ်ဆုံးသော ဘဝဖြစ်သည်ဟု ပြောခဲ့ဘူးလေသည်။ ထိုစကားနှင့် အညီ လူ့ လောကတွင် လူဖြစ်ကြရသည်မှာ တန်ဖိုး မပြတ်နိုင်သော အခွင့်အရေး တခု ဖြစ်၏။ လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ ယောက်ျားမိန်းမမရွေး၊ လူမှန်သမျှ လူ့ ဘာ ရကြသူချည်း ဖြစ်ပေသည်။ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ ဂုဏ်ရှိခြင်း၊ ဂုဏ်မဲ့ခြင်း စသည်တို့မှာ အများ အထင်ရောက်နေသည့် တန်ဖိုး ခွဲခြားမှုများသာ ဖြစ်၏။ ထိုတန်ဖိုး ခွဲခြားမှုတို့မှာ အထိုက်အလျောက် အခိုက်အတန့်မျှသာ ရှိတတ်သောသဘော ဖြစ်၍ တည်မြဲသော အခွင့်အရေးများ မဟုတ်ချေ။ လူ့ ဘဝကို

၁ Aristotle

ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံ

၏

ဖွဲ့စည်းတော်မူ ပုံစံခြေခံဥပဒေ။

THE CONSTITUTION

of

THE UNION OF BURMA

ပြန်မာနိုင်ငံတော်ပြည်ပြုလွှတ်တော်

Constituent Assembly of Burma.

ရန်ကင်းမြို့၊

ပြန်မာနိုင်ငံတော်ဘဏ်၊ ရတနာပုံနှိပ်တိုက်၊

၁၉၄၇

Rangoon, Suppl. Govt Printing and Stationery Burma, 1948

ရကြခြင်း တည်းဟူသော တန်ဘိုးသာလျှင် အစဉ်သဖြင့် တည်မြဲ
သော အခွင့်အရေးကြီး ပြစ်ပေ၏။

ထိုကဲ့သို့သော အခွင့်အရေးတူ ဟူသမျှမှာ အခိုက် အတန့်
တန်ခိုး အာဏာ ရရှိမှုဖြင့် အခိုက်အတန့် စီးပွား ဥစ္စာ ပြည့်စုံကာ
မျှဖြင့် တန်ခိုးအာဏာမဲ့သူများထက် ပိုမိုသော အခွင့် အရေးများ
မရထိုက်ပေ။ အကယ်၍ တန်ခိုး အာဏာရှိသည်၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာ
ကြွယ်ဝသည် ဟူသော ဂုဏ်ခြစ်ဖြင့် အခွင့်အရေး ပို၍ ယူခဲ့သော်
တရားမျှတခြင်း မရှိဟု ဆိုရာ၏။ သဘာဝ အားဖြင့် တဦးနှင့်တဦး
ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံကြရာတွင် တရားမျှတခြင်း မရှိက စိတ်ကျေ
နပ်ခြင်း မဖြစ်နိုင်။ စိတ်မကျေနပ်က နှစ်သိမ့်ပျော်မွေ့တော့မည်
မဟုတ်၊ နှစ်သိမ့်ပျော်မွေ့ခြင်း မရှိက လူ့ လောကတွင် လူဖြစ်ကျိုး
မနပ်ဟု ဆိုရပေမည်။ လူ့လူချင်း တူကြပါလျက် လူဖြစ်ကျိုး မနပ်
ဖြစ်ရသော် ဝမ်းနည်းဘွယ်မဟုတ်ပါလော။ သို့ကြောင့် လူဖြစ်ကျိုး
နပ်ကြရလေအောင် တရားမျှတမှုကို တောင့်တခြင်း ပြစ်ပေသည်။
တရားမျှတခြင်း သဘောမှာ ကျယ်ဝန်းများပြားလှ၏။ လူမှုဆက်
ဆံရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး စသည်တို့တွင် အသီးသီး ပါဝင်လျက်
ရှိကြပေသည်။

နိုင်ငံတော် အခြေခံ ဥပဒေ၌ ဇာတိမရွေး၊ ကိုးကွယ်သော
ဘာသာ မရွေး၊ ယောက်ျား မိန်းမ မရွေး၊ လူမျိုး မရွေး နိုင်ငံသား
ဟူသမျှ တရားဥပဒေအရာတွင် အညီအမျှ ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထား
သဖြင့် ဥပဒေ တမျိုးတည်း အောက်တွင် စုရုံး နေထိုင်ကြရသည်
ဖြစ်သောကြောင့် ဥပဒေအရ တရားမျှတခြင်း ရှိပေသည်။ တဖန်
ငြိမ်ဝပ် ပိပြားရေး ပြည်သူ့ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ ပြည်သူ့ ကျန်းမာ
ရေးများနှင့် မဆန့်ကျင်လျှင် မိမိတို့ ယုံကြည်ရာကို ကိုးကွယ်နိုင်ရုံ

မျှမက ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ အစ္စလာမ်ဘာသာ၊ ခရစ်ယန်ဘာသာ၊ ဟိန္ဒူ
 ဘာသာ၊ နတ်ကိုးကွယ်သော ဘာသာ တို့ကိုလည်း နိုင်ငံတော်က
 အသိအမှတ် ပြုထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် ဘာသာရေးနှင့် စပ်
 လျဉ်း၍လည်း တရားမျှတခြင်း ရှိသည်ဟု နားလည်ရာသည်။ ထိုမှ
 တဖန် နိုင်ငံတော် ပညာသင်ကျောင်းများသို့ ဝင်ခွင့်ပြုရန် ကိစ္စနှင့်
 စပ်လျဉ်း၍ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ၊ လူမျိုး၊ ပြောဆိုသည့် စကား
 စသည်ဖြင့် ခွဲခြားခြင်း မရှိ၊ ဘာသာရေး သင်္ခန်းစာကိုမျှ အတင်း
 အကြပ် သင်ယူရန် ပညတ်သည် မဟုတ်သောကြောင့် ယဉ်ကျေးမှု
 နှင့် ပညာရေး တို့တွင်လည်း တရားမျှတမှု ရှိသည်ဟု ဆိုရာ ၏။
 ထိုမှ တပါး ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော် တဝှမ်းလုံးတွင် နိုင်ငံ
 သားဟူ၍ တမျိုး တစားတည်းသာရှိစေလျက် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့
 ဝင်များ၏ နိုင်ငံသားဟူ၍ သီးခြားမရှိသဖြင့် အားလုံး အခွင့်အရေး
 ညီတူညီမျှ တာဝန်ထားသော သဘော ရှိပေသည်။ သို့ကြောင့်
 လည်း နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား ဖြစ်မှုတွင် တရားမျှတခြင်း ရှိသည်ဟု
 ဆိုပြန်ရာ၏။

အခြေခံ ဥပဒေတွင် ပြည်သူ့ ဆိုင်ရာ ရာထူးများ၊ အလုပ်
 အကိုင်များ၊ ကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်ရေးများ၊ စီးပွားရေးများ၊ အ
 တတ်ပညာနှင့် အသက်မွေးမှုများတွင် နိုင်ငံသား အားလုံး ညီမျှ
 သော အခွင့်အရေး ရစေမည်ဟု တိတိ ကျကျ ရေးသား ဖော်ပြ
 ထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး စသည်တို့တွင်
 လည်း တရားမျှတခြင်း ရှိပေသည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံ
 တော်သည် ပြည်ထောင်ချင်းချင်း တရားမျှတမှုနှင့် နိုင်ငံတကာတို့
 စောင့်ရှောက် အပ်သော ကျင့်ဝတ် သိက္ခာတို့ကို အခြေခံ ပြုလျက်
 ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေးကို နိုင်ငံတကာနှင့် မိတ်ဝတ်မပျက် ပေါင်းဖက်

ဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို ရှေ့ရှုရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံတကာနှင့်လည်း တရားမျှတစွာ ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းမည် ဖြစ်၏။

ဖော်ပြခဲ့သော အချက်များမှ တပါး ပါလီမန်အမတ် ဖြစ်နိုင် ရေးအတွက် မည်သည့် နိုင်ငံသားကိုမျှ ကျား-မ ဘာဝ၊ လူမျိုး၊ ကိုး ကွယ်သည့် ဘာသာတို့ကို အကြောင်း ပြု၍ လိုအပ်သော အရည် အချင်းချိုင့်စေရန် ဥပဒေမပြုရ၊ ပါလီမန် အမတ် ရွေးကောက်ပွဲ များတွင် မဲဆန္ဒပေးနိုင်ရန် အတွက်လည်း အထက်ပါ အချက်များ ကိုပင် အကြောင်း ပြု၍ မည်သည့် နိုင်ငံသားကိုမျှ လိုအပ်သော အရည်အချင်း ပျက်ကွက်အောင် ဥပဒေမပြုရဟု ပညတ်ထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် အထူး တရားမျှတခြင်း ရှိပေသည်။ ထိုသို့သော အချက်များနှင့် တကွ ကြွင်းကျန်နေသေးသော အချက်တို့ကို အထောက်အထား ပြု၍ ဖွဲ့စည်းထားသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော်မှာ တရားမျှတခြင်း ရှိသည်ဟု သိနားလည်ရာ၏။ နိုင်ငံ ဟူသမျှပင် လွတ်လပ်မှုကို လိုလားကြသည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သည်နှင့် အညီ လွတ်လပ်မှု ရရန် အတွက် အသက်ပေါင်း များစွာ အဆုံးအရှုံး အနစ်နာခံ၍ တိုက်ခိုက် တော်လှန်ခဲ့ကြသည်ကို မြောက်မြားစွာ သိကြရပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် လွတ်လပ်လိုကြ သည်ကိုစိစစ်သင့်၏။ လူတို့တွင် လွတ်လပ်ခြင်း မရှိက စိုးရိမ်ကြောင့် ကြမူ ဖြစ်ရပေမည်။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမူ ရှိပါက စိတ်ပျော်ရွှင်မှုမဖြစ် နိုင်၊ စိတ်ပျော်ရွှင်မှု မရှိက ဉာဏ်မပွင့်လင်းနိုင်၊ ဉာဏ်မပွင့် လင်းက အမှားအမှန် ခွဲခြားစဉ်းစားနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ ထိုသို့ မစဉ်း စားနိုင်ပါက ကြီးပွား တိုးတက်ကြမည် မဟုတ်ချေ။ ကြီးပွားတိုး တက်ခြင်း မရှိက လူ့ လောကတွင် သေရသည်နှင့် အတူတူပင်။

ထို့ကြောင့် ‘ပက်ထရစ် ဟင်နရီ’ အမည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက “လွတ်လပ်ခြင်းကိုပေးပါ။ သို့တည်းမဟုတ် သေခြင်းကိုပေးပါ” ဟု အများ သဘောပေါက်အောင် တောင်းဆိုခဲ့ဘူး လေသည်။

လွတ်လပ်ရေးဟူက အချွတ်အချယ် လုံးဝ ကင်းရှင်းရာ၏။ အချွတ်အချယ်မရှိသော လွတ်လပ်မှုကိုလည်း လွတ်လပ်ရေး အစစ် ဟု မယူဆနိုင်။ ဤစကားနှစ်ရပ်ကို ဆက်စပ်စဉ်းစားခဲ့သော်လို့သည် ထက်ပို၍ ထိခိုက်ခြင်း မရှိစေရန် အချွတ်အချယ် ထား၍ လွတ်လွတ် လပ်လပ်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ လွတ်လပ် ရေးမှာ အမျိုးမျိုး အစားစား ရှိ၏။ ယေဘုယျ အားဖြင့် နိုင်ငံရေး လွတ်လပ်မှု၊ စီးပွားရေး လွတ်လပ်မှုနှင့် ကိုးကွယ်သော ဘာသာ၏ လွတ်လပ်မှုဟူ၍ ရှိပေသည်။ နိုင်ငံရေး လွတ်လပ်မှုတွင် လူတမျိုး၏ လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရုံနှင့် မပြီး၊ နိုင်ငံသားတို့၏ ဆန္ဒ အတိုင်း အုပ်ချုပ်နိုင်မှုလည်း ရှိစေရာ၏။ အကယ်၍ နိုင်ငံ တခုမှာ ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်များ မဟုတ်ကြဘဲ ဝါဒတခုနှင့် လူတစု က စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ချွတ်ချယ် စိုးမိုးနေခဲ့ပါသော် နိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး ပပျောက်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။ တဖန် နိုင်ငံရေးအားဖြင့် လွတ် လပ်စေကာမူ စီးပွားရေး လွတ်လပ်မှု မရှိချေသော် အနှစ်မပါ အကာအတိ ဖြစ်ရာ၏။ များစွာသော နိုင်ငံတို့တွင် ဓနရှင်ကြီးများ က အရင်းမြှုပ်၍ စီးပွားရေးကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ကာ ကန့်လန့်ကာ အတွင်းမှ နိုင်ငံရေးအတွက် ကြိုးကိုင်ခဲ့သည်ကား အထင်အရှားဖြစ် ပေသည်။ ထိုသို့သော အထူးအဖွဲ့တို့ကို အခြေအနေနှင့် အချိန်ကာ လ အားလျော်စွာ တစမကျန် ဖြတ်တောက်နိုင်ရာ၏။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံသားတစု၏ ကောင်းကျိုးမျှသာ မဖြစ်စေရဘဲ နိုင်ငံသားတိုင်း

၁ Patric Henry

အကျိုးခံစားခွင့် ရနိုင်စေရန်စီမံရပေမည်။ သို့မှ နိုင်ငံသား အား လုံး ချောင်လည် နိုင်၏။ အခြေခံ ဥပဒေတွင် ဈေးနှုန်းများကို ချုပ်ကိုင်ရန် အရောင်း အဝယ်ဘို့ကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ရန် ဖွဲ့စည်း ထားသော ကာတယ် ၊ အဖွဲ့များ၊ ဆင်းဒီးကိတ် အဖွဲ့များ၊ တရုတ် (ဆ) ၊ အဖွဲ့များ မရှိစေရဟု ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ် ထားသည်မှာ စီးပွားရေး အတွက် မြော်လင့်ချက်များပင် ဖြစ်ပေသည်။

တဖန် ကိုးကွယ်သော ဘာသာတွင်လည်း လွတ်လပ်မှု ရှိရာ၏။ ဗြိတိသျှ သမိုင်းတွင် ပဌမမြောက် ချား(လစ)ဘုရင် ၊ စိုးစံစဉ် အခါက ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ပျူရီတန် တို့ကို အပြင်း အထန် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း ဘူးလေသည်။ ပြည်သူ့ပြည်သားတို့ မခံ မရပ်နိုင်၍ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ရ၏။ ချား (လစ) ဘုရင်ကို စစ်ဆေး ၍ ကွပ်မျက်ပစ်သည်အထိ ဆိုးဆိုး ဝါးဝါး ဖြစ်ကြရလေသည်။ ၎င်းမှာ ဘာသာရေး မလွတ်လပ်မှုကြောင့်ပေတည်း။ ထိုမှ တပါး ကိုးကားစရာ အများရှိသေး၏။ လူတိုင်း လူတိုင်းတွင် အသက်နှင့် လဲဝံ့သော ယုံကြည်မှုများ ရှိကြပေသည်။ ထိုယုံကြည်မှုများကို ပုတ်ခတ် ဆန့်ကျင်ခြင်း မပြုသင့်ပေ။ မိမိတို့ ယုံကြည်ရာ ကိုးကွယ် ခွင့် ပေးသင့်၏။ အချို့သော နိုင်ငံများတွင် ဘာသာ တရားကို လေးစားခြင်းမရှိကြတော့ဘဲ နိုင်ငံတော် ၊ ကို ဖြစ်စေ၊ ဘုရင်ကိုဖြစ် စေ၊ ဘာသာ တရားအနေဖြင့် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရန် ပညတ်ကြ လေသည်။ တဘဝတည်းကိုသာ ယုံကြည်သူများ ရှိသည့်ပြင် တမ လွန် ဘဝကိုပါ ယုံကြည်သူများ ရှိသေးသည်ကို သတိမူရာ၏။ ယုံ ကြည်မှု ကွဲပြားကာမျှဖြင့် တဦးကိုတဦး နှိုင်းထက်စီးနှင်း နှိပ်စက်

o Cartels
j Trusts

၃ Charles I.
၄ State

ကလူ ပြုမှုခြင်းမှာ မတရားလွန်းပေ။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးများ၌ မိမိတို့ ကံကြမ္မာကို မိမိတို့ ဖန်တီးနိုင်ခွင့် ရကြပါက ယုံကြည်ရာ ကိုးကွယ်ခွင့်၌လည်း ထိုသို့ပင် ရထိုက်ပေသည်။ နိုင်ငံတော် အခြေခံ ဥပဒေ၌ သာသနာရေးတွင် လွတ်လပ်စွာ ယူဆနိုင်သော အခွင့်အရေး၊ လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ဆောက်တည်နိုင်သော အခွင့်အရေး ပေးထားသည်မှာ မှန်မြတ်သော အခွင့်အရေး တရပ်ဖြစ်၏။

လွတ်လပ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝေဖန် သုံးသပ်သည့်အခါ သတိမလစ်သင့်သော အချက်တရပ် ရှိပေသည်။ ၎င်းမှာ နိုင်ငံသားတို့၏ လွတ်လပ်မှုပင် ဖြစ်၏။ နိုင်ငံရေး သဘောအားဖြင့် လူတမျိုး၏ စိုးမိုးခြင်းမှ လွတ်မြောက် သွားသည်ဟု ဆိုရစေကာမူ နိုင်ငံတခုအတွင်း မှီဘင်း နေထိုင်ကြသော လူများ အားလုံး လွတ်လွတ်လပ်လပ် မရှိကြသည် ဖြစ်စေ၊ ရရှိသော လွတ်လပ်မှုကို အချို့သော အတန်းအစား များသာ ခံစားခွင့် ရကြ၍ အများနှင့် မသက်ဆိုင်သကဲ့သို့ နေခဲ့လျှင် ဖြစ်စေ၊ တကယ်လွတ်လပ်ရေးမဖြစ်နိုင်ကြောင်း နားလည်ကြရန်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုသို့သော အကြောင်း များကြောင့် နိုင်ငံတော်ပွဲစည်းပုံ အခြေခံမူ၌ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးနှင့် ယုံကြည် ကိုးကွယ်ရေး လွတ်လပ်မှုတို့ကို အတိအလင်း ထည့်သွင်း ဖြည့်စွန်းထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အခြား အခြေခံမူတခုမှာ ညီမျှခြင်းဖြစ်၏။ ဂျိမ်း၊ အိုတစ် အမည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက သဘာဝအားဖြင့် ဘုရားသခင်သည် အားလုံးသော လူတို့ကို အညီအမျှပင် ဖန်ဆင်းသည်ဟု ပြောခဲ့ဘူးလေသည်။ ချစ်စီး အမည်ရှိ သခင်မိန်ကြီးကလည်း လူများသည် မွေးဖွားစ အချိန်က အတူတူပင် ဖြစ်ကြသည်ဟု ရေးသားထားခဲ့၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ

o James Otis

J Rousseau

၏ ဆိုလိုချက်မှာ နဂိုပါ အခြေအနေတို့ကို ရည်ညွှန်းသည်မဟုတ်။ လူ့အဖြစ်သို့ ရောက်လာကြခြင်း လူ့ဘဝကို ရကြခြင်း၌ တူညီကြသည်ကိုသာ ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် လူ့ဘဝကို ရကြသူ လူချည်း ဖြစ်သည့် အတွက် လူ့ကို လူချင်း လေးစားသင့်၏။ အများက ပညတ်သော ဂုဏ်ပုဒ်တို့ကို စာရင်းသွင်း၍ မဖြစ်နိုင်၊ လူ့ဘဝ ရကြသူချင်း တဦးထက် တဦးက ပို၍ အခွင့်အရေး မယူသိုက်၊ အကယ်၍ ယူလိုချေသော် အဘယ်မှာ မျှတခြင်း ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။ လူတိုင်း လူတိုင်းပင် မွေးဖွားစက ကိုယ်ချည်းသက်သက်ဖြစ်၍ နောက်မှ ကွာခြားခြင်း ရှိလာပေသည်။ ထိုကွာခြားမှုတို့တွင် အစား အစာ၊ အဝတ်အထည်၊ အိုးအိမ်၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးများ ပါဝင်ကြ၏။ ထိုသို့ကွာခြားကြသည်မှာ တသီးပုဂ္ဂလပိုင် ပစ္စည်းဥစ္စာမတူ သောကြောင့် ဖြစ်ပေမည်။ သို့ကြောင့် လူတန်းစားခွဲခြားမှု ရှိလာခြင်း ဖြစ်၏။ ယခုအချိန်တိုင် ကမ္ဘာကြီးပျက်လုမတတ် တုန်လှုပ်ချောက်ချားနေသည်မှာ ထိုလူတန်းစား ခွဲခြားမှုကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ပစ္စည်းပိုင်ရှင်များက ဓနရှင်စိတ် လွှမ်းမိုးလျက် အလုပ် လုပ်နိုင်သူများက အလုပ်သမားစိတ် တက်ကြွကာ ပဋိပက္ခ မဖြစ်ကြဘဲ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားအများအကျိုးခံစားနိုင်အောင် အညီအညွတ် တာဝန်ယူနိုင်ကြပါက သင့်လျော် ကောင်းမွန် ပေမည်။ ထိုသို့ စိတ်ထားပြင်နိုင် ကြစေရန် အဆင်အတန်း ညီမျှခြင်း ဖြစ်အောင် ကျိုးစား၍ အသီးသီးလုပ်ဆောင် ကြရာ၏။ စီးပွားရေး ကြီးပွားရေး၌သာ မဟုတ်၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း ဆိုင်ရာ အလုပ်များ၌လည်း နိုင်ငံသား အားလုံးအခွင့်အရေး အညီအမျှရရှိစေရန် အရေးကြီးပေသည်။ တဖန် တရားဥပဒေအရာတွင်လည်း အညီအမျှသာ ဖြစ်စေရာ၏။ ဥပဒေပ သမိုင်း

၌ အထူးပေါ်လွင် ထင်ရှားခဲ့သော ပြင်သစ်အရေး တော်ပုံကြီးမှာ ညီမျှရေးမူကို အဓိက ထားသော တော်လှန်မှုကြီးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုတော်လှန်မှုကြီး ဖြစ်စဉ်က မြို့စား နယ်စားကြီးများနှင့် လူသာမန်တို့ အစစ အရာရာတွင် ညီမျှစေရုံသာ ဖြစ်ခဲ့၏။ ယခု အခါသော်ကား ညီမျှရေး သဘောတရားမှာ များစွာ ပိုမို လေးနက် ကျယ်ဝန်း၍ လာပေသည်။ ထိုသို့ လေးနက် ကျယ်ဝန်း၍ လာသည့် အားလျော်စွာ အစားအသောက်၊ အသည်အဝတ်၊ အနေအထိုင်၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးမှစ၍ လိုလေသေး မရှိ အဖက်ဖက်တွင် ညီမျှခြင်း ဖြစ်စေရန် အားသွန်ကြီးပမ်းကြသည်မှာ ဝမ်းမြောက် ဘွယ် ဖြစ်ပေ၏။ နိုင်ငံတော် လက်ရှိအစိုးရတို့ ကလည်း မကြာမြင့် မီ ဆိုရှယ်လစ်လောကတည်ဆောက်မည်ဟု ကမ္ဘာသို့ ကျေညာခဲ့ လေသည်။ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံ တခုတွင် နိုင်ငံသား အားလုံး မိမိတို့ အရည်အချင်း အလျောက် နိုင်ငံအတွက် အတူတကွလုပ်ကိုင်ကြပြီး မိမိတို့ ကြိုးပမ်းမှုများမှ ဖြစ်ထွန်းလာသည့် အကျိုးကျေးဇူး များကို အချိုးကျခံစားခွင့်ရအောင် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ဆိုလို သည် ဖြစ်သောကြောင့် ညီမျှခြင်း သဘောသို့ ရှေးရှုသည်ပင် ဖြစ် ပေသည်။

အထက်ပါ အခြေခံ အချက်တို့ကို ပြန်လည်၍ ဆက်စပ် စဉ်းစား ကြည့်ခဲ့သော် လွတ်လပ်ခြင်း၊ ညီမျှခြင်း၊ တရားမျှတခြင်းတို့မှာ တခုနှင့် တခု ဆက်စပ်လျက် ရှိကြောင်း သိနိုင်ကြ၏။ အဘယ်သို့ နည်း?။ လူမှန်သမျှမှာ မွေးဖွားစက လွတ်လွတ် လပ်လပ် ရှိခဲ့သူ များ ဖြစ်သည်။ လူမှန်သမျှမှာ အတူတူချည်း ဖြစ်သည်ဟူသော ပင်ရင်းအပေါ်ယံကို ကောက်ချက်ချသော် မူလကတည်းက လွတ် လပ်ခြင်း ညီမျှခြင်းရှိခဲ့သူများ ဖြစ်၍ ကြီးပြင်းသည့်အခါ၌လည်း

ထိုသို့ပင် ဖြစ်ထိုက်သည်ဟု ယူဆကြလေသည်။ တဖန် လည်း ညီမျှသည်ဆိုသည့် အားလျော်စွာ လူအချင်းချင်း တဦးကိုတဦး မချူတ်ချယ်သင့်၊ လွတ်လပ်ခွင့်ရှိသင့်သည်ဟု ယူဆကြပြန်၏။ ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်မှု ညီမျှသည်၊ ညီမျှက လွတ်လပ်ရမည်ဟု အပြန်အလှန်နားလည်ရပေမည်။ ထိုမှတစ်ပါး နဂိုလွတ်လပ်ခြင်း ညီမျှခြင်း ရှိခဲ့သည်ကို လွတ်လပ်စေမှု ညီမျှစေမှု တရားမျှတခြင်း ရှိပေလိမ့်မည်။ အကယ်၍ လွတ်လပ်ခြင်း ညီမျှခြင်း မဖြစ်စေက တရားမျှတခြင်း ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်၊ တရားမျှတခြင်း ရှိစေရန် လွတ်လပ်ခြင်း မျှတခြင်း ရှိသင့် သည်ဟု သဘောပေါက်ရာ၏။ သို့ကြောင့်လည်း လွတ်လပ်ခြင်း ညီမျှခြင်းနှင့် တရားမျှတခြင်းတို့မှာ ဆက်စပ်လျက် ရှိကြောင်း သိရပြန်လေသည်။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေဒီဒါန်း၌ “တရားမျှတခြင်း လွတ်လပ်ခြင်း ညီမျှခြင်း တည်းဟူသော လောကပါလ တရားများကို အခြေပြုကာ လူသတ္တဝါ ခပ်သိမ်းတို့၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးကို ခိုင်မြဲ တည်တံ့အောင် ထိန်းသိမ်းရန် သန့်ဋ္ဌာန်ချ၍” ဟု ရေးသားထားသည်ကို သတိပြုခဲ့လျှင် လူ့ လောက၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးကို ဖန်တီးနိုင်သော သဘောများဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ကြရာ၏။

လေ့ကျင့်ရန် အမေးပုစ္ဆာများ

- ၁။ တရား ဥပဒေအရ တရားမျှတခြင်း ရှိသည်ဟူသော သဘောကို ရှင်းပြပါ။
- ၂။ အဘယ်ကြောင့် လူတိုင်း လူတိုင်းလွတ်လပ်ခွင့်ကို ရလိုကြသနည်း။

- ၃။ လွတ်လပ်ခြင်း အမျိုးမျိုးကို ခွဲခြားပြပါ။ လွတ်လပ်ရေး စစ် မစစ်ကို မည်သို့ ဝေဖန်မည်နည်း။
- ၄။ နိုင်ငံရေး လွတ်လပ်မှုနှင့် လူမျိုးရေး လွတ်လပ်မှု မည်သို့ ခြားနားသည်ကို ရှင်းပြပါ။
- ၅။ ကိုးကွယ်သော ဘာသာ၌ လွတ်လပ်မှု မရချေက မည်မျှ ထိခိုက်တတ်ကြောင်း အကိုးအကား ပြပါ။
- ၆။ ညီမျှခြင်း ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သင်မည်သို့ နားလည်သနည်း။
- ၇။ လွတ်လပ်ခြင်း မရှိက ညီမျှခြင်း မဖြစ်နိုင်ဟူသောစကား အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းလင်းရေးသားပါ။
- ၈။ လောကပါလတရား၏ အဓိပ္ပါယ်ကား မည်သို့နည်း။ အဘယ်ကြောင့် လွတ်လပ်ခြင်း၊ ညီမျှခြင်း၊ တရားမျှတခြင်းတို့ကို လောကပါလ တရားဟုခေါ်ကြသနည်း။
- ၉။ လွတ်လပ်ခြင်း ညီမျှခြင်းနှင့် တရားမျှတခြင်း သဘော တရားများ ဘခုနှင့် တခု ဆက်စပ်နေပုံကို ရှင်းလင်း ဖော်ပြပါ။

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ

နိုင်ငံတော် မည်သို့ ဖြစ်ထွန်း လာကြောင်း နားလည်စေရန် အနည်းငယ် နောက်ကြောင်း ပြန်ရပေမည်။ သက္ကရာဇ် ၁၈၈၆-ခု ဇန္နဝါရီလ ၁-ရက်နေ့မှ စ၍ မြန်မာနိုင်ငံတော် တဝှန်းလုံးကို ဗြိတိသျှတို့ သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုအချိန်မှ အစပြုကာ ၁၈၉၇-ခုနှစ် တိုင် ဗြူရိုကရေစီ စံနှစ်ဖြင့်သာ စီရင်အုပ်ချုပ်လျက် ပဌမတွင် မဟာမင်းကြီးတစ်ဦး ခန့်ထား အုပ်ချုပ်စေသော်လည်း ၎င်းခုနှစ် ရောက်သည့်အခါ အိန္ဒိယပြည် အဝင်အပါ ပြည်နယ်ကြီး တခု အဖြစ် သတ်မှတ်၍ ဘုရင်ခံငယ်တစ်ဦး ခန့်ထားအုပ်ချုပ် စေလေ သည်။ ဘုရင်ခံကို ကူညီရန် ဥပဒေပြု အဖွဲ့တဖွဲ့လည်း ဖွဲ့စည်း ပေး၏။ ထိုအဖွဲ့တွင် ဘုရင်ခံက ရွေးချယ်ခန့်ထားသော မင်းတိုင် ပင်အမတ် ၇-ဦး ပါဝင်လေသည်။ သို့ရာတွင် ဘုရင်ခံကသာလျှင် အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် ဖြစ်၏။ တဖန် မင်တိုမော်လီ အုပ်ချုပ် ရေး စီမံကိန်းအရ ဥပဒေပြု အဖွဲ့ဝင် အမတ် ၁၅-ဦး အထိ တိုးမြှင့် ၍ ရွေးကောက်သောစံနှစ် စတင် အသုံးပြုခွင့် ပေးလေသည်။ မင်းတိုင်ပင် အမတ်တို့မှာ ငွေဝင် ငွေထွက် စာရင်းတွင် ဆွေးနွေး မေးမြန်းခွင့် ရကြသော်လည်း မဲဖြင့် ဆုံးဖြတ်နိုင်သော အခွင့်အရေး မရကြသည့်အတွက် ဘုရင်ခံပင်လျှင် အာဏာပိုင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရာ၏။

၁၉၁၅-ခုနှစ် ရောက်သော အခါ ဥပဒေပြု အဖွဲ့ကို တဖန် တိုးချဲ့လိုက်ပြန်သည်။ အဖွဲ့ဝင် အမတ်ဦးရေ ၃၀ အထိပေးစေကာမူ

၁ Minto Morley.

၂၆-ဦးကို ဘုရင်ခံက ရွေးချယ်ခန့် ထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် ထူးခြားခြင်း မရှိပေ။ ၁၉၂၃ ခုနှစ်သို့ ရောက်လေသော် တိုက်ရိုက် ရွေးကောက်သော စံနှစ်တစ်စိတ်တဒေသ ရပြီ ဟု ဆိုရာ ၎င်း။ ထိုနှစ် တွင် မှန်တော့ချင်စဖို့ အုပ်ချုပ်ရေး စီမံကိန်းအရ ဘုရင်ခံ ငယ်မှ ဘုရင်ခံကြီး အုပ်ချုပ်သော ပြည်နယ်အထိ ဖြစ်လာ၍ ဒိုင်အာခီ စံနှစ် ရောက်လာပေသည်။ ဘုရင်ခံမင်းကြီးက ၂၃-ဦးထိုင်းသူ ပြည် သားများက ၈၀ ရွေးကောက် တင်မြောက်ခွင့်ရ၏။ တိုင်းသူ ပြည်သားမှ အမတ် ၈၀ ရွေးရသည်ဟု ဆိုစေကာမူ အသင်း အဖွဲ့ အမျိုးမျိုး လူမျိုးစု အသီးသီး ခွဲခြားထားသည် ဖြစ်သောကြောင့် မြန်မာပြည် အရပ်ရပ်မှ ၅၈ ယောက်တည်းသာ ရွေးချယ်ခွင့် ရပေ သည်။

၁၉၃၇-ခု ပြေလ ၁ ရက်နေ့၌ မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယမှ ခွဲထုတ် ပြီးလျှင် အထက်လွတ်တော်နှင့် အောက်လွတ်တော် ဟူ၍ ပါလီမန် လွတ်တော်နှစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်စေ၏။ အထက် လွတ်တော်တွင် အမတ် ၃၆ ဦးပါရှိရာ ၁၈ ဦးကို ဘုရင်ခံမင်းကြီးက ရွေးချယ်၍ ကျန် ၁၈ ဦးကို အောက်လွတ်တော် အမတ်များက ရွေးကောက် တင်မြောက် ရလေသည်။ အောက်လွတ်တော်၌ အမတ် ၁၃၂ ယောက်စလုံးကိုပင် ပြည်သူ ပြည်သားတို့က ရွေးချယ် တင်မြောက် ကြရ၏။ ထိုဥပဒေပြု အမတ် ၁၃၂ ယောက်တွင် လူမျိုးစု အသီးသီး နှင့် အသင်းအဖွဲ့ များစွာမှ အမတ်များ ပါဝင်ပြီး ဖြစ်ပေသည်။ ဤအုပ်ချုပ်ရေး စံနှစ်မှာ လူမျိုးကို အခြေခံကာ ရွေးချယ်ထား သော စံနှစ်ဖြစ်သော ကြောင့် လူမျိုးခွဲ စံနှစ် သို့မဟုတ် သွေးခွဲစံနှစ် ဟူ၍ ခေါ်ထိုက်၏။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ဂျပန်များ မြန်မာ

၁ Montagu-Chelmsford.

ပြည်ကို ထိပါးသိမ်းပိုက် လာသည့် အခါ ၁၉၄၂ ခုနှစ်ဦးတွင် ဘုရင်ခံနှင့် ဝန်ကြီးအချို့ အိန္ဒိယသို့ ထွက်ခွာ၍ အိန္ဒိယမှပင် ဆက်လက် အုပ်ချုပ်နေရာ ၎င်းနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက် ရောက်လေသော် မူလ အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်း၍ ၁၉၄၅ ခု ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တိုင် ဘုရင်ခံ တဦးတည်း သဘောကျ အုပ်ချုပ်ရန် ပါလီမန်က အာဏာအပ်နှင်း လိုက်လေသည်။ အပ်နှင်း လိုက်သော အာဏာအရ ဘုရင်ခံ တဦးတည်း အုပ်ချုပ်လျက်ရှိ၏။ ထိုသို့ အုပ်ချုပ်နေဆဲ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တိုင် ရောက်လေသော် အင်္ဂလိပ်တို့ မြန်မာပြည်ကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက် နိုင်လေသည်။ အခိုက် အတန့်တွင် စစ်ဘက်က အုပ်ချုပ်၍ မြန်မာပြည် အနာဂတ် အုပ်ချုပ်ရေး အတွက် ဗြိတိသျှ ပါလီမန်က ကျေညာချက်တရပ် ထုတ်ပြန်လိုက်၏။ ၎င်းကျေညာချက်ကို စက္ကူဖြူ စာတမ်းဟု ခေါ်ကြပေသည်။

၎င်းစာတမ်းအရ မြန်မာနိုင်ငံကို ဗြိတိသျှ အင်ပိုင်ယာ အတွင်း လုံးဝ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး ခံစားနိုင်အောင် ထူထောင် ပေးရန်၊ အခြေ အနေ အရ ရွေးကောက်ပွဲ မကျင်းပ နိုင်သေးသောကြောင့် စစ်မဖြစ်မီက အုပ်ချုပ်ရေးကို တခါတည်း ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်ဘို့ မဖြစ်နိုင်သေး၍ ဘုရင်ခံ တဦးတည်း သဘောအရ ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ရန်၊ ဘုရင်ခံအား ပဌမသုံးနှစ်တွက် အာဏာ လွှဲအပ်ခြင်း ကုန်ဆုံးသည့် အခါ ဒုတိယသုံးနှစ် အာဏာ လွှဲအပ်ပြီး အစိုးရ အရာရှိများ ပါဝင်သော အမှုဆောင် အဖွဲ့တခု ဖွဲ့စည်းရန်၊ ဘုရင်ခံနှင့် ၎င်းအမှုဆောင် အဖွဲ့က သင့်လျော်မည် ထင်သော အချိန်တွင် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပ၍ ယာယီ ဥပဒေပြု အဖွဲ့ဝယ် တခု ဖွဲ့စည်းရန်၊ အခြေအနေများ ကောင်းမွန် လာသည့် အခါ ဥပဒေပြု လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပ၍ အစိုးရ အဖွဲ့ ပြန်

လည် တည်ထောင်ရန်၊ ထိုအခါမှ ဘုရင်ခံ တဦးတည်း သဘောကျ
 အုပ်ချုပ်ခြင်း ရပ်စဲရန်၊ မြန်မာ အစိုးရ တည်ထောင်ပြီးနောက်
 ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ် အသီးသီးနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ မြန်မာ
 နိုင်ငံနှင့် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်မည် ထင်သော အုပ်ချုပ်ရေး စည်း
 မျဉ်းတခု ရေးဆွဲရန်၊ ထိုသို့ ရေးဆွဲပြီးနောက် လက်ခံ နိုင်လောက်
 သည့် အခြေသို့ ရောက်သည့် အခါ ဗြိတိသျှ အစိုးရတို့ အပေါ်၌
 ဆက်လက်တာဝန် ရှိနေမည့် ဝတ္တရားများကို စောင့်ရှောက် ကာ
 ကွယ်ဘို့ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်များနှင့် စာချုပ် စာတမ်း ချုပ်ဆို၍
 လုံးဝကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး ထူထောင် ပေးရန်၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ
 ရှမ်းပြည်နှင့် တောင်ပေါ်သားတို့က မြန်မာပြည်မနှင့် ပူးပေါင်း
 လိုသော ဆန္ဒမရှိသေး သမျှ ကာလပတ်လုံး ၎င်းတို့ကို ဘုရင်ခံက
 ဆက်လက် အုပ်ချုပ်သွားရန် အစီအစဉ်များ ပါရှိလေသည်။

ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန် စမစ်သည် အိန္ဒိယပြည်မှ ရန်ကုန်မြို့တော်
 သို့ ခေတ္တ လာရောက်၍ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား
 စက္ကူဖြူ စာတမ်းပါ အချက်အလက်တို့ကို ရှင်းလင်း ပြောပြ၏။
 မြန်မာ ခေါင်းဆောင်ကြီးတို့ကား တစ်တရာ ဆွေးနွေး မေးမြန်းခြင်း
 မပြုကြချေ။ မကြာမြင့်မီ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ရုပ်သိမ်း၍ ၎င်းပင်
 ဆက်လက် အုပ်ချုပ်ရန် အိန္ဒိယမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်လာပြီး
 လူ ၅၀ ခန့် ရွေးချယ်၍ အတိုင်ပင်ခံ လွှတ်တော်နှင့် ဝန်ကြီး ၁၀ ဦး
 ခန့်ထားကြောင်း ကျေညာလိုက်လေသည်။ ထိုကျေညာချက် အ
 တိုင်း ဆက်လက် အုပ်ချုပ်နေစဉ်အတွင်း ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေး
 နှင့် ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ကြီး၏ အင်အားမှာ တနေ့တခြား
 ကြီးမားလာပေသည်။ ၎င်းအဖွဲ့ကြီး၏ လိုလားချက်မှာ လုံးဝ
 ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး ဖြစ်၍ စက္ကူဖြူ စာတမ်းပါ အချက်အလက်

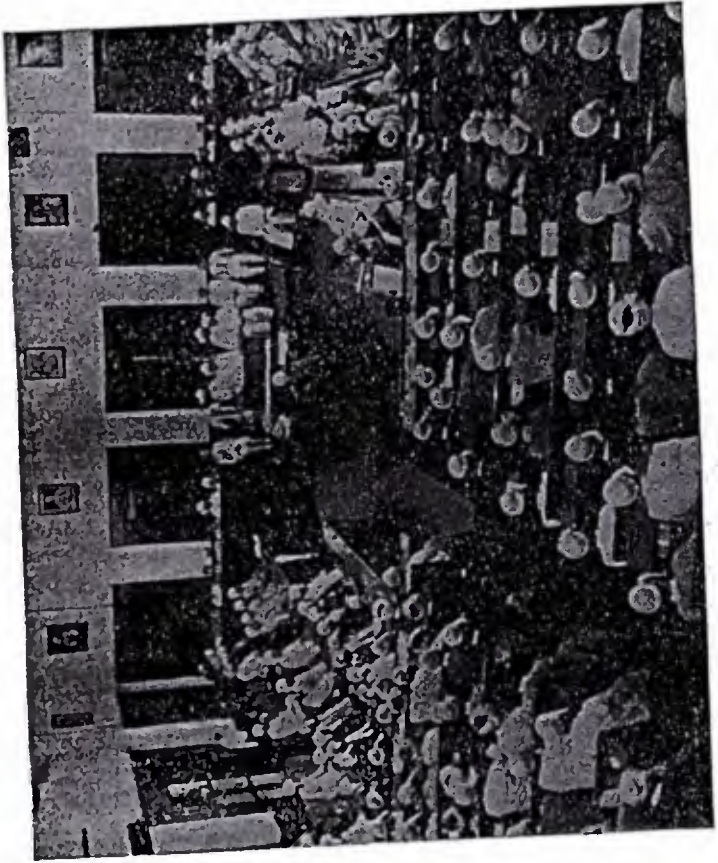
တို့ကို အကွက်ကျကျ ဆန့်ကျင်နေကြ၏။ နောက်ဆုံး အုပ်ချုပ်ရေး စက်ယန္တရားကြီးပင် ရပ်တန့်သွားလေတော့သည်။ မြိတိသျှ အစိုးရ တို့မှာ ဆာ ဒေါ်မန်စမစ်ကို ပြန်ခေါ်၍ စီမံချက် အသစ်များ ပြုလုပ် ရန် ဝန်ကြီးများ၏ သက်တမ်းကိုလည်း ကုန်ဆုံး စေလိုက်ရ၏။ ၁၉၄၇ ခု ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဘုရင်ခံသစ် ဆားဟူးဘတ်ရန့် ကျမ်းသစ္စာ ကြိမ်ဆို၍ ပြည်သူ့လွှတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ကြီး၏ အင် အားကို ယူကာ ကြားဖြတ်အစိုးရဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်လေသည်။

၁၉၄၇ ခု ဇန္နဝါရီလ အတွင်း အမှုဆောင် အဖွဲ့ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ် ဦးအောင်ဆန်း အမှူးရှိသော ကိုယ်စားလှယ်များသည် မြိတိသျှ ပါလီမန်တွင် အမတ်ချုပ်ကြီး အက်တလီ ကျေညာသည့် အတိုင်း အင်္ဂလန်သို့ သွားရောက်ကြပြီးသော် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ် တော် ရွေးကောက်ရန် ၎င်းလွှတ်တော်မှ အနာဂတ်အုပ်ချုပ်ရေး စည်းမျဉ်းများ ရေးဆွဲရန် စသော အချက်အလက်တို့ကို အပြည့် အစုံ ဆွေးနွေးကာ သဘောတူ လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ကြ၏။ ဤ သဘောတူချက် များကို အခြေခံပြုလျက် မြန်မာနိုင်ငံ ဝန်ကြီးများ အုပ်ချုပ်သော ဒေသများမှ အမတ် ၂၁၀ ပါဝင်သော တိုင်းပြည် ပြု လွှတ်တော်ကြီး ကျင်းပပြီးလျှင် အုပ်ချုပ်ရေး အခြေခံ စည်းမျဉ်းများ ရေးဆွဲရန် ပဏာမ ညီလာခံကြီး တရပ် ကျင်းပခဲ့ လေသည်။ မှတ်သားဘွယ် ကောင်းသော အချက်တရပ်မှာ တောင် တန်းသားများနှင့် ပြည်မသားများ အညီအညွတ် ဖြစ်ခဲ့ကြသော ပင်လုံ ကုန်ဖရင့်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များပင် ဖြစ်၏။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက် များအရ မြိတိသျှ အစိုးရတို့က စေလွှတ်သည့် မစ္စတာ ရီးစ်ဝီလီယံ အမှူးပြုသော ပါလီမန် စုံစမ်းရေး ကော်မတီက လည်း မြိတိသျှ အစိုးရသို့ မကွယ်မထောင့် အဖြောင့် အစီရင်ခံရပေတော့သည်။

သို့ကြောင့် တိုင်းပြည်ပြု ညီလာခံတွင် တောင်တန်း ဒေသများမှ ရွေးကောက်တင်မြောက်သော ကိုယ်စားလှယ် ၄၅ ဦးလည်း ပါဝင် ဆွေးနွေးကြပေ၏။

ဇွန်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ပဌမ အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီးနောက် ၎င်းလ ၁၉ ရက်နေ့ ရောက်သည့်အခါ ကြေကွဲ ဝမ်းနည်းဘွယ် ကောင်းလှသော အဖြစ်အပျက် တခု ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ ၎င်းမှာ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် တကွ အပေါင်းပါ ဝန်ကြီး ၇ ဦးတို့ ရက်ရက် စက်စက် အလုပ်အကြံ ခံရလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် အစည်းအရုံး မပျက်ပြားချေ။ သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် ဆက်လက် ကျင်းပပြီး သော် ၁၉၄၇ ခု စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့၌ အုပ်ချုပ်မှု အခြေခံ ဥပဒေကို တညီတညွတ်တည်း အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်း နိုင်သော အခြေ သို့ရောက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုအခြေခံ ဥပဒေအရ ယခင်က မြန်မာပြည် ဘုရင်ခံမှ တဆင့် မြီတိသျှဘုရင် အုပ်ချုပ်တော် မူခဲ့သော နယ်မြေ အားလုံးနှင့် ကရင်နီနယ်များ ပါဝင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံ တနိုင်ငံလုံး ကို သိမ်းကျုံး၍ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် ပြည်ထောင်စု သမတ မြန်မာ နိုင်ငံကြီး ပေါ်ထွန်းလာပေသည်။ ထိုနိုင်ငံတော်ကြီးတွင် ပဒေသထုတ် ရှမ်းပြည်နယ်စုဟု ယခင်က ခေါ်တွင်ခဲ့သောနယ်မြေ များနှင့် ဝန်နွယ်များကို ရှမ်းပြည်နယ်ဟု ခေါ်စေ၍ ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်တခု အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ မြစ်ကြီးနား ဗန်းမော် ခရိုင်များဟူ၍ ယခင်က ခေါ်တွင်ခဲ့သော နယ်မြေများကို ကချင်ပြည်နယ် ဟူသော အမည်ဖြင့် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်တခု အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ ကန္တာရဝတီ ဘောလခဲနှင့်ကြယ်ဖိုးကြီးတို့ပါဝင်သည့်ယခင်ကကရင်နီနယ်များဟု ခေါ်တွင်ခဲ့သော နယ်မြေများကို ကယားပြည်နယ်ဟူသော အမည် ဖြင့် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်တခုအဖြစ်ဖြင့်၎င်း ပါဝင်ခဲ့ကြပေသည်။

ပြည်ထောင်စုဝါလီမိန့် စည်းထေးကျင်းပနေပုံ

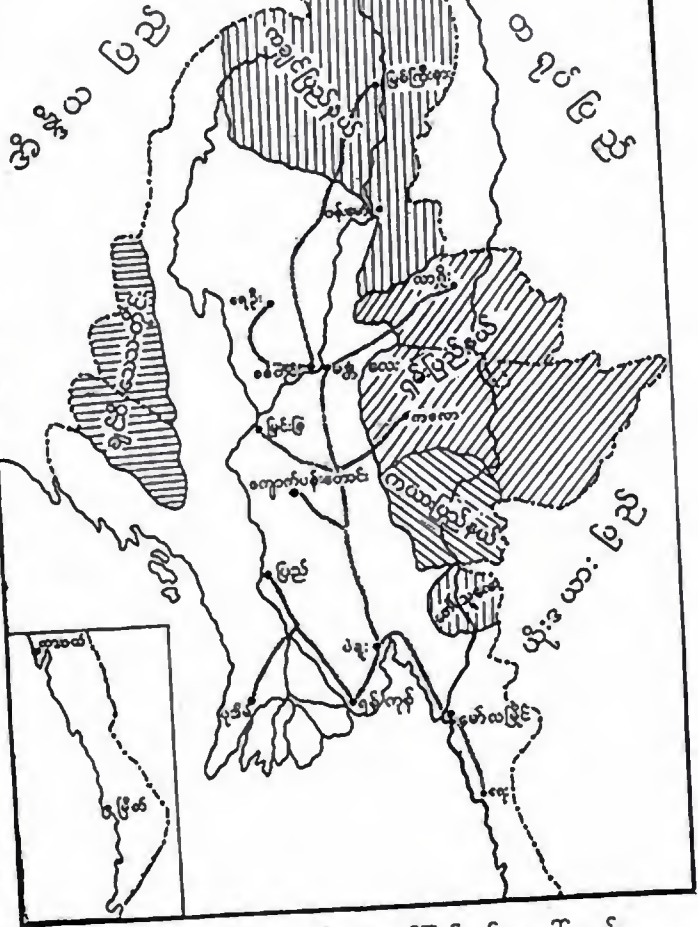

ကယားပြည်နယ်၊ သံလွင် ခရိုင် ထိုပြင် နိုင်ငံတော် သမတက ခန့်ထားသည့် အထူးကော်မရှင် အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ် သတ်မှတ်သော ကရင်အမျိုးသားများ နေထိုင်ကြသည့် ကရင်ပြည်နယ်နှင့် သံလွင် ခရိုင်တို့၏ ဆက်စပ် ဒေသများကို ထိုဒေသ သုံးခု၌ နေထိုင်ကြသူ များနှင့် ထိုဒေသများမှ အပဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံ၌ နေထိုင် ကြသည့် ကရင်အမျိုးသားများ အနက် များစုက အလို့ရှိ ခဲ့သော် ပြည်ထောင်စု အဖွဲ့ဝင်တခု အဖြစ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်း၍ ကရင် ပြည်နယ်ဟု ခေါ်စေရမည့်ပြင် ရှမ်းပြည်နယ် အဆင့် အတန်းမျိုး ထားရန်လည်း ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပေ၏။ ကရင်ပြည်နယ် မဖွဲ့စည်းနိုင်မီ သံလွင် ခရိုင်နှင့် တကွ နိုင်ငံတော် သမတကခန့်ထားသည့် အထူး ကော်မရှင် အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ် သတ်မှတ်သော ကရင်အမျိုးသား များ နေထိုင်ကြသည့် သံလွင် ခရိုင်၏ ဆက်စပ် ဒေသများကို သတ် မှတ်ထားသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ကော်သု လေးဟု ခေါ်တွင် အပ်သော အထူးဒေသတခု အဖြစ် ဖွဲ့စည်းရန် လည်း ဖော်ပြထား လေသည်။ ထိုမှ တပါး နိုင်ငံတော် သမတက သတ်မှတ်ကာ ချင်းတောင်ခရိုင်များနှင့် ရခိုင်တောင်တန်းနယ်များ ပါဝင်သည့် ချင်းဝိသေသတိုင်း တခုရှိစေရန်လည်း ပြဋ္ဌာန်း ခဲ့ကြ၏။

ဖော်ပြခဲ့သော ပြည်နယ် အားလုံးကိုပေါင်းစည်း၍ ပြည်ထောင် စု နိုင်ငံကြီး တည်ဆောက် နိုင်ခဲ့ ကြလေပြီ။ သို့သော် ပြည်ထောင်စု ၏ သဘောတရားကို သိနားလည်ရန် အရေးကြီးသေး၏။ ဒီမိုကရေ စီ စည်းမျဉ်းအရ လူတမျိုးသည် မိမိတို့ ဓလေ့ အယူဝါဒ ယဉ် ကျေးမှုများကို မိမိသဘော အလျောက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် ရှိပေ သည်။ သို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံ ထူထောင်ခြင်း ဖြင့်သာ မဟုတ် လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုကြီး အတွင်း လွတ်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံမြေပုံ

(၁၉၄၈.ခု)

“ကော်သူလေး” ပြည်နယ်ကို ယခုကရင်ပြည်နယ်ဟုခေါ်သည်။

လုပ်သော ပြည်နယ်တခု တည်ထောင်ခြင်းဖြင့်လည်း အသုံးပြုနိုင်
 ၏။ ထိုသို့ဆိုသော် အချုပ်အခြာ အာဏာအတွက် စဉ်းစား ရပေ
 မည်။ အချုပ်အခြာအာဏာမှာ နိုင်ငံပ အချုပ်အခြာအာဏာနှင့်
 နိုင်ငံတွင်းအချုပ်အခြာအာဏာဟူ၍ နှစ်စားရှိ၏။ နိုင်ငံပ အချုပ်
 အခြာ အာဏာ ကို နိုင်ငံခြားနှင့် ဆက်သွယ်ရေးတွင် အသုံးပြု၍
 နိုင်ငံတွင်း အချုပ်အခြာအာဏာကိုကား မိမိတို့ နယ်ပယ်အတွင်း
 မိမိတို့ သဘောကျ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်လေသည်။
 ဥပမာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အပါအဝင် ဖြစ်သော
 ကချင်ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ် စသည်တို့မှာ မိမိတို့ပြည်နယ်အတွင်း
 မိမိတို့ သဘောကျ ဆောင်ရွက် နိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု ဆိုလို၏။ သို့
 သော် နိုင်ငံအားလုံးနှင့် ဆက်ဆံသော အချုပ်အခြာ အာဏာကို
 ကား အသုံးပြုခွင့် မရှိချေ။

သို့ကြောင့် အပြောအဆို အယူဝါဒ အလေ့အထ အားဖြင့်
 ခြားနားနေသော ပြည်နယ် အားလုံးတို့မှာ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ
 ကြီးအတွင်း ပါဝင်လျက် မိမိတို့ပြည်နယ် အသီးသီး ရသင့် ရထိုက်
 သော ပြည်တွင်း အချုပ်အခြာ အာဏာများကို ရယူပြီးဖြစ်၍
 ခြားနားမှုကို ဂရုမပြုကြတော့ဘဲ ကွဲပြားခြင်း၌ပင် စည်းလုံးခြင်း
 ရှိသည် ဆိုသော စကားအရ ခြားနားသော်လည်း တလုံးတစည်း
 တည်း ရှိသင့်ကြပေသည်။ ဤသဘော တရားကို လက်ဆုပ်
 လက်ကိုင် ထားနိုင်ကြမှသာ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ကြီး အခွန်
 ရှည်စွာ တည်တံ့နိုင်ရာ ၏။ ထိုသို့ မဟုတ်မူ၍ တပါတီ တဝါဒ
 သဘောဖြင့် လွှမ်းမိုး ချုပ်ကိုင်လိုသော ဆန္ဒရှိခဲ့ချေသော် မည်သည့်
 နည်းနှင့်မျှ တည်တံ့နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း သိထိုက်ကြပေသည်။

၁ Unity in diversity.

နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အတိတ်ခေတ်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော နိုင်ငံသမိုင်းကို အနည်းငယ် ပြန်လည် စဉ်းစားသင့်လေသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၀၀၀ ကျော်လောက်က အနော်ရထာမင်းမြတ်သည် အစိတ်စိတ် ကွဲပြားနေသော တိုင်းငယ် ပြည်ငယ်ကလေးများကို စုပေါင်း သိမ်းသွင်း၍ ပဌမ မြန်မာနိုင်ငံ တော်ကြီးကို တည်ဆောက် ခဲ့၏။ ထိုနိုင်ငံကြီးမှာ နှစ်ပေါင်း နှစ်ရာခန့် တည်တည် တံ့တံ့ နေနိုင်ခဲ့ပေသည်။ နရသီဟပတေ့ မင်းလက်ထက် တာရံတား လူမျိုးတို့ ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးသည့် အခါမှသာ တဖြည်းဖြည်း ပြိုပျက်သွားတော့၏။ တဖန် သက္ကရာဇ် ၁၅၀၀ ကျော်လောက် ရောက်ပြန်သော် တောင်ငူဘုရင် တပင်ရွှေထီးနှင့် ဘုရင့်နောင် ကျော်ထင် နော်ရထာတို့၏ ထူးခြားသော စွမ်းရည်ကြောင့် ဒုတိယ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို အထမြောက်အောင် ထူထောင်နိုင်လေသည်။ ၎င်းနိုင်ငံတော်ကြီးမှာ ပဌမ နိုင်ငံတော်ကြီးလောက် အခွန်ရည်ရည် မတည်တံ့နိုင်၊ နန္ဒဘုရင်၏ အရည်အခြင်း ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် နှစ်ပေါင်း ၅၀ လောက်သာ တည်တံ့ နိုင်ခဲ့၏။ ထိုမှ တဖန် သက္ကရာဇ် ၁၇၀၀ ကျော်လွန်သည့်အခါ အလောင်းမင်းတရားကြီးသည် တတိယ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို ထူထောင် နိုင်ပြန်လေသည်။

ထိုနိုင်ငံတော်ကြီးမှာ သားတော် မြေးတော်တို့ လက်ထက် နယ်ချဲ့တို့ နိုင်ထက် စီးနင်းသိမ်းယူကြသောကြောင့် ၁၈၀၀ ကျော်လောက်က စ၍ ပြိုပျက်စပြု၏။ ၁၈၈၆ ခုနှစ်တွင် အကြွင်းမဲ့ ပြိုပျက်သွား၍ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်မျှသာ တည်တံ့နိုင်လေသည်။ ထိုစဉ်အခါက အစပြု၍ မြန်မာများ မင်းမဲ့ နိုင်ငံမဲ့ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်မှာ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာခဲ့၏။

ယခု ၁၉၄၇ ခု ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့ ရောက်မှသာ လွတ်လပ်
သော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ဆောက် နိုင်ကြ
ပေသည်။ နိုင်ငံတော်တခု ဖြစ်အောင် တည်ထောင်ရမည့် ကိစ္စမှာ
လွယ်ကူသော ကိစ္စ မဟုတ်ချေ။ အလွန်လျှင် ဖြစ်ထောင့် ဖြစ်ခဲလှ
သော စည်းလုံးမှု၊ ညီညွတ်မှုကြီးဖြင့် အဆုံးရှုံး အနှစ်နာ ခံကြရပေ
သည်။ ထိုသို့ အမျိုးမျိုး အဆုံးရှုံး အနှစ်နာ ခံကာ တည်ဆောက်
ခဲ့ရသော နိုင်ငံတော်ကြီး မပြိုကွဲ မပျက်စီးစေရန် ထိန်းသိမ်းရမည့်
တာဝန်မှာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား အားလုံးတို့၏ တာဝန်မျှသာ ဖြစ်ပေ
တော့၏။

လေ့ကျင့်ရန်အမေးပုစ္ဆာများ

- (၁) စက္ကူဖြူ စာတမ်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စက္ကူဖြူ စာတမ်းတွင် ပါဝင်သော အချက် များကို ဖော်ပြပါ။
- (၂) စက္ကူဖြူ စာတမ်းကို အဘယ်ကြောင့် မြန်မာပြည်က လက်မခံနိုင်သနည်း။
- (၃) ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေးနှင့် ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ကြီးကြောင့် နိုင်ငံတော် လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့သည် ဟူသော စကားကို သင်မည်သို့ ဝေဖန်မည်နည်း။
- (၄) မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးတွင် ပင်လုံကွန်ဖရင့်၏ အရေး ကြီးပုံကို ဖော်ပြပါ။
- (၅) အောက်ပါတို့ အကြောင်း မှတ်ချက် ရေးပါ။
  - (က) တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်၊
  - (ခ) ဘုရင်ခံ၏ အမှုဆောင် အဖွဲ့၊
  - (ဂ) မြိတ်သျှပါလိမန်၊

- (ဆ) ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်။
- (၆) ပြည်ထောင်စု ဟူသော စကား အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းလင်းပါ။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ပါဝင်သော ပြည်နယ်များ၏ အမည်ကို ဖော်ပြပါ။
- (၇) ပြည်ထောင်စုအတွင်းပါဝင်သော ပြည်နယ်များ ညီညွတ်ခြင်းမရှိချေက ပြည်ထောင်စုကြီးတည်မြဲရန် ခက်ခဲမည် ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းပါ။
- (၈) မြန်မာ့သမိုင်းအရ ပြည်ထောင်စုကြီးများ တည်ဆောက်ခဲ့သော မင်းတို့ အမည်ကို ဖော်ပြပါ။ ထိုပြည်ထောင်စုအသီးသီး မည်သည့် အတွက် ပြိုကွဲ ပျက်စီးရသည်ကိုလည်း ရှင်းလင်း ရေးသားပါ။
- (၉) ပြည်ထောင်စု အတွင်း ပါ ဝင်သော ပြည်နယ် အသီးသီး မှာ အချုပ်အခြာ အာဏာရှိသင့်ပါသလောအကြောင်း ပြပါ။
- (၁၀) ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ကြီး မပြိုကွဲ မပျက်စီးအောင် နိုင်ငံတော်သားတိုင်း ထိန်းသိမ်းရမည့် တာဝန် ရှိကြောင်း ရှင်းလင်း ရေးသားဖော်ပြပါ။

နိုင်ငံတော် သမတနှင့်ပါလီမန်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အခြေခံ ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း နိုင်ငံတော်သမတဟူ၍ ရှိရပေသည်။ ၎င်းမှာ နိုင်ငံတော်တဝှန်းလုံးတွင် နိုင်ငံသား အားလုံးတို့၏ အထွတ်အထိပ် နေရာဖြစ်၏။ နိုင်ငံတော်သမတကို လျှို့ဝှက်သော မဲဆန္ဒပေး စံနစ်ဖြင့် ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်၏ တွဲဘက် ညီလာခံမှ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ရပေသည်။ မိမိကိုယ်တိုင်သော်၎င်း၊ မိဘနှစ်ပါးသော်၎င်း၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အာဏာပိုင်နက်အတွင်း၌ မွေးဖွားခဲ့၍ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံသား ဖြစ်ရမည့် အပြင် ပါလီမန်အမတ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခံနိုင်သည့် အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်မှန်သမျှ အရွေးခံနိုင်၏။ ထိုသို့ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပြီးသည့်အခါ အစည်းအဝေးကျင်းပလျက် ရှိသော ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်နှင့် တရားလွှတ်တော် ချုပ်၏ တရားဝန်ကြီးများ ရွှေ့မှောက်တွင် လူသိရှင်ကြား သစ္စာဆို၍ လက်မှတ် ရေးထိုးကာ ထူးထူးတိုင် ဝင်ရောက် ထမ်းရွက် ရပေသည်။ ထူးထူးကို ခံယူသည့်နေ့မှစ၍ ငါးနှစ်တိုင်တိုင် ထမ်းရွက်ရ၏။ သို့သော်နိုင်ငံတော်သမတအဖြစ်ဖြင့် ထူးထူးသက်တမ်းနှစ်ကြိမ်ထက် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျှ ထမ်းရွက်ခြင်း မပြုရချေ။

နိုင်ငံတော် သမတမှာ အိမ်တော် တဆောင်ရသည့်ပြင် လစာနှင့် စားရိတ်များလည်း ရပေသည်။ ၎င်းထူးထူးသက်တမ်းအတွင်း ပြောင်းလဲခြင်း မပြုရ။ ၎င်းမှာ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်က အမည်တင် သွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝန်ကြီးချုပ်ခန့်ရာသည်။ တဖန် ဝန်ကြီး

ချုပ်က အမည်တင်သွင်းသော ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများကိုလည်း ခန့်ထားရ၏။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရ ဝန်ကြီးတစ်ဦးဦး ထူးထူးမှ နုတ်ထွက်သည့် အခါ လက်ခံခြင်း၊ ရပ်စဲခြင်းလည်း ပြုနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး နိုင်ငံတော် သမတမှာဝန်ကြီးချုပ်၏ အကြံပေးချက်အရ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကို ဆင့်ခေါ်ခြင်း၊ ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ သို့မဟုတ် ဖျက်သိမ်းခြင်း ပြုရ၏။ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်လုံးက အတည်ပြုသော ဥပဒေကြမ်း တရပ်ရပ်ကို အက်ဥပဒေအဖြစ် သို့ ရောက်စေရန်လည်း နိုင်ငံတော် သမတက လက်မှတ် ရေးထိုး၍ ထုတ်ပြန်ကျေညာရပေသည်။

နိုင်ငံတော် သမတမှာ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးနိုင်သော အခွင့်အရေး၊ အရေးကြီးသည့် ကိစ္စများတွင် အမှာလွှာဖြင့် ပါလီမန်သို့ အကြောင်းကြားနိုင်သည့် အခွင့်အရေး မည်သည့် ကိစ္စမဆို အခါမရွေး တနိုင်လုံးသို့ မိန့်မြှောက်နိုင်သည့် အခွင့်အရေး များရရှိ၏။ နိုင်ငံတော် သမတ ကွယ်လွန်သည့်အခါ၊ ထူးထူးမှ နုတ်ထွက်သည်အခါ၊ နုတ်ပယ်ခြင်း ခံရသည်အခါ၊ အလုပ်ခွင်၌ မရှိသည့်အခါ ခေတ္တဖြစ်စေ၊ ထာဝစဉ် ဖြစ်စေ မစွမ်းဆောင်နိုင်သည့် အခါ နိုင်ငံတော် သမတအား ပေးအပ် ထားသော အာဏာနှင့် အလုပ်ဝတ္တရားများကို နိုင်ငံတော် ဦးသျှောင်အဖွဲ့က သုံးစွဲဆောင်ရွက်ရပေမည်။ ထိုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရာတွင် တရားဝန်ကြီးချုပ် လူမျိုးစု လွှတ်တော် နာယကနှင့် ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဖြင့် ဖွဲ့စည်းကြရ၏။ ၎င်းတို့မှာ အခြေခံ ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော် သမတအား အပ်နှင်းထားသော အာဏာနှင့် အလုပ်ဝတ္တရားများ အတိုင်း သုံးစွဲဆောင်ရွက်ခွင့် ရပေသည်။

---

၁ Commission.

အောက်ပါ အကြောင်းအရာ တခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်
 သမတကို စွပ်စွဲပြစ်တင်နိုင်ကြ၏။ ၎င်းတို့မှာ နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူး
 သစ္စာကိုဖောက်ဖျက်ခြင်း၊ အခြေခံ ဥပဒေကိုကျူးလွန်ခြင်း၊ အကျင့်
 သိက္ခာ လွန်ကဲစွာ ပျက်ပြားခြင်းများ ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ စွပ်စွဲ
 ခြင်းကို ပါလီမန် တရပ်ရပ်က တင်သွင်းနိုင်ခွင့် ရှိ၏။ တင်သွင်းသည့်
 အခါ လွှတ်တော် အမတ်ဦးရေ စုစုပေါင်း လေးပုံ တပုံအောက်
 မလျော့သော အမတ်များက ကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုး ပေးအပ်
 နိုင်ရာသည်။ ၎င်းတို့ ပေးအပ်သည့် အတိုင်း တင်သွင်းခွင့် ရသည့်
 အခါ အမတ်ဦးရေ သုံးပုံနှစ်ပုံအောက်မလျော့သော အမတ်များက
 ထောက်ခံ ဆုံးဖြတ်မှ အတည် ဖြစ်နိုင်၏။ လွှတ်တော် တရပ်ရပ်က
 စွပ်စွဲသည်ကို အခြား လွှတ်တော်တရပ်က စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း ပြုနိုင်
 သည်။ ဤသို့ စုံစမ်း စစ်ဆေးသည့်အခါ သမတကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ
 ကိုယ်စားလှယ်က ဖြစ်စေ ချေပ ပြောဆိုခွင့်ရှိ၏။ ၎င်း၏ သုံးပုံ
 နှစ်ပုံအောက် မလျော့သော အမတ်များက ယုံကြည်ခြင်းမရှိ၍
 ရာထူးတွင် ဆက်လက် ထမ်းရွက်ခြင်း မပြုသင့်တော့ဟု ယူဆလျှင်
 ရာထူးမှ ရပ်စဲစေနိုင်လေသည်။

နိုင်ငံတော် သမတမှ တပါး ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်း
 အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစု
 လွှတ်တော်ဟူ၍ လွှတ်တော်နှစ်ရပ် ရှိ၏။ ဥပဒေ၌ ပြည်သူ့ လွှတ်
 တော်အမတ်ဦးရေကို ကန့်သတ်ခြင်း မပြုပေ။ လူမျိုးစု လွှတ်တော်
 အမတ်ဦးရေ၏ နှစ်ဆ နီးပါးဖြစ်နိုင်သမျှ ဖြစ်စေရမည် ဟူ၍သာ
 ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ မကြာမီက ကောက်ယူသော သန်းခေါင်
 စာရင်းအရ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၏လူဦးရေမှာ ၁၆,၁၉၇,၆၅၁
 ဖြစ်၍ ပြည်သူ့ လွှတ်တော် အတွက် အမတ်ဦးရေ ၂၅၀-သတ်မှတ်

ထား၏။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် လူမျိုးစုလွတ်တော်အတွက် အမတ် ဦးရေ ၁၂၅ သတ်မှတ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ပေတည်း။ ဤသို့ သတ်မှတ် ရာတွင် ပျမ်းမျှခြင်းအားဖြင့် လူဦးရေ ၆၄,၇၉၄ လျှင် အမတ် တဦးကျ ရနိုင်၏။ ပြည်သူ့ လွှတ်တော် အမတ် ဦးရေ စုစုပေါင်းကို လူဦးရေတသိန်းလျှင် အမတ် တဦးကျ နှင့် တွက်သဖြင့် ရသော အမတ်ဦးရေအောက်လျော့၍ ဖြစ်စေ လူဦးရေ သုံးသောင်းလျှင် အမတ်တဦးကျနှင့် တွက်သဖြင့် ရရှိသော အမတ်ဦးရေထက် ပို၍ဖြစ်စေ မသတ်မှတ်ရဟု ဖော်ပြထားသော အခြေခံ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်လည်း ညီလျော်ပေသည်။

အခြေခံ ဥပဒေအရ မဲဆန္ဒနယ် တနယ်ရှိ လူဦးရေနှင့် ထိုနယ် တနယ် အတွက် ရွေးကောက် တင်မြှောက်သည့် အမတ်ဦးရေတို့၏ အချိုးအစားမှာ ပြည်ထောင်စု တခုလုံးတွင် တူညီနိုင်သမျှတူညီရမည် ဖြစ်သော်လည်း ကယားနယ်နှင့် ချင်းဝိသေသတိုင်းတို့မှာ အချိုးကျ ရနိုင်သည်ထက် တိုးမြှင့်နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသောကြောင့် ၎င်းနယ်များ၌ လူဦးရေ ၃၅,၀၀၀ လျှင် အမတ်တဦးကျ၊ ကျန်ပြည်ထောင်စုများ၌ လူဦးရေ ၆၅,၇၃၄ လျှင် အမတ်တဦးကျ တွက်၍ ထားပေသည်။ ထိုသို့ တွက်ခဲ့သော် ရှမ်းပြည်နယ်တွင် လူဦးရေ ၁,၆၉၉,၅၇၅ အမတ် ၂၅ ဦး၊ ကချင်ပြည်နယ်တွင် လူဦးရေ ၄၂၇,၆၂၅ အမတ် ၇ ဦး၊ ချင်းဝိသေသတိုင်းတွင် ၂၂၀,၄၁၀ အမတ် ၆ ဦး။ ကရင်ပြည်နယ်တွင် လူဦးရေ ၇၀,၄၉၃ အမတ် ၂ ဦး။ မြန်မာပြည်မတွင် လူဦးရေ ၁၃,၇၇၀,၅၃၈ အမတ် ၂၁၀ အသီးသီး ရရှိ၏။

မြန်မာပြည်အတွက် ရေတွက်ထားသော လူဦးရေတွင် သံလွင်ခရိုင်ရှိ ကရင်အမျိုးသား ၁,၂၇၄,၆၂၂ ကို ထည့်သွင်းထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကရင်ပြည်နယ် သို့မဟုတ် ကော်သူလေးနယ် မပွဲ

စည်းရသေးမီ လူဦးရေ ၆၅,၇၃၄ လျှင် အမတ်တဦးကျနှင့် ကရင် အမျိုးသား အမတ် ၂၀ ရွေးကောက်ရန် သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်ပေသည်။ သို့ကြောင့် အခြားကရင် မဟုတ်သူ အမတ်ဦးရေ ၁၉၀ သာ ကျန်တော့၏။ ပါလီမန် အမတ်အဖြစ် အရွေးခံရာတွင် ပစ္စည်း ဥစ္စာ အရည်အချင်းဟူ၍ မရှိ၊ အသက် ၂၁ နှစ်ပြည့်၍ အခြေခံ ဥပဒေပုဒ်မ ၇၄ အရ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းမှုများ မရှိစေဘဲ မဲဆန္ဒနယ် တနယ်ဆိုင်ရာ မဲစာရင်း၌ အမည်ပါဝင်သူ ဖြစ်ခဲ့လျှင် နိုင်ငံသား မှန်သမျှ အရွေးခံနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်။ သို့သော် သာသနာရေးဆိုင်ရာ ရဟန်း၊ သို့မဟုတ် သာသနာ့ ဝန်ထမ်းများ အမတ်အဖြစ် အရွေးခံနိုင်ခွင့်မရှိကြောင်းကိုမူ သတ်ပြုရာ၏။ ပြည်သူ့ လွှတ်တော် အမတ် ရွေးကောက်ပွဲများကို လွှတ်တော်ဟောင်း ဖျက်သိမ်းပြီး နောက်ရက်ပေ ၂၀ ထက်နောက်မကျစေဘဲ ကျင်းပရပေမည်။ ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပသည့်အခါ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတဝှန်း လုံး၌ တနေ့တည်း ဖြစ်နိုင်သမျှ ဖြစ်အောင်စီစဉ်ရာ၏။ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်မှာ ပဌမအစည်းအဝေး ကျင်းပသည့် နေ့မှစ၍ လေးနှစ် တိုင်တိုင် ဆက်လက် တည်ရှိရပေသည်။ သို့ရာတွင် အရေးတကြီး အခြေအနေ ဆိုက်ရောက်သောအခါ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်၏ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက် မဲပေးကြသည့်သုံးပုံ နှစ်ပုံအောက် မလျော့သော အမတ်များ၏ပြဋ္ဌာန်း အတည်ပြုချက်ဖြင့် အထက်ပါလေး နှစ်ကာလကို တနှစ်ပြီး တနှစ် ဆက်လက်တည်စေ နိုင်၏။

ပြည်သူ့ လွှတ်တော်မှ လွှတ်တော် အမတ်များ အနက် အမတ် ၂ ဦးကို လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဖြင့် လျှင်မြန် နိုင်သလောက် လျင်မြန်စွာ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရာသည်။ ၎င်းတို့မှာ ပါလီမန် ဥပဒေဖြင့် သတ်မှတ်သော လစာ ငွေများ ရနိုင်ကြ၏။

အခြား လွှတ်တော် အမတ်များမှာလည်း ပြည်သူတို့ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ဖြင့် တာဝန် ဝတ္တရားများ ဆောင်ရွက် ရသည်ဖြစ်သောကြောင့် လစာနှင့် စရိတ်ကြေးငွေများ ရကြပေသည်။ လွှတ်တော် အမတ် တဦးသည် သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်၏ အခွင့်မရဘဲ အစည်းအဝေးအားလုံးသို့ ရက်ပေါင်း သုံးဆယ်တိတိ တဆက်တည်း မတက်ရောက်ဘဲနေခဲ့သော် သက်ဆိုင်ရာ အမတ်၏ နေရာ လစ်လပ်သည်ဟု ကျေညာခြင်းခံရ၏။

အခြေခံ ဥပဒေအရ အမတ်ဖြစ်ရန် အရည်အချင်း ပျက်ယွင်းသောကြောင့် လစ်လပ်သော အမတ်နေရာ အတွက် ကြားရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပနိုင်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ဖြစ်လေသည်။ သတိပြုသင့်သော အချက်တရပ်မှာ အရည်အချင်း ပျက်ကွက်သည်ဟု အမတ်တဦးက အခြားအမတ်တဦးအား ကန့်ကွက်ခဲ့လျှင် လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌက သို့တည်းမဟုတ် ဥက္ကဋ္ဌ မရှိလျှင် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌက နိုင်ငံတော် သမတထံ အစီရင်ခံရ၏။ ထိုအခါ နိုင်ငံတော် သမတက ခုံတော်အဖွဲ့သို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးစေရန် လွှဲအပ်ရမည်ဟု ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ တဦးတယောက်သော သူသည် လွှတ်တော် တရပ်ရပ်တွင် အမတ်ဖြစ်ရန် လိုအပ်သော အရည်အချင်း ချို့တဲ့နေပါလျက်နှင့် လွှတ်တော်တရပ်ရပ်သို့ အမတ်အဖြစ်ဖြင့် တက်ရောက်ခဲ့သော် မိမိ တက်ရောက်သော နေ့များအတွက် တနေ့လျှင် ဒဏ်ငွေတထောင် ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိ၏။ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်မှ တပါး လူမျိုးစု လွှတ်တော်ဟူ၍ ရှိပေသေးသည်။ လူမျိုးစု လွှတ်တော်တွင် အမတ် ၁၂၅ နေရာရှိရာ ရှမ်းပြည်နယ်မှ ၂၅၊ ကချင်ပြည်နယ်မှ ၁၂ နေရာ၊ ချင်းဝိသေသတိုင်းမှ ၈ နေရာ၊ ကယားပြည်နယ်မှ ၃ နေရာ၊ ကရင်အမျိုးသားများမှ ၂၄ နေရာ ပြည်ထောင်စု ကျန်

နယ်မြေများမှ ကရင် အမျိုးသား မဟုတ်သူ ၅၃ နေရာ အသီးသီး ပါဝင်ကြ၏။ အခြေခံ ဥပဒေ၌ လူမျိုးစု လွှတ်တော်တွင် ပါဝင်မည့် ရှမ်းပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အမတ်အားလုံးကို ရှမ်းပြည်နယ် စော်ဘွား များသည် မိမိတို့ စော်ဘွားများထဲမှ ရွေးကောက် တင်မြောက်ရ မည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ယခုအခါ ရှမ်းပြည်နယ် စဉ့်ပိုင်လျက်ရှိသော မိုးမြန်မာကို ကယားပြည်နယ် အတွင်းသို့ ပေါင်းသွင်းရမည်ဟု မဆုံးဖြတ်သေးသမျှ ကန္တာရဝတီ၊ ဘော်လခဲ နှင့် ကြယ်ဖိုးကြီးတို့၏ စောဖျားများသည် ကယားပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ် အမတ်များ အဖြစ်ဖြင့် လူမျိုးစု လွှတ်တော်၌ ပါဝင်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ သို့ကြောင့် ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ကယားပြည်နယ်များ အတွက် ရွေးကောက်ပွဲများ အထူး ကျင်းပရန်မလိုတော့ချေ။

တဖန် ကချင်ပြည်နယ်အတွက် အမတ် ၆ နေရာကို ကချင်ပြည်နယ် ကချင်အမျိုးသားများမှရွေး၍ ကျန် ၆ နေရာကို ကချင်အမျိုးသား မဟုတ်သူများမှရွေးချယ်ရမည်ဟုလည်း ပြဋ္ဌာန်းပြီးဖြစ်၏။

လူမျိုးစု လွှတ်တော် အမတ်များမှ အမတ် ၂ ဦးကို နာယကနှင့် ဒုတိယ နာယကအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြောက်ရပေမည်။ လွှတ်တော် ပဌမ အကြိမ် အစည်းအဝေးကို ဝန်ကြီးချုပ်၏ အကြံပေးချက်အရ နိုင်ငံတော် သမတက သတ်မှတ်သည့် နေ့တွင် ကျင်းပရ၏။ လူမျိုးစု လွှတ်တော် အတွက် အမတ် ရွေးကောက်ပွဲကို ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ဖျက်သိမ်းပြီး နောက်ထပ် ရွေးကောက်သော ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ၏ ပဌမ အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်မှ ၁၅ ရက်မလွန်မီ ပြီးစီးရပေမည်။ သို့ရာတွင် ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကို ဖျက်သိမ်းပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက်လူမျိုးစုလွှတ်တော်ကိုလည်းဖျက်သိမ်းပြီး ဖြစ်စေရ၏။

နိုင်ငံတော် သမတသည် လူမျိုးစု လွှတ်တော် နာယကပြည်သူ့
 လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌတို့နှင့် တိုင်ပင်ပြီးနောက် လွှတ်တော် နှစ်ရပ်၏
 တွဲဘက် အစည်းအဝေးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍၎င်း၊ ထိုလွှတ်တော်များ
 ၏ အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ရေးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍၎င်း၊ လုပ်ငန်း
 စဉ် နည်းဥပဒေများ ပြုလုပ်နိုင်လေသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်သော
 လွှတ်တော် နှစ်ရပ်၏ တွဲဘက် အစည်းအဝေးတွင် လူမျိုးစု လွှတ်
 တော် နာယက မလာရောက်နိုင်သော် ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ
 သို့တည်းမဟုတ် လုပ်ငန်းစဉ် နည်းဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်
 ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦးက သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်၏။ မှတ်သား
 ဘွယ်အချက် တရပ်မှာ တချိန်တည်း မည်သူမျှ ပါလီမန် ဆိုင်ရာတွင်
 လွှတ်တော် ၂ ရပ်လုံး၏ အမတ်မဖြစ်နိုင်။ လွှတ်တော် တရပ်တွင်
 အမတ် ဖြစ်နေသော သူသည် အခြား လွှတ်တော်တွင် အမတ်ဖြစ်
 လာခဲ့သော် ထိုသူသည် ပဌမ အမတ်တနေရာကို စွန့်လွှတ်ပြီး ဖြစ်
 သည်ဟုယူမှတ်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ပြည်သူ့ လွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစု လွှတ်တော်များမှ တပါး
 ရှမ်းပြည်နယ် ကောင်စီ၊ ကချင်ပြည်နယ် ကောင်စီ စသည်များ
 လည်း ရှိသေး၏။ ကရင်ပြည်နယ် ကောင်စီ ဖွဲ့စည်းရန်လည်း
 အခြေခံ ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းပြီး ဖြစ်လေသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်
 ကောင်စီတွင် ပါလီမန်၏ ရှမ်းပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်
 အမတ် အားလုံး ပါဝင်၍ ကချင်ပြည်နယ် ကောင်စီ၌လည်း ထို
 နည်းအတိုင်း ပါဝင်၏။ ၎င်းတို့သည် သက်ဆိုင်ရာ ပါလီမန် အမတ်
 အဖြစ်မှ ရပ်စဲသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကောင်စီ အမတ်အဖြစ်မှလည်း
 ရပ်စဲပြီး ဖြစ်ရာသည်။ သို့ရာတွင် ဆက်ခံမည့် သူများ ရွေးကောက်
 တင်မြောက်ပြီးသည် တိုင်အောင် မိမိတို့ တာဝန် ငတ္တရား များကို

ဆက်လက် ဆောင်ရွက် နိုင်ကြ၏။ ပြည်နယ် ကောင်စီတို့မှာ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ပြုခွင့်မရှိသော ကိစ္စများ၌ ဥပဒေ ပြုလုပ်ပေးရန် ပါလီမန် သို့ ထောက်ခံချက်များ တင်သွင်းနိုင်၍ ကောင်စီအဖွဲ့မှ ဥပဒေ ကြမ်းတရပ်ကို အတည်ပြုပြီးသော အခါ၌လည်း နိုင်ငံတော် သမတ ထံ အတည်ပြုရန် တင်သွင်းရပေသည်။ ပြည်နယ် ဥက္ကဋ္ဌသည် အခါ ကာလ အားလျော်စွာ ပြည်နယ် ကောင်စီ ကျင်းပရန် ဆင် ခေါ်နိုင်၏။ ဖျက်သိမ်းနိုင်၏။ ပြည်နယ် ကောင်စီ ညီလာခံကို တနှစ်တကြိမ်ကျ ကျင်းပရာသည်။ သို့ရာတွင် ညီလာခံ တခုနှင့်တခု ၁၂ လ ခြားနားခြင်း မရှိရပေ။

လေ့ကျင့်ရန်အမေးပုစ္ဆာများ

- ၁။ နိုင်ငံတော် သမတ အဖြစ် အရွေးခံနိုင်ရန် မည်ကဲ့သို့ သော အရည်အချင်းများ ရှိရမည်နည်း။ ၎င်းမှာ မည် ကဲ့သို့သော အခွင့်အရေးများ ရရှိသနည်း။
- ၂။ နိုင်ငံတော် သမတမှာ မိမိသဘော အရ လွှတ်တော် ကို ဆင်ခေါ် နိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ ရှင်းလင်းဖော်ပြပါ။
- ၃။ နိုင်ငံတော် ဥဿျောင် အဖွဲ့ဆိုသည်မှာ အဘယ်သို့သော အဖွဲ့ပါနည်း။ အဘယ်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးများ ပါဝင် သနည်း။
- ၄။ မည်ကဲ့သို့သော အချက်များဖြင့် နိုင်ငံတော် သမတကို စွပ်စွဲနိုင် သနည်း။ မည်သည့် အခြေအနေ ရောက်လျှင် သမတ ရာထူးမှ ရပ်စဲစေနိုင်သနည်း။
- ၅။ ပြည်သူ့ လွှတ်တော် အမတ်ဦးရေ မည်မျှ ပါနိုင်သနည်း၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ခွဲပြပါ။

- ၆။ အခြေခံ ဥပဒေအရ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစု လွှတ်တော် မည်သို့ ခြားနားသနည်း။
- ၇။ လွှတ်တော် နှစ်ရပ် ပူးတွဲ ကျင်းပသည့်အခါ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်က သဘာပတိ အဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်သနည်း။
- ၈။ တဦး တယောက်မှာ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်လုံးတွင် အမတ် အဖြစ်ခံယူ နိုင်ခွင့်ရှိပါသလား၊ အကြောင်းပြပါ။
- ၉။ ပြည်နယ် ဆိုင်ရာ ကောင်စီဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ လူမျိုးစု လွှတ်တော်နှင့် မည်သို့ သက်ဆိုင်သနည်း။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရ

နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အကြောင်း ရေးသားသော အခန်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ နောက်ကြောင်းကို အနည်းငယ် ပြန်ခဲ့လေပြီ။ စီရင် အုပ်ချုပ်မှု ပြောင်းလဲပုံနှင့် စပ်လျဉ်းသော အချက်အလက်များကို ဤအခန်းတွင် ထပ်မံ၍ ရှင်းလင်းဖော်ပြဦးအံ့။

မြန်မာ နိုင်ငံကို မြတ်သျှတို့ သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် တိုက်ခိုက် သိမ်း ယူခဲ့လေသည်။ ၁၈၈၆ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် နောက်ဆုံး သိမ်းယူ ပြီးစီးသည့် အခါ အိန္ဒိယပြည်အတွင်း ထည့်သွင်း ပါဝင်စေ လျက် အိန္ဒိယ ဘုရင်ခံချုပ်ကြီး၏ လက်အောက်ခံ မဟာဝန်ရှင် တော်မင်းကြီး တပါး အုပ်ချုပ်စေခဲ့၏။ ထိုစဉ်အခါက ဗျူရိုကရေစီ စံနစ်အတိုင်း အိန္ဒိယ အစိုးရ ဥပဒေပြုအဖွဲ့က ပြဋ္ဌာန်း ပေးသော ဥပဒေဖြင့်သာ အုပ်ချုပ်ခဲ့လေသည်။ ၁၈၉၇ ခုနှစ်သို့ ရောက်သည့် အခါ အိန္ဒိယပြည်ရှိ အခြားပြည်နယ်များ ကဲ့သို့ပင် ဘုရင်ခံငယ် တဦး ခန့်ထား အုပ်ချုပ်စေ၍ ဥပဒေပြုအဖွဲ့တဖွဲ့လည်း ဖွဲ့စည်းပေး၏။ ထိုဥပဒေပြု အဖွဲ့တွင် အမတ် ၇ ဦးပါရှိရာ အားလုံးကိုပင် ဘုရင်ခံ က ရွေးချယ်ခန့်ထားလေသည်။ ၇ ဦးအနက် ၅ ဦးမှာ ဥပဒေပုတိုက် သား အစိုးရ အရာရှိများ ဖြစ်၍ ကျန် ၂ ဦးအနက် တဦးမှာ အစိုးရ အရာရှိမဟုတ်သော မြန်မာ တဦး၊ အခြားတဦးမှာ ရှမ်းအမျိုးသား စော်ဘွား တဦး ဖြစ်ပေသည်။ ဥပဒေပြု အဖွဲ့ဟူ၍ အမည်တပ်ထား စေကာမူ အချွတ်အခြာအာဏာမှာ ဘုရင်ခံ၌သာရှိသည် ဖြစ်သော ကြောင့် မြန်မာပြည် ငွေငွေ ထွက် စာရင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စွက် ဖက် နိုင်မည် ဝေးစွာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ အကျိုးအတွက်

ဆွေးနွေးနိုင်ခွင့် မေးမြန်းနိုင်ခွင့်ပင် မရရှိခဲ့ချေ။ သို့ဖြစ်၍ တဦး
တည်း အာဏာပိုင် ဖြစ်သော ဗျူရိုကရေစီပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရ
ပေမည်။

၁၉၀၉ ခုနှစ်သို့ ရောက်လေသော် မဲဆန္ဒဖြင့် ရွေးကောက် တင်
မြှောက်သောစံနစ် စတင်အသုံးပြု၏။ အဘယ်သို့နည်း ? မင်တိုမော်
လီပြုပြင်ရေး စံနစ်အရ ဥပဒေပြု အဖွဲ့ဝင်တို့ကို ၁၅ ဦးအထိ တိုးမြှင့်
၍ ၁၄ ဦးကို ဘုရင်ခံက ရွေးချယ်ခန့်ထားပြီးလျှင် ကျန်တဦးကို
အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်ကြီးများ အသင်းမှ ရွေးကောက် ရလေသည်။
ထိုအဖွဲ့တွင် ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်သား အရာရှိ ၆ ဦး၊ အရာရှိမဟုတ်သော
မြန်မာ ၃ ဦး၊ အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသား ၂ ဦး၊ တရုတ် ၁ ဦးနှင့် စော်ဘွား
၁ ဦး ပါဝင်၏။ ထိုအဖွဲ့မှာ အစည်းအဝေးများတွင် ငွေငင် ငွေထွက်
စာရင်းကို ဆွေးနွေးခွင့် မေးမြန်းခွင့် ရကြသော်လည်း မဲခွဲ၍ ဆုံး
ဖြတ်နိုင်သော အခွင့်အရေး လုံးဝမရှိချေ။ ဆုံးဖြတ်ခွင့်မှာ ဘုရင်ခံ
၏ လက်တွင်း၌သာ ရှိပေသည်။ နောက်ထပ် အဖွဲ့ဝင် ၂ ဦးတိုး၍
ရသည့်အခါ၌လည်း ၁ ဦး ကိုဘုရင်ခံကခန့်၍ ကျန် ၁ ဦးကို ရန်ကုန်
ကုန်သွယ်ရေး အသင်းမှ ရွေးကောက် တင်မြှောက်ရ၏။ နောက်
၁၀ နှစ်ကြာသည့်အခါ ဥပဒေပြုအဖွဲ့ကို အဖွဲ့ဝင် ၃၀ အထိ တိုးခဲ့၍
၂၆ ဦးကို ဘုရင်ခံကရွေးချယ်ပြီးလျှင် ကျန် ၄ ဦးအနက် ၂ ဦးကို
အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်ကြီးများ အသင်းနှင့် ရန်ကုန်မြို့ ကုန်သွယ်ရေး
အသင်းမှ ကျန် ၂ ဦးကို အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများထဲမှ
ရွေး ကောက်ရလေသည်။ ဘုရင်ခံက ခန့်ထားသော ၂၆ ဦးတွင်
လည်း ၁၂ ဦးမှာ အင်္ဂလိပ် အစိုးရ အရာရှိများဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်တို့
လက်ဝါးကြီး အုပ်သော ဗျူရိုကရေစီ စံနစ်မျှသာ ဖြစ်သည်ဟု
ဆိုရာ၏။

၁၉၂၃ ခု ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့ကစ၍ မွန်တောဂူချင်စဉ်းစီမံကိန်း အရ ဒိုင်အာခီခေါ် တာဝန် ခွဲဝေအုပ်ချုပ်သော စံနစ်ဖြစ်လာပေသည်။ ထိုစံနစ်အရနိုင်ငံသားများ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ဆောင်ရွက်ရန် ဌာနအချို့ကို လွှဲအပ်ပေး၍ နောက်အုပ်ချုပ်ရေး ကျွမ်းကျင်လာသည့်အခါ စီမံအုပ်ချုပ်သော ဌာနများ ပိုမိုအပ်နှင်းမည်ဟု ကတိကဝတ်ထားပေး၏။ သို့ရာတွင် အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်သောနယ်များနှင့် ရှမ်းပြည် နယ်များကို ချန်လှပ်ခဲ့လေသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံ ဥပဒေပြု လွှတ်တော်အတွက် အမတ် ဦးရေကိုလည်း ၁၀၃ အထိ တိုးမြှင့်လိုက်ပြီးလျှင် ၂၃ ဦးကို ဘုရင်ခံက ရွေးချယ်ခန့်ထား၍ ၈၀ ကို ရွေးကောက် တင်မြောက်ကြစေ၏။ ထို ၈၀ တွင်အင်္ဂလိပ် ကုန်သည်ကြီးများအသင်းမှ ၂ ဦး၊ မြန်မာကုန်သည်ကြီးများ အသင်းမှ ၁ ဦး၊ အိန္ဒိယ ကုန်သည်ကြီးများ အသင်းမှ ၁ ဦး၊ တရုတ် ကုန်သည်ကြီးများ အသင်းမှ ၁ ဦး၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ၁ ဦး၊ မြန်မာ နိုင်ငံ အရပ်ရပ်မှ ၅၀ ဦး၊ ကရင်လူမျိုးများမှ ၅ ဦး၊ အိန္ဒိယ တိုင်းသားများမှ ၈ ဦး၊ ဥရောပ တိုက်သားများမှ ၁ ဦး၊ အင်္ဂလိပ် မြန်မာ ကပြားများမှ ၁ ဦး အသီးသီးပါဝင်စေလေသည်။

ဤစံနစ်အရဘုရင်ခံမင်းကြီး ၁ ဦးနှင့် အစိုးရအရာရှိများထဲမှ ရွေးကောက်ခန့်ထားသော အမှုဆောင်ဝန်ကြီး ၁ ဦး၊ ပဋိညာဉ်ခံ အမှုထမ်း အဖွဲ့မှ အင်္ဂလိပ်ဝန်ကြီး ၁ ဦး၊ ထိုမှတပါး အထက်ပါ ဥပဒေပြုအဖွဲ့မင်းတိုင်ပင် အမတ်များထဲမှ ၃ နှစ်တာကြိမ် ဘုရင်ခံမင်းကြီးသဘောအတိုင်း ရွေးကောက် ခန့်ထားသော တာဝန်ခံဝန်ကြီး ၂ ဦးတို့အားစီရင် အုပ်ချုပ်ရန်လွှဲအပ်၏။ အစိုးရတို့၏ ဆောင်ရွက် ဖွယ်ကိစ္စတို့ကို သီးသန့်ထားသော ဌာနများနှင့် လွှဲပြောင်း ပေး

အပ်သော ဌာနများ ဟူ၍ နှစ်ပိုင်း ခွဲခြားထားလေသည်။ သီးသန့်
 ထားသောဌာနများကို ဘုရင်ခံနှင့် ဘုရင်ခံ၏အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်
 တာဝန်ခံ ၂ ဦးက အုပ်ချုပ်၍ လွှဲပြောင်းပေးသော ဌာနများကို
 ကား ဥပဒေပြု လွှတ်တော်မှ ရွေးကောက် ခန့်ထားသော ဝန်ကြီး
 ၂ ဦးက ဥပဒေပြုလွှတ်တော်၏အကူအညီကိုခံယူကာအုပ်ချုပ်ရ၏။

သီးသန့် ထားသော ဌာနတို့တွင် အုပ်ချုပ်ရေး အခြေခံဖြစ်
 သော ပုလိပ်ဌာန၊ တရားဌာန၊ ဘဏ္ဍာရေး ဌာန၊ အခွန်တော်ဌာန
 နှင့် ပြည်သူ့ လုပ်ငန်း ဌာနများ ပါဝင်၍ လွှဲပြောင်းပေးအပ်သော
 ဌာနတို့တွင် အမျိုးသားကြီးပွားရေးနှင့် ဒေသန္တရ ကိုယ်ပိုင် အုပ်
 ချုပ်ရေး ဌာနများ ဖြစ်သော ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လယ်ယာ
 စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တောရေး၊ မြူနီစီပယ်နှင့် ဒီစတြိတ်ကောင်စီ
 အုပ်ချုပ်ရေးများ ပါဝင်လေသည်။ ဘုရင်ခံ မင်းကြီးမှာ နိုင်ငံတော်
 လုံခြုံ ငြိမ်ဝပ်မှုနှင့် အကျိုး သက်ဆက်မှုတို့ကို ထောက်ထား၍
 ဝန်ကြီးများ၏ အကြံဉာဏ်ကို ခံယူသင့်က ခံယူလျက် ပယ်ဖျက်
 သင့်က ပယ်ဖျက်နိုင်သော အခွင့် အရေးရှိ၏။ ထိုမှတစ်ပါး ဘုရင်က
 အပ်နှင်း ထားသော အခွင့်အာဏာမျိုးလည်း ရှိပေသည်။ သို့ရာ
 တွင် အာဏာကို သာမန် အားဖြင့် သာ အသုံးပြု၏။ တစ်နဲ့ တာဝန်
 ခံ ဝန်ကြီးများ အတွက် လိုအပ်သော ငွေကြေးတစ်တရာကို လွတ်
 တော်က ပယ်ခဲ့လျှင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးကို ရှေ့ရှု၍ သုံးခွင့် ပြုနိုင်
 သော အခွင့်အရေးလည်း ရှိပေသည်။ သို့သော် တာဝန်ခံ ဝန်ကြီး
 များက တင်သွင်းသော ဥပဒေတစ်ခုကို ပါလီမန်က ငြင်းပယ်သည့်
 အခါ သက်သေခံ လက်မှတ် ပေး၍ ပြဋ္ဌာန်း အတည် ပြုနိုင်သော
 အခွင့်အရေးကား မရှိချေ။

o Transferred Subjects

၁၉၂၈ ခုနှစ် ရောက်ပြန်သည့် အခါ ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေး မည်၍ မည်မျှ အောင်မြင်ထမြောက်သည် ရှေ့အဘို့မည်၍ မည်မျှ တိုးတက် အပ်နှင်းသင့်သည် တို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ဆာဂျန်ဆိုင် မွန် အမှူးရှိသော အဖွဲ့တဖွဲ့ အိန္ဒိယနှင့်မြန်မာပြည်သို့ရောက်လာ၏။ ၎င်းစစ်ဆေး မေးမြန်း၍ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်လည်သွားကြပြီးနောက် အစီရင်ခံစာ တစောင် ထွက်ပေါ် လာလေသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာ အရ ဒိုင်အာခီစံနှစ်ကို ရုပ်သိမ်း၍ ပြည်သူ့ လက်သို့ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရန် ဌာနတို့ကို အများဆုံး လွှဲပြောင်း ပေးသင့်ကြောင်း အကြံပေးထား၏။ ဤအရေးအတွက် နှစ်ကြိမ် တိုင်တိုင် မျက်နှာစုံညီ စည်းဝေးညှိနှိုင်းကြပြီးလျှင် ၁၉၃၅ ခုနှစ်၌ အက် ဥပဒေတရပ် ပြဋ္ဌာန်းကာ အုပ်ချုပ်ရေး သစ် ပြောင်းလဲလိုက်လေသည်။ ၎င်းအက်ဥပဒေအရ ၁၉၃၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံကို အိန္ဒိယမှ ခွဲထုတ်၍ ဂါဗနာခေါ် ဘုရင်ခံမင်းကြီး တပါးနှင့် အင်အား အကြီးဆုံးဖြစ်သော ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်များမှ ဝန်ကြီးချုပ် တဦး ရွေးချယ်ပြီးလျှင် အခြားသော တာဝန်ခံဝန်ကြီးများ ခန့်ထားစေလျက် အထက်လွှတ်တော်နှင့် အောက်လွှတ်တော် ဟူ၍ လွှတ်တော် ၂ ရပ် ဖွဲ့စည်းလိုက်၏။ အထက်လွှတ်တော်တွင် အမတ် ၃၆ ဦးရှိလေရာ ၁၈ ဦးကို ဘုရင်ခံမင်းကြီးက ရွေးချယ်ခန့်ထား၍ ကျန်လွှတ်တော် အမတ်များကို အောက်လွှတ်တော် အမတ်များမှ ရွေးကောက် တင်မြောက် ရပေသည်။ အောက်လွှတ်တော်တွင် အမတ် ၁၃၂ ဦးပါရှိရာ အားလုံးသော အမတ်တို့ကို မိဆန္ဒဖြင့် ရွေးကောက်ကြရ၏။ ထို ၁၃၂ ဦးအနက်မြန်မာပြည် အရပ်ရပ်မှ ၉၁ ဦး၊ ကရင် အမျိုးသားများမှ ၁၂ ဦး၊ အိန္ဒိယတိုင်းရင်းသားများမှ ၈ ဦး၊

Sir John Simon

ဥပေပတိုက်သားများမှ ၃ ဦး၊ အင်္ဂလိပ် မြန်မာကပြားများမှ ၂ ဦး၊
 ကုန်သည်ကြီးများအသင်းမှ ၁၁ ဦး၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်မှ ၁ ဦး၊
 အိန္ဒိယ တိုင်းသား အလုပ်သမားများမှ ၂ ဦး၊ အိန္ဒိယတိုင်းသား
 မဟုတ်သော အလုပ်သမားများမှ ၂ ဦးပါဝင်ကြလေသည်။ ဤ
 အုပ်ချုပ်ရေး စံနှစ်အရလည်း ရှမ်းပြည်နှင့် တောင်တန်း ဒေသများ
 ပါဝင်ခွင့် မရှိကြသေးပေ။

ဤသို့ ပြုပြင်ပေးသော အုပ်ချုပ်ရေးစံနှစ်နှင့် တာဝန်ခံ ဝန်ကြီး
 တို့မှာ နိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဌာနများစွာ
 တာဝန်ခံ၍ အုပ်ချုပ်ကြရ၏။ ဘုရင်ခံမင်းကြီးနှင့် သုံးယောက်ထက်
 မများသော ၎င်း၏ အတိုင်ပင်ခံတို့ကမူ ကာကွယ်ရေး၊ နိုင်ငံခြား
 ဆက်သွယ်ရေး၊ ငွေကြေးမှုနှင့် ဆိုင်သော အရေး၊ ငွေစက္ကူ၊ ငွေ
 ဒင်္ဂါးလုပ်ဆောင်ရေးစသော အရေးပါ အရာရောက်သည့် ကိစ္စတို့ကို
 စီမံအုပ်ချုပ် လေသည်။ အုပ်ချုပ်ရေး ဌာနပေါင်း ၉၈ ဌာန ရှိသည့်
 အနက် အရေးကြီးသော ဌာန ၇ ဌာနမှ တပါး ကျန် ၉၁ ဌာနကို
 အပ်နှင်းအုပ်ချုပ် စေသည် ဖြစ်သောကြောင့် ၉၁ ဌာန အုပ်ချုပ်
 ရေးဟု ခေါ်ကြ၏။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာသည့်အခါ မြန်မာနိုင်ငံသို့ စစ်မီး
 ကူးလာ၍ ၁၉၄၂ ခု၊ ဧပြီလတွင် ဗြိတိသျှ အစိုးရတို့ မြန်မာ နိုင်ငံမှ
 အိန္ဒိယပြည်သို့ ဆုတ်ခွါကာ ၁၉၃၅ ခုနှစ်က စီရင်အုပ်ချုပ်ရေး အက်
 ဥပဒေကိုရုပ်သိမ်းလိုက်လေသည်။ ထိုအတောအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ
 ကို ဂျပန်များသိမ်းယူ၍ စစ်သေနာပတိကြီး ရှိဂျီရိအီဒါနှင့် မြန်မာ
 အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတဦး၏လက်အောက်တွင် တရားဌာန၊ ဘဏ္ဍာရေး
 ဌာန၊ ကာကွယ်ရေး ဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဌာနစသည်ဖြင့် ဆယ်ဌာန
 ခွဲခြားအုပ်ချုပ်၏။ ၎င်းမှာ လ အနည်းငယ်မျှသာကြာလေသည်။

၁၉၄၂ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် စစ်သေနာပတိကြီးက ဗဟို အုပ်ချုပ်ရေး စီစဉ်မှု ကော်မတီ ဟူသော အမည်ဖြင့် နိုင်ငံတော် အစိုးရ အဖွဲ့တခု ဖွဲ့စည်း၍ ဧေါက်တာ ဘမော်ခေါင်းဆောင်ကာ အုပ်ချုပ်ပြန်၏။ ၁၉၄၃ ခု၊ ဇူလိုင်လတွင် နီပွန် အင်ပီရိရယ် ဒိုက် ယက် လွှတ်တော်က မြန်မာနိုင်ငံကို လုံးဝလွတ်လပ်ရေး ပေးမည်ဟု ကတိပြုချက်နှင့် အညီ ဂျပန်ပြည်သို့ ခေါင်းဆောင် အချို့ သွားရောက်၍ အပြန်တွင် လွတ်လပ်ရေး အောင်ပွဲများ ကျင်းပလေသည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ် ရောက်လေသော် ဂျပန်များ အရေးနိမ့်၍ ဗြိတိသျှ အစိုးရတို့ ပြန်လည် သိမ်းယူပြီးနောက် ပဌမတွင် ထုံးတမ်းစဉ်လာ အတိုင်း စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဖြင့် အုပ်ချုပ်၍ ၎င်းနောက် မြို့ပြဆိုင်ရာ ကြားဖြတ် အစိုးရ ထူထောင်၏။ ထိုသို့ထူထောင်ရာတွင် ၁၉၃၅ ခုနှစ်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေအရ အခွင့်အရေးမပေး တော့ဘဲ၊ အထက် လွှတ်တော်နှင့် အောက်လွှတ်တော် အစား ဘုရင်ခံက မိမိနှစ်သက်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အမတ်အဖြစ် ရွေးချယ်ကာ အမတ်ဦးရေ ၅၀ ပါဝင်သော ဥပဒေပြု အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းလေသည်။ ၁၉၄၆ ခု၊ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဘုရင်ခံမင်းကြီး ဆာဟူး ဗတ်ရန့်စ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆို၍ ရာထူးလက်ခံပြီးလျှင် နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့၌ ဆာဒေါ် မန်စမစ် လက်ထက်က ခန့်ထားခဲ့သော ဥပဒေပြု လွှတ်တော်ကို ဖျက်သိမ်းပြီးနောက် မြန်မာအစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်များကို လန်ဒန်သို့ ဖိတ်ခေါ်၍ အနာဂတ် အုပ်ချုပ်ရေး အတွက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရ၏။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှ နန်းရင်းဝန်ကြီး၏ အိမ်၌ မျက်နှာစုံညီစည်းဝေးကြပြီးနောက် ၎င်းလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်ကြီး

များ သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးလေသည်။ ထိုသဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးကြသော စာချုပ်ကို အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်ဟု ခေါ်ကြ၏။ ၎င်းစာချုပ်မှာ လွတ်လပ်ရေး အခြေခံ ရခိုင်သည်ဟု ရိုးသားစွာ ယုံကြည်ကြသည့် အတိုင်း ဖ၊ ဆ၊ ပ၊ လ အလုပ် အမှု ဆောင် အဖွဲ့၊ ဦးစီး အဖွဲ့တို့က လက်ခံကြပြီးနောက် မြန်မာပြည်မ နှင့် တောင်တန်းနယ်များ ပူးပေါင်းရေး ပင်လုံစာချုပ်ကို ချုပ်ဆို ကြပြန်သည်။ ထိုစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးသည့် အခါ ပြေလ ၉ ရက်နေ့ တွင် တတိုင်းတပြည်လုံး တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲကြီး ကျင်းပလေတော့၏။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဖ၊ ဆ၊ ပ၊ လ ပဏာမညီလာခံကြီးကျင်းပ၍ သမတ အုပ်ချုပ်ရေးမှုကို အတည်ပြုကြပြီးနောက် ဇွန်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် ပဌမအစည်းအဝေး ကျင်းပလေသည်။ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ တွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းနှင့် တကွ အခြားသော ဝန်ကြီး အချို့ သည် မသမာသော လူတစ်စု၏ လက်ချက်ဖြင့် ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်ခြင်းခံကြရ၏။ သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီး တဦးဖြစ်သော သခင်နုသည် ငြိမ်ဝပ်အောင် ထိန်းသိမ်း၍ အစိုးရ သစ်ဖွဲ့ပြီးလျှင် ဒုတိယ တတိယ ညီလာခံကြီးများ ကျင်းပလျက် ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီးကို နိုင်ငံတော် ယာယီသမတတင်မြောက် ကြလေသည်။

တပန်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အချိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ လန်ဒန် သို့ ထွက်ခွာ၍ မြန်မာနိုင်ငံ ယာယီအစိုးရနှင့် ဗြိတိသျှတို့ စာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးကြပြန်၏။ ၎င်းကို န-အက်တလီ စာချုပ်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးနောက် ရက်အနည်းငယ်အတွင်း ဂျော့ဘုရင်မင်းမြတ်ကမြန်မာနိုင်ငံသည် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်

န အက်တလီစာချုပ် လက်မှတ်ထိုးနေပုံ

www.maukkha.org

နိုင်ငံတခု ဖြစ်လာတော့မည်ဟု ပါလီမန်၌ ကျေညာ၏။ နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ ရောက်သည့်အခါ ဗြိတိသျှ ပါလီမန် အောက်လွှတ်တော်က မြန်မာနိုင်ငံတော် လွတ်လပ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို အတည်ပြုလိုက်လေသည်။ အတည်ပြုပြီးဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ၁၉၄၇ခု ဇူလိုင်လ ၄ ရက် နံနက် ၄ နာရီနှင့် ၂၀ မိနစ်အချိန်တွင် ဗြိတိသျှ အလံတော်ကို ချ၍ မြန်မာအလံတော်ကို လွှင့်တင်လျက် မြန်မာတနိုင်ငံလုံး လွတ်လပ်ရေး အောင်ပွဲများ ကျင်းပကာ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်က အတည်ပြုခဲ့ပြီးဖြစ်သော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေနှင့် အညီ သမတကြီးက ကျေညာလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အုပ်ချုပ်ရေး အတည် ဖြစ်လာ၏။ ထို ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော်တွင် ပြည်သူ့ လွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစု လွှတ်တော်ဟူ၍ လွှတ်တော် ၂ ရပ်ရှိလာပေသည်။ လူမျိုးစု လွှတ်တော်တွင် အမတ် ၁၂၅ နေရာ၊ ရာထူးပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပြည်သူ့ လွှတ်တော်တွင် အမတ်နေရာ ၂၅၀ သတ်မှတ်ထား၏။ ပါလီမန်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်အတွက် အမတ်များကို ဒီမိုကရေစီ စံနစ်အရ မဲဆန္ဒဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြောက် ရပေသည်။

နိုင်ငံတော် သမတသည် ပြည်သူ့ လွှတ်တော်က အမည်တင် သွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝန်ကြီးချုပ်ခန့်ရာ၏။ ထိုဝန်ကြီးချုပ်မှာ ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏ အကြီးအမှူးဖြစ်လေသည်။ ၎င်းက အမည်တင်သွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ အဖြစ် ထားနိုင်၏။ ဝန်ကြီးချုပ်သည် မိမိ သဘောအရ လုံလောက်သော အကြောင်းများရှိသည်ဟု ထင်မြင်ခဲ့လျှင် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးတဦးအား မည်သည့်အချိန်အခါ၌ မဆို ရာထူးမှ နုတ်ထွက်စေရန် တောင်းဆိုနိုင်လေသည်။ အကယ်၍ သက်ဆိုင်ရာ

ဝန်ကြီးသည် တောင်းဆိုချက်ကို လိုက်နာခြင်းမပြုဘဲ ပျက်ကွက် ခဲ့ချေသော် ဝန်ကြီးချုပ်အကြံပေးချက်အရ နိုင်ငံတော် သမတက ထုထူးမှ ရပ်စဲစေနိုင်၏။ ဝန်ကြီးချုပ် ထုထူးမှ နုတ်ထွက်ခဲ့လျှင် အခြား ဝန်ကြီးအားလုံးလည်း ထုထူးမှ နုတ်ထွက်ကြသည်ဟု မှတ်ယူရသည်။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဝန်ကြီးချုပ်သည် ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ကောင်စီများနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးများ အမည်ကိုလည်း တင်သွင်းရသေး၏။ ၎င်းတို့ကို နိုင်ငံတော် သမတက ပြည်ထောင်စု အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ အဖြစ် ခန့်ထားရလေသည်။ ထိုသို့ ခန့်ထားခြင်း ခံရသော ဝန်ကြီးများသည် အခြေခံ ဥပဒေ ကိစ္စများအတွက် ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ဥက္ကဋ္ဌများလည်း ဖြစ်ရ၏။

ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်မှ တပါး ကာကွယ်ရေးဌာနဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံခြားရေး ဌာနဝန်ကြီး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်တော် ဌာနဝန်ကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ် ဆိုင်ရာဝန်ကြီး၊ ကရင်ရေးရာ ဝန်ကြီး၊ ကချင်ရေးရာ ဝန်ကြီး၊ ကရင်နီ ရေးရာဝန်ကြီး၊ ချင်းရေးရာ ဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးဌာနဝန်ကြီး၊ တရားဌာနဝန်ကြီး၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ ထောက်ပံ့ရေးနှင့် သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးဌာန ဝန်ကြီး၊ သစ်တောနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဌာန ဝန်ကြီး၊ အမျိုးသား စီမံကိန်းနှင့် စက်မှု လက်မှုဌာနဝန်ကြီး၊ ပညာရေးပြည်သူ့ ဆက်ဆံရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဌာန ဝန်ကြီး၊ ပြည်သူ့ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးနှင့် အလုပ်သမားဌာန ဝန်ကြီး၊ ဝါဒနှင့် ပြန်ကြားရေး ဌာနဝန်ကြီး စသည်တို့ ပါဝင်လေသည်။ ထိုဝန်ကြီးများမှာ မိမိတို့ ဌာနအသီးသီးနှင့် ဆိုင်သည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ကြေပြန်အောင် ဆောင်ရွက်ကြရ

သည်။ သို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် မိမိတို့ လက်ကိုင်ဌာနများအတွက် အသီးသီးတာဝန်ယူကြရ၏။ အစိုးရ၏ ဝါဒစည်းမျဉ်းနှင့်စပ်လျှင် ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဝန်ကြီးများ စုပေါင်း၍ တာဝန်ယူကြရသည်။

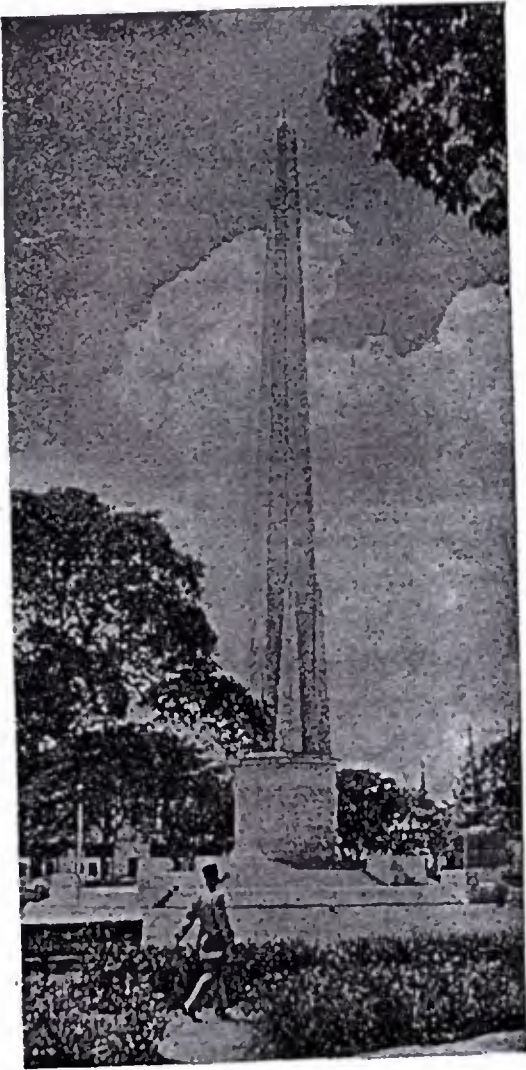
အစိုးရ အဖွဲ့မှာ မူလကပင် အမတ်အများဆုံး ထောက်ခံချက် ရရှိထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အများ၏ ထောက်ခံချက် ရနေသမျှ ကာလပတ်လုံး နိုင်ငံတော်၏ အကျိုး အတွက် မိမိတို့ ဝါဒထားရှိ သည့် အတိုင်း စီရင်ဆောင်ရွက် နိုင်ကြ၏။ သို့ရာတွင် အစိုးရကို ထောက်ခံသော အမတ်များကလည်း စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးခြင်း၊ စောဒက တက်ခြင်း ပြုကြပေမည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးတို့မှာ မိမိတို့ပြုမူချက် ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းသည့် အခါ စောဒကတက်သည့် အခါ ပြေလည်အောင် ပြေရှင်းရန် တာဝန်ရှိကြ၏။ အကယ်၍ မပြေရှင်းနိုင်ခဲ့လျှင် အစိုးရတို့ အပေါ် အယုံအကြည်ပျက်၍ ထောက်ခံမည် မဟုတ်တော့ချေ။ ထိုသို့မယုံ ကြည့်၍ အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ကာ မဲပေးသူ အရေအတွက် များပြား လာခဲ့လျှင် အစိုးရတဖွဲ့လုံး နှုတ်ထွက်ပေးရ၏။ ထိုအခါ နိုင်ငံတော် သမတက သင့်လျော်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို အစိုးရသစ်ဖွဲ့စည်းရန် ဖိတ်ခေါ် ရလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အစိုးရအဖွဲ့မှာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့အကျိုး အတွက် နိုင်ငံတော်၏ ကိုယ်စားလှယ် အများ ယုံကြည် ထောက်ခံမှု ရရှိအောင် အမြဲတမ်း ဆောင်ရွက် ရမည့်တာဝန် ရှိကြ၏။

လေ့ကျင့်ရန် အမေး ပုစ္ဆာများ

- ၁။ ဗျူရိုကရေစီ စံနစ်၏ သဘောကိုရှင်းပြပါ။ ၁၉၀၉ ခုနှစ် မတိုင်မီက မြန်မာနိုင်ငံ အဘယ်ကြောင့် ဗျူရိုကရေစီ စံနစ်သက်သက်ဖြင့် အုပ်ချုပ်သည်ဟု ဆိုရာသနည်း။

- ၂။ မင်တိုမော်လီ စံနှစ်အရ အုပ်ချုပ်ရေး မည်သို့ ပြောင်းလဲလာကြောင်း ရှင်းလင်း ရေးသားပါ။
- ၃။ အဘယ်ကြောင့် ဒိုင်အာခီဟု ခေါ်သနည်း။ ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေး အကြောင်း ရေးသား ဖော်ပြပါ။
- ၄။ မင်တို မော်လီစံနှစ်နှင့် မွန်တေဂူချင်စပို့ စီမံကိန်း မည်သို့ ခြားနားကြောင်း ရှင်းလင်းပါ။
- ၅။ မည်သည့် ခုနှစ်ကအစပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံကို အိန္ဒိယမှ ခွဲထုတ်လိုက်သနည်း။ ထိုသို့ ခွဲထုတ်လိုက်ခြင်းဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေး မည်သို့ ပြောင်းလဲ သွားသနည်း။
- ၆။ ဂျပန်များ သိမ်းယူ ထားစဉ်က မြန်မာနိုင်ငံကို မည်သို့ အုပ်ချုပ်သနည်း။
- ၇။ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မြို့ပြ အုပ်ချုပ်ရေး မည်သို့ ခြားနားသနည်း။ ရှင်းပါ။
- ၈။ အောင်ဆန်း အက်တလီစာချုပ်နှင့် နု အက်တလီစာချုပ် ဟူသည်ကို သင် မည်သို့ နားလည်သနည်း။
- ၉။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအကြောင်း သိသမျှအကျဉ်းရေးပါ။
- ၁၀။ မည်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် ရွေးချယ်သနည်း။ ဝန်ကြီးချုပ်ထူးမှ နုတ်ထွက်သည့် အခါ အဘယ်ကြောင့် အခြား ဝန်ကြီးများ ထူးမှ နုတ်ထွက်သည်ဟု မှတ်ယူရာသနည်း။

လွတ်လပ်ရေးကျောက်တိုင်

www.maukka.org

နောက်ဆက်တွဲ

လွတ်လပ်ရေး ကျေညာစာတမ်း

အောင်စေသတည်း

မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၃၀၉ ခုနှစ်၊ ပြာသို လဆုတ် ၉ ရက် (အင်္ဂလိပ် သက္ကရာဇ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်) တနင်္ဂနွေနေ့ ကောင်းမြတ်သန့်စင် မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည်စုံသော အခါ၌ ဤ ငါတို့ မြန်မာနိုင်ငံသည် လုံးဝ လွတ်လပ်သော အချုပ် အခြာ အာဏာပိုင် ပြည်ထောင်စု သမတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီ။

၂။ ဤ ငါတို့ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးသည် လိုရာမတပြည့်စုံလှ၍ ဘူမိနက်သန် မှန်သော မြေထူးမြေမြတ်လည်း ဖြစ်၏။ မွန်မြတ်သန့်စင်သော တရားထူး တရားမြတ်တို့ တည်ရာ မြေကောင်း မြေမွန်လည်းမွန်၏။ မြေတွင်း မြေပြင် အထူးထူးသော ရတနာအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသဖြင့် သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ဆွတ်ယူစားသုံး ကမ္ဘာဆုံးသော်လည်း သုံးမကုန်နိုင်သော ပဒေသာစစ် အနှစ်သာရ ကြွယ်ဝပြည့်စုံသော မြေလည်း ဖြစ်၏။ ဘူမိနက်သန် မွန်လှ ထူးချွန် ဤမြေမွန်မြေမြတ်၌ ရှမ်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ မြန်မာ စသည်ဖြင့် တသွေးတသား တမိဖွား ဖြစ်ကြကုန်သော ငါတို့သည် နှစ်ပေါင်းထောင်ရာ သင်္ချာပွားတက် ရေတွက်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ရာသော ရာဇဝင် ရှည်ဝေး ရှေးပဝေဏီမှစ၍ တည်တညွတ် တစုတရုံး လွတ်လပ်သော လူမျိုးအဖြစ် တည်ခံကြကုန်၏။

တကောင်း၊ သရေခေတ္တရာ၊ ပုဂံ၊ မြင်းစိုင်း၊ စစ်ကိုင်း၊ ပင်းယ၊ အင်းဝ
 ကုန်းဘောင်၊ ထို့နောက် မန္တလေးအထိ ငါတို့၏လွတ်လပ်ရေးသည်
 နေရောင်လဝါ ကံပမာသို့ တဖြာဖြာ တဝင်းဝင်း ကမ္ဘာချင်းအောင်
 ထွန်းလင်းခဲ့ပေ၏။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့တန်းဆာ ကာလအသင်္ချေ
 တည်နေအပ်သော နေမင်း သူရိယာ လစန္ဒာတို့ပင် ဆီးနှင်းမြူတိမ်
 ဖုံးအုပ်၍ ခဏခေတ္တ အရှိန်အဝါ ညှိုးလျော်နှမ်းလျ မထွန်းမပပြစ်ရ
 ဘိသကဲ့သို့ ငါတို့၏လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံ တော်ကြီးသည်
 လည်း လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းလေးရာခန့်က ဥရောပတိုက်မှထွက်ပေါ်
 လာ၍ တကမ္ဘာလုံးကို ရစ်ပတ်ဖုံးအုပ်ခဲ့သော နယ်ချဲ့ဝါဒကြီးနှင့်
 မရှောင်မကွင်းသာ ကြိုက်ကြံဆုံတွေ့မိ၍ ပဌမ အင်္ဂလိပ် မြန်မာစစ်၌
 ရခိုင်၊ တနင်္သာရီ၊ ဒုတိယ အင်္ဂလိပ် မြန်မာစစ်၌ ဟံသာဝတီပဲခူး၊
 တတိယ အင်္ဂလိပ် မြန်မာစစ်၌ မန္တလေး၊ ရတနာပုံ သုံးကြိမ် သုံးတန်
 ချအပ်ရခြင်းဖြင့်၊ ဤမြေထူး မြေမြတ်၌ နှစ်ပေါင်းထောင်ရာ စောင့်
 ထိန်း၍ လာခဲ့ကြသော ငါတို့၏ လွတ်လပ်ရေးသည် ငါတို့ လက်မှ
 လွှတ်၍ လက်အောက်ခံ ဘဝသို့ လုံးဝရောက်ခဲ့ကြရသည်။ သို့
 သော် နေမင်း သူရိယာ လစန္ဒာတို့ကို ဆီးနှင်း မြူတိမ်တို့သည် မည်
 သို့ပင် ဖုံးလွှမ်းစေကာမူ နေလတို့၏ အရှိန်အတောက်ကို မခံနိုင်ရ
 ကား၊ ခေတ္တမျှနှင့်ပင် လွင့်စင် ကွယ်ပျောက်၍ နေဝါ လရောင်သည်
 ပကတိ အသရေကိုပြန်၍ ဆောင်ဘိသကဲ့သို့ ငါတို့အပေါ်၌ လွှမ်းဖုံး
 အပ်သော နယ်ချဲ့ဝါဒသည် ငါတို့၏ ကမ္ဘာ့ရည်မြင့် ရင့်မာလှသော
 လွတ်လပ်ရေး စိတ်ဓာတ်၏ အရှိန်အတောက်ကို မခံနိုင်ရကား၊
 ခြောက်ဆယ် တနှစ်တလနှင့် တရက်သော အခိုက်အတန့် ကလေးမှ
 ပင် အလိုအလျောက် ကွယ်ပျောက်သွားရသဖြင့် ဤနေ့ဤအခါမှ
 စ၍ ငါတို့သည် အသူရိန်ခံတိုင်းမှ ရှင်းရှင်းကြီး လွတ်မြောက်အပ်

သော လပြည့်ဝန်းပမာ၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ် ချမ်းမြေ့သာယာစွာ
ဖြင့် လုံးဝ လွတ်လပ်သော ဘဝထူး ဘဝမြတ်ကို လက်ဆုပ် လက်ကိုင်
အပိုင်ရရှိကြပြီ။

၃။ ယခုငါတို့ ရရှိအပ်သော လွတ်လပ်ရေးသည် ရေတွင် ရုပ်
ရေး မြသွေးကောင်းကင် တိမ်ရိပ်ထင် သကဲ့သို့ သော လွတ်လပ်ရေး
မဟုတ်၊ ငါတို့အား လွတ်လပ်ရေး လမ်းစဉ်သို့ ညွှန်လည်း ညွှန်ပြ
လမ်းစဉာကြံ အမြန်ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ခဲ့ကြပေသော ဗိုလ်
ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အဝဝသော ကူးတို့မှူး ခေါင်းဆောင်ကြီး
တို့၏ မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လ၊ မလျော့သော ဝီရိယ၊ ဆီမီးတန်
ဆောင်ကဲ့သို့ ထွန်းပအပ်သော ဥာဏ်မျက်စိ၊ ဝဇီရစိန်သွားကဲ့သို့
စူးရှသော သတ္တိတို့ကြောင့် အဟံမမ သံပကြူးဝါး အခြားအခြား
လွတ်လပ်သောနိုင်ငံကြီးတို့နှင့် တန်းတူ၊ မြူတခြမ်းမျှ မလျော့မလို့
ထိုထိုသို့သော တန်းခိုးရှိန်ဝါ တေဇာ အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသော
အချုပ်အခြာ တည်းဟူသော အာဏာထူး အာဏာမြတ်ကို ငါတို့
လက်ကိုင် အပိုင်ရရှိကြပြီ။

၄။ ငါတို့သည် တမျိုးတဘာသာ တစိတ်တဒေသ၏ ကောင်း
ကျိုးချမ်းသာကို မလိုလား၊ ကျောသားရင်သား သူကား ငါကား
ခွဲခြားခြင်းကို အလိုမရှိ၊ မြစ်ချောင်း သီတာ သမုဒ္ဒရာ တောင်တန်း
တို့ဖြင့် ကမ္ဘာ့ဓမ္မတာသဘာဝ အပိုင်းအခြား ထင်ရှားစွာ သတ်မှတ်
မှတ်အပ်သော ရာဇဝင်ရှည်ဝေး ရှေးပဝေဏီမှစ၍ ယခုထက်တိုင်
မြန်မာနိုင်ငံသားဟု သမုတ်အပ်သူ တိုင်းရင်းသားအပေါင်းတို့ဇာတိ
ချက်ကြော နေထိုင်ကြရာ မြန်မာ နိုင်ငံတော် တဝှန်းကို တသွေး
တသားတည်း ဟူသော ကြိုးထူး၊ တစိတ်တဝမ်းတည်း ဟူသော
ကြိုးထူး၊ အလိုအလျောက် သဘာဝ အထောက်အပံ့ဖြင့်သာလျှင်

ဖြစ်ပေါ်အပ်သော စေတနာ တည်းဟူသော ကြီးထူး ဤကြီးသုံးပါး
ဖြင့် ကမ္ဘာဆုံးတိုင် မြဲခိုင်တည်တံ့အောင် ရစ်ပတ်ပွဲစည်းအပ်သော
ပြည်ထောင်စု အဖြစ်ကို လက်ဆုပ် လက်ကိုင် ငါတို့ အပိုင်ရလေပြီ။

၅။ ငါတို့နိုင်ငံတော်ကြီးသည် မည်သူ တဦး တယောက် တဖွဲ့
တသင်း၏ အမေ့အနှစ် မဟုတ်၊ မည်သူ တဦးတယောက်၏ တဖွဲ့
တသင်း၏ ပုဂ္ဂလိကအပိုင် ပစ္စည်းမဟုတ်၊ မည်သူတဦးတယောက်
တသင်းက ချုပ်ကိုင် အနိုင်သိမ်းယူ အကျိုးခံစားအပ်သော နိုင်ငံ
မဟုတ်၊ အတိတ်ကာလက၎င်း၊ ယခု မျက်မှောက်တိုင်၎င်း၊ နောင်
လာလတ္တံ့သော အနာဂတ် ကာလ၌၎င်း၊ ငါတို့ပြည်ထောင်စုကြီး
အတွင်း၌ မှီတင်းနေထိုင်ကြသော ကြီးငယ် ဝေးနီးကား မခြား၊
သစ္စာတော်ခံ နိုင်ငံသား ဟူသရွေ့ တို့၏ အမေ့အနှစ် အပိုင် ပစ္စည်း
အကျိုးခံစားရာဖြစ်သည်ဟူသော လူ့ဘာသာ၊ လူ့တရားနှင့်အညီ
ကမ္ဘာဦး ကာလ လူတို့၏ ပဌမ စည်းရုံးမှု၌ လူ့အပေါင်းတို့၏
သဘော ဆန္ဒအရ၊ လူ့အဝှမ်း၏ အကျိုးကိုကောင်းစွာ ရွက်ဆောင်
နိုင်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးကောက်၍ သမတ တင်မြောက်ကြ
သော မဖောက်ပြန် မစွန်းငြိ ပကတိ သန့်ရှင်းဖြူစင်သော မူလ
လူ့ဝါဒနှင့်လျော်စွာ စည်းကမ်းဥပဒေသေချာထင်ရှားစွာ ပိုင်းခြား
သတ်မှတ် တူညီသော တရား၊ တူညီသော အခွင့်အရေး၊ တူညီသော
အဆင့်အတန်း အားဖြင့် ကမ္ဘာအရှည် တည်စိမ့်သောငှါ လူ့အ
ပေါင်းတို့၏ ဆန္ဒသာလျှင် အဓိက ဖြစ်သော သမတ မြန်မာ နိုင်ငံ
တော်တည်း ဟူသော မြတ်သော အဖြစ်ကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်
ငါတို့ အပိုင်ရပြီ။

၆။ သိကြကုန်လော့၊ ယနေ့မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော
ဤအချိန်မှစ၍ ငါတို့၏ မူလအပိုင်ဖြစ်သော လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးကို

ငါတို့ ပြန်၍ ယူပြီး တိုင်းရင်းသား အပေါင်းတို့ သွေးစည်း ညီညွတ် လျက် အခွင့်အရေး အဆင့်အတန်း တူညီသည့် ပြည်ထောင်စု သမ္မတ နိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ထောင်ပြီ။ ငါတို့ လွတ်လပ်ရေးနှင့် ငါတို့ နိုင်ငံတော်ကြီး၏ သစ္စာကို ကမ္ဘာဆုံးတိုင် မယိုင်မယိမ်းတည် မည်။ ငါတို့သည် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံဖြစ်သည်နှင့် အညီ ကမ္ဘာ့ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံပေါင်းတို့ တရားသဖြင့် ကျင့်ဆောင်အပ်သော ကျင့်ဝတ်ကို စောင့်ရှောက်ကျင့်ဆောင်မည်။ ငါတို့၏ လွတ်လပ်ရေး ကို ငါတို့ချစ်မြတ်နိုးသည်နှင့် အညီ တပါးသူတို့၏ လွတ်လပ်ရေးကို လည်း ငါတို့ လေးစား စောင့်စည်းမည်။ ငါတို့သည် ငြိမ်းချမ်းရေးကို အလိုရှိသည်နှင့်အညီ ငါတို့ကဲ့သို့ လိုလားသူများ နှင့် အတူ လက်တွဲ ၍ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မည်။

ဤ ငါတို့ ကျေညာချက်ကို တကမ္ဘာလုံး တယောက်မကျန် ကြားသိစေသတည်း။

မေတ္တာရပ်ခံချက်

ပြည်သူ့လူထု၏ မျက်စိကို ဖွင့်ပေးမည် ဖြစ်သော
ပြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန် စာပေအသင်း ထုတ် အစိုးရပိုင်
စာအုပ်စာတမ်းများကို ပြတ်စား လျှပ်စား ပြုလုပ်သည်ကို
တွေ့ရှိပါလျှင် ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံထော် ပြန်ကြားရေး
ဌာန အမှတ် ၂၂၂၄ ပန်းဆိုးတန်း၊ ရန်ကုန်မြို့သို့ ဖြစ်စေ၊
အသင်း၏ပြန်ချိရေးမှူးထံသို့ဖြစ်စေအပြန်ဆုံး အကြောင်း
ကြားပါရန်မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။

အစိုးရပိုင် စာအုပ်စာတမ်းများကို သိသာ ဝေရန်
အစိုးရပိုင် ဟု စာအုပ်စာတမ်းတိုင်းတွင်ထင်ရှားစွာ
ထည့်သွင်း ပုံနှိပ်ထားပါကြောင်း။

ပြန်မာနိုင်ငံဘာသာပြန်စာပေအသင်း
၃၆၁-ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဝေဖန်သွားရမယ့်အဖွဲ့ပေါ့

ဝေဖန်လွှာလက်ခံရရှိကြောင်း ပြန်စာနှင့် အတူ ကုန်ကျထားသော
တံဆိပ်ခေါင်းကို ပြန်လည်ပေးပို့ပါမည်။

ပေးပို့သော အကြံဉာဏ်များကို အသုံးပြုခဲ့သော် ဤအသင်းက
တနည်းနည်းဖြင့် ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ပါမည်။

ဝေဖန်ချက်များကို စာရွက် သီးခြားတွင်လည်း ရေးသား ပေးပို့
နိုင်ပါသည်။

တံဆိပ်ခေါင်း

မြန်မာနိုင်ငံဘာသာပြန် စာပေအသင်း

၃၆၁-ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်။

www.maukka.org

ဝေဖန်ချက်

ဤ “အထက်တန်းပြည်သူ့နိတိ” စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုကြည့်ရန်

(လိပ်စာအပြည့်အစုံ)
